

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Skonsolidowany raport roczny RS 2013

(zgodnie z § 82 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. - Dz. U. Nr 33, poz. 259 z późn. zm.)

dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową za rok obrotowy 2013 obejmujący okres od 2013-01-01 do 2013-12-31
zawierający skonsolidowane sprawozdanie finansowe według MSSF w walucie zł.
data przekazania: 2014-03-28

KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (pełna nazwa emitenta)		Przemysł surowcowy (sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie/ branża)
KGHM Polska Miedź S.A. (skrótowa nazwa emitenta)		LUBIN (miejsowość)
59 - 301 (kod pocztowy)		48 (numer)
M. Skłodowskiej – Curie (ulica)		(48 76) 74 78 500 (fax)
(48 76) 74 78 200 (telefon)		www.kghm.pl (www)
ir@kghm.pl (e-mail)		390021764 (REGON)
692-000-00-13 (NIP)		

PricewaterhouseCoopers Sp. z o. o.
(podmiot uprawniony do badania)

WYBRANE DANE FINANSOWE	mln zł		mln EUR	
	rok 2013	rok 2012 przekształcony	rok 2013	rok 2012 przekształcony
	okres od 2013-01-01 do 2013-12-31	okres od 2012-01-01 do 2012-12-31	okres od 2013-01-01 do 2013-12-31	okres od 2012-01-01 do 2012-12-31
I. Przychody ze sprzedaży	24 110	26 705	5 725	6 399
II. Zysk z działalności operacyjnej	4 372	6 475	1 038	1 551
III. Zysk przed opodatkowaniem	4 235	6 329	1 006	1 516
IV. Zysk netto ogółem	3 033	4 753	721	1 138
V. Zysk netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	3 035	4 752	721	1 138
VI. Zysk netto przypadający na udziały niekontrolujące	(2)	1	-	-
VII. Inne całkowite dochody	49	(486)	12	(116)
VIII. Łączne całkowite dochody	3 082	4 267	733	1 022
IX. Łączne całkowite dochody przypadające akcjonariuszom Jednostki Dominującej	3 091	4 270	735	1 023
X. Łączne całkowite dochody przypadające akcjonariuszom na udziały niekontrolujące	(9)	(3)	(2)	(1)
XI. Ilość akcji (w szt.)	200 000 000	200 000 000	200 000 000	200 000 000
XII. Zysk netto na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	15,18	23,76	3,60	5,69
XIII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 924	5 521	1 169	1 323
XIV. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 730)	(10 669)	(1 123)	(2 556)
XV. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(1 961)	(4 522)	(466)	(1 083)
XVI. Przepływy pieniężne netto razem	(1 767)	(9 670)	(420)	(2 316)
	Stan na 2013-12-31	Stan na 2012-12-31	Stan na 2013-12-31	Stan na 2012-12-31
XVII. Aktywa trwałe	26 488	24 108	6 387	5 897
XVIII. Aktywa obrotowe	7 977	9 854	1 923	2 410
XIX. Aktywa razem	34 465	33 962	8 310	8 307
XX. Zobowiązania długoterminowe	6 714	7 279	1 619	1 780
XXI. Zobowiązania krótkoterminowe	4 687	4 769	1 130	1 167
XXII. Kapitał własny	23 064	21 914	5 561	5 360
XXIII. Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	223	232	54	57

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro ustalone przez NBP

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Średni kurs w okresie*	4,2110	4,1736
Kurs na koniec okresu	4,1472	4,0882

*Kursy stanowią średnie arytmetyczne bieżących kursów średnich ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca odpowiednio 2013 i 2012 r.

GRUPA KAPITAŁOWA
KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA 2013 ROK**

Lubin, Marzec 2014 rok

Spis treści

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	3
Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat	4
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające	9
1. Informacje ogólne	9
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	12
2.1 Podstawa sporządzenia	12
2.2 Polityka rachunkowości	20
3. Ważne oszacowania i założenia	37
4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne	43
5. Informacje dotyczące segmentów działalności	48
6. Rzeczowe aktywa trwałe	52
7. Wartości niematerialne	57
8. Nieruchomości inwestycyjne	61
9. Inwestycje wyceniane metodą praw własności	61
10. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	63
11. Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów	63
12. Pochodne instrumenty finansowe	64
13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	68
14. Zapasy	69
15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	69
16. Kapitał akcyjny	69
17. Pozostałe elementy kapitału własnego przypadającego akcjonariuszom Jednostki Dominującej	70
18. Zyski zatrzymane	72
19. Zmiany kapitałów przypadających na udziały niekontrolujące	72
19.1 Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi oraz transakcje objęcia kontrolą	73
20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	74
21. Kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	76
21.1 Zaciągnięte kredyty i pożyczki	76
21.2 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	77
22. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań	77
23. Odroczone podatki dochodowe	79
24. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	84
25. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	87
26. Odpisy z tytułu utraty wartości	88
27. Przychody ze sprzedaży	90
28. Koszty według rodzaju	92
29. Koszty świadczeń pracowniczych	93
30. Pozostałe przychody operacyjne	93
31. Pozostałe koszty operacyjne	94
32. Koszty finansowe	95
33. Instrumenty finansowe	96
33.1 Wartość bilansowa	96
33.2 Wartość godziwa	98
33.3 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w zysku lub stracie w podziale na kategorie instrumentów finansowych	99
33.4 Hierarchia wartości godziwej	101
34. Zarządzanie ryzykiem finansowym	102
34.1 Ryzyko rynkowe	102
34.2 Ryzyko kredytowe	112
34.3 Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem	117
35. Podatek dochodowy	119
36. Pozostałe podatki i opłaty	121
36.1 Podatek z tytułu wydobycia niektórych kopalin	121
36.2 Pozostałe podatki i opłaty według lokalizacji	122
37. Zysk przypadający na jedną akcję	122
38. Dywidendy wypłacone	123
39. Wyjaśnienia do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	124
40. Transakcje z podmiotami powiązanymi	126
41. Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych	130
42. Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	130
43. Struktura zatrudnienia	131
44. Aktywa i zobowiązania ZFŚS	131
45. Dotacje państwowe	132
46. Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy	132

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	Stan na dzień		
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 przekształcony*	1 stycznia 2012 przekształcony*
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	6	15 128	13 971	9 093
Wartości niematerialne	7	2 175	1 989	663
Nieruchomości inwestycyjne	8	65	59	60
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	9	3 720	3 911	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	23	451	565	272
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10	810	892	994
Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów	11	323	460	112
Pochodne instrumenty finansowe	12	357	745	899
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13	3 459	1 516	40
		26 488	24 108	12 133
Aktywa obrotowe				
Zapasy	14	3 397	3 769	2 658
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13	3 119	2 846	1 839
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych		54	77	8
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10	58	149	16
Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń	11	1	-	2
Pochodne instrumenty finansowe	12	476	382	860
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15	864	2 629	13 130
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		8	2	4
		7 977	9 854	18 517
		34 465	33 962	30 650
RAZEM AKTYWA				
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej				
Kapitał akcyjny	16	2 000	2 000	2 000
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	17	522	235	536
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	17	(267)	19	19
Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	17	(132)	(543)	(373)
Zyski zatrzymane	18	20 718	19 971	20 920
		22 841	21 682	23 102
Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	19	223	232	289
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY		23 064	21 914	23 391
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania długoterminowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	20	774	880	142
Kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	21	1 714	1 783	194
Pochodne instrumenty finansowe	12	17	230	538
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	23	1 726	1 772	129
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	1 563	1 615	1 339
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	25	920	999	485
		6 714	7 279	2 827
Zobowiązania krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	20	3 094	3 008	2 249
Kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	21	1 215	1 075	104
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych		128	448	1 596
Pochodne instrumenty finansowe	12	7	25	331
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	131	133	126
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	25	112	80	26
		4 687	4 769	4 432
		11 401	12 048	7 259
RAZEM ZOBOWIĄZANIA		11 401	12 048	7 259
RAZEM ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY		34 465	33 962	30 650

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 9 do 133 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony *
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	27	24 110	26 705
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	28	(18 101)	(18 235)
Zysk brutto ze sprzedaży		6 009	8 470
Koszty sprzedaży	28	(426)	(402)
Koszty ogólnego zarządu	28	(989)	(1 082)
Pozostałe przychody operacyjne	30	847	1 706
Pozostałe koszty operacyjne	31	(1 069)	(2 217)
Zysk z działalności operacyjnej		4 372	6 475
Koszty finansowe	32	(137)	(146)
Zysk przed opodatkowaniem		4 235	6 329
Podatek dochodowy	35	(1 202)	(1 576)
Zysk netto		3 033	4 753
Zysk/(Strata) przypadający:			
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		3 035	4 752
na udziały niekontrolujące		(2)	1
Zysk na akcję przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej w trakcie okresu			
(wyrażony w złotych na jedną akcję)	37		
- podstawowy		15,18	23,76
- rozwodniony		15,18	23,76

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 9 do 133 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Nota	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony *
Zysk netto	3 033	4 753
Inne całkowite dochody:		
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:		
Inne całkowite dochody z tytułu wyceny instrumentów finansowych:		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	79	(6)
Podatek dochodowy dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(5)	(7)
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	263	(355)
Podatek dochodowy dotyczący instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(50)	67
Razem inne całkowite dochody z tytułu wyceny instrumentów finansowych	287	(301)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	(293)	(15)
Razem inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków	(6)	(316)
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:		
Zyski/(straty) aktuarialne	68	(210)
Podatek dochodowy dotyczący zysków/strat aktuarialnych	(13)	40
Razem inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	55	(170)
Inne całkowite dochody za okres obrotowy, netto	49	(486)
ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY	3 082	4 267
Łączne całkowite dochody przypadające:		
akcjonariuszom Jednostki Dominującej	3 091	4 270
na udziały niekontrolujące	(9)	(3)

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 9 do 133 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Nota	Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej					Ogółem	Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał akcyjny	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Zyski zatrzymane			
Stan na 1 stycznia 2013 r. przekształcony*	2 000	235	19	(543)	19 971	21 682	232	21 914
Dywidenda z zysku za 2012 rok wypłacona	38	-	-	-	(1 960)	(1 960)	-	(1 960)
Kompensata zysku za lata ubiegłe z kapitałem z tytułu zysków i strat aktuarialnych	17	-	-	356	(356)	-	-	-
Łączne całkowite dochody	-	287	(286)	55	3 035	3 091	(9)	3 082
Zysk netto	17	-	-	-	3 035	3 035	(2)	3 033
Inne całkowite dochody	17	-	287	(286)	-	56	(7)	49
Zmiany w udziałach własnościowych w jednostkach zależnych, które nie skutkują utratą kontroli	19.1	-	-	-	28	28	-	28
Stan na 31 grudnia 2013 r.	2 000	522	(267)	(132)	20 718	22 841	223	23 064
Stan na 1 stycznia 2012 r.	2 000	536	19	-	20 547	23 102	289	23 391
Zmiana zasad prezentacji*	-	-	-	(373)	373	-	-	-
Stan na 1 stycznia 2012 r. przekształcony*	2 000	536	19	(373)	20 920	23 102	289	23 391
Dywidenda z zysku za 2011 rok wypłacona	38	-	-	-	(5 668)	(5 668)	(1)	(5 669)
Łączne całkowite dochody	-	(301)	(11)	(170)	4 752	4 270	(3)	4 267
Zysk netto - przekształcony*	17	-	-	-	4 752	4 752	1	4 753
Inne całkowite dochody	17	-	(301)	(170)	-	(482)	(4)	(486)
Zmiany w udziałach własnościowych w jednostkach zależnych, które nie skutkują utratą kontroli	19.1	-	-	11	(33)	(22)	(53)	(75)
Stan na 31 grudnia 2012 r. przekształcony*	2 000	235	19	(543)	19 971	21 682	232	21 914

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 9 do 133 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Nota	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony*
Przebiegły pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	3 033	4 753
Korekty zysku netto:	3 347	3 638
Podatek dochodowy rozliczony w zysk lub stratę	1 202	1 576
Amortyzacja	28 1 580	1 724
Odpisy z tytułu utraty wartości firmy	27	-
Straty ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	46	5
Zysk ze zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(24)	-
Odpis z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	444	207
Odwroćenie odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(36)	(2)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	(116)	8
Straty z tytułu różnic kursowych	4	852
Zmiana stanu rezerw	39 (19)	68
Zmiana stanu aktywów/zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych	774	(5)
Przekwalifikowanie innych całkowitych dochodów do zysku lub straty w wyniku realizacji instrumentów pochodnych	(450)	(333)
Inne korekty	21	(22)
Zmiany stanu kapitału obrotowego:	(106)	(440)
Zapasy	39 357	(420)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39 (242)	(346)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	39 (221)	326
Podatek dochodowy zapłacony	(1 456)	(2 870)
Przebiegły pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 924	5 521
Przebiegły pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie jednostek zależnych, pomniejszone o przejęte środki pieniężne	(1)	(6 917)
Nabycie jednostki wycenianej metodą praw własności	(9)	(33)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(3 189)	(2 402)
Wydatki z tytułu udzielonych zaliczek na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(84)	(93)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	39 56	42
Nabycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(42)	-
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	139	3
Nabycie aktywów finansowych z funduszu na likwidację kopalń i funduszu na rekultywację składowisk odpadów	(63)	(93)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych nabywanych z funduszu na likwidację kopalń	197	-
Założenie lokat	-	(43)
Rozwiązanie lokat	40	66
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	(1 798)	(1 251)
Dywidendy otrzymane	37	57
Inne wydatki inwestycyjne	(13)	(5)
Przebiegły pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 730)	(10 669)

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 9 do 133 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony*
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu dopłaty do kapitału jednostki zależnej od udziałowców niekontrolujących		29	17
Nabycie udziałów niekontrolujących		(30)	(93)
Wpływy z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek		1 597	1 439
Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek		(1 446)	(86)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(16)	(11)
Odsetki zapłacone		(144)	(139)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Jednostki Dominującej	38	(1 960)	(5 668)
Otrzymane dotacje		10	19
Inne wydatki finansowe		(1)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(1 961)	(4 522)
Przepływy pieniężne netto razem		(1 767)	(9 670)
Zyski/(Straty) z różnic kursowych z tytułu wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		2	(831)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(1 765)	(10 501)
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	15	2 629	13 130
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	15	864	2 629
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		108	99

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 9 do 133 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające

1. Informacje ogólne

Nazwa, siedziba, przedmiot działalności

KGHM Polska Miedź S.A. (Jednostka Dominująca) z siedzibą w Lubinie przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 48, jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer rejestru KRS 23302, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Jednostka Dominująca posiada następujący nr NIP 692-000-00-13 oraz REGON 390021764.

KGHM Polska Miedź S.A. jest przedsiębiorstwem wielooddziałowym, w którego skład wchodzi Centrala oraz 10 oddziałów: 3 zakłady górnicze (ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna), 3 huty miedzi (HM Głogów, HM Legnica, HM Cedynia), Zakłady Wzbogacania Rud (ZWR), Zakład Hydrotechniczny, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego i Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji.

Akcje KGHM Polska Miedź S.A. są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Według klasyfikacji GPW w Warszawie, KGHM Polska Miedź S.A. jest zaklasyfikowana do sektora „przemysł surowcowy”.

Podstawowy przedmiot działalności Jednostki Dominującej stanowi:

- kopalnictwo rud miedzi i metali nieżelaznych,
- wydobywanie żwiru i piasku,
- produkcja miedzi, metali szlachetnych i nieżelaznych,
- produkcja soli,
- odlewnictwo metali lekkich i nieżelaznych,
- kucie, prasowanie, wyłaczanie i walcowanie metali – metalurgia proszków,
- zagospodarowanie odpadów,
- sprzedaż hurtowa na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu,
- magazynowanie i przechowywanie towarów,
- działalność związana z zarządzaniem holdingami,
- działalność geologiczno-poszukiwawcza,
- wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów górniczych i produkcyjnych,
- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej oraz pary wodnej i gorącej wody, wytwarzanie gazu, dystrybucja paliw gazowych przez sieć zasilającą,
- rozkładowy i pozarozkładowy transport lotniczy,
- usługi telekomunikacyjne i informatyczne.

W zakres działalności Grupy Kapitałowej wchodzi ponadto:

- produkcja górnicza metali, m.in. miedzi, niklu, złota, platyny, palladu,
- produkcja wyrobów z miedzi i metali szlachetnych,
- usługi budownictwa podziemnego,
- produkcja maszyn i urządzeń górniczych,
- usługi transportowe,
- usługi z zakresu badań, analiz i projektowania,
- produkcja kruszyw drogowych,
- odzyskiwanie metali towarzyszących rudom miedzi.

Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez spółki Grupy Kapitałowej w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy i nie istnieją przesłanki zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności. Zarząd Jednostki Dominującej nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego faktów i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości.

Działalność Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w zakresie eksploracji i eksploatacji złóż rud miedzi, niklu oraz metali szlachetnych opiera się na posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A. koncesjach na eksploatację złóż w Polsce oraz posiadanych przez KGHM INTERNATIONAL LTD., KGHM AJAX MINING INC. oraz KGHM Kupfer AG tytułach prawnych do poszukiwania i wydobycia tych surowców na terenie USA, Kanady, Chile i Niemiec.

Działalność w zakresie eksploatacji złóż rudy miedzi, soli oraz kopalin pospolitych opierała się na posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A. koncesjach wydanych przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w latach 1993 – 2004, z których większość wygasła do grudnia 2013 r. (dla złóż „Polkowice”, „Sieroszowice”, „Lubin-Małomice”, „Rudna” koncesje traciły ważność dnia 31 grudnia 2013 r., dla złoża „Radwanice-Wschód” koncesja traciła ważność w 2015 r.) W związku z powyższym Jednostka Dominująca w 2010 r. uruchomiła projekt KONCESJA 2013, którego celem było uzyskanie koncesji na wydobywanie rud miedzi ze złóż, na maksymalny, możliwy do uzyskania, w świetle obowiązujących przepisów, okres 50 lat.

1. Informacje ogólne (kontynuacja)

W oparciu o podjęte działania, dnia 14 sierpnia 2013 r. Minister Środowiska wydał trzy decyzje koncesyjne na wydobywanie rud miedzi ze złóż: Polkowice”, „Radwanice-Wschód” oraz ze złoża „Rudna”. Tego samego dnia podpisane zostały również trzy umowy o ustanowienie użytkownika górniczego, dla przedmiotowych koncesji oraz wydana została decyzja wygaszająca dotychczasową koncesję na wydobywanie rud miedzi ze złoża „Radwanice-Wschód”.

Dwie kolejne koncesje dla złóż „Lubin-Małomice” i „Sierszowice” Minister Środowiska wydał dnia 12 września 2013 r. Równocześnie podpisane zostały dwie umowy o ustanowienie użytkownika górniczego dla tych złóż.

W październiku 2013 r. zostały złożone do zatwierdzenia przez Okręgowy Urząd Górniczy Plany Ruchu Zakładów Górniczych dla trzech kopalń: Polkowice-Sierszowice, Rudna oraz Lubin. W obowiązującym terminie tj. 31 grudnia 2013 r. organ nadzoru górniczego zatwierdził wszystkie trzy Plany Ruchu.

Jednostka Dominująca od 1 stycznia 2014 r. kontynuuje działalność podstawową w oparciu o nowe koncesje, nowe umowy użytkownika górniczego oraz plany ruchu. Koncesje i umowy użytkownika górniczego, dla wszystkich pięciu złóż, obowiązują do 31 grudnia 2063 r. a plany ruchu trzech zakładów górniczych są zatwierdzone na lata 2014-2016 (do 31 grudnia 2016 r.).

Tytuły prawne do prowadzenia działalności górniczej w Ameryce Północnej i Południowej są odpowiednie dla przepisów prawa miejscowego (federalnego lub stanowego). KGHM INTERNATIONAL LTD. posiada wszystkie odpowiednie pozwolenia dla prowadzenia w/w działalności w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy.

KGHM Kupfer AG posiadała ważną do 31 grudnia 2013 r. koncesję wydaną przez Saksoński Wyższy Urząd Górniczy (SOBA) na poszukiwania kopalni na obszarze „Weisswasser.” W 2013 r. spółka KGHM Kupfer AG rozpoczęła przed SOBA procedurę administracyjną w celu przedłużenia obowiązywania koncesji na ten obszar. W październiku 2013 r. została wydana decyzja o przedłużeniu obowiązywania koncesji na obszar „Weisswasser” do końca 2016 r.

KGHM AJAX MINING INC. prowadzi działalność w oparciu o posiadane tytuły prawne do gruntów (ang. surface rights) oraz mineralizacji (ang. Mineral claims) na bazie, których uzyskano pozwolenia na prace niezbędne w procesie przygotowania wniosku środowiskowego oraz zidentyfikowania dodatkowego potencjału złożowego.

Czas trwania działalności

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi działalność od dnia 12 września 1991 r. Czas trwania działalności Jednostki Dominującej jest nieoznaczony.

Prawnym poprzednikiem KGHM Polska Miedź S.A. było przedsiębiorstwo państwowe Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi w Lubinie przekształcone w jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa w trybie określonym w ustawie z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Skład Zarządu Jednostki Dominującej

Skład Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. VIII kadencji wg stanu na dzień 1 stycznia 2013 r. przedstawiał się następująco:

- Herbert Wirth	Prezes Zarządu,
- Włodzimierz Kiciński	I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
- Wojciech Kędzia	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji
- Adam Sawicki	Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych
- Dorota Włoch	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju.

Dnia 2 września 2013 r. Rada Nadzorcza odwołała Pana Włodzimierza Kicińskiego z funkcji I Wiceprezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. i Pana Adama Sawickiego z funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych oraz przyjęła rezygnację Pani Dorota Włoch z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Rozwoju.

Dnia 2 września 2013 r. Rada Nadzorcza powołała:

- Pana Jarosława Romanowskiego do pełnienia funkcji I Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych KGHM Polska Miedź S.A.,
- Pana Marcina Chmielewskiego do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych KGHM Polska Miedź S.A.,
- Pana Jacka Kardelę do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Rozwoju KGHM Polska Miedź S.A.

Od dnia 2 września do 31 grudnia 2013 r. skład Zarządu Jednostki Dominującej przedstawiał się następująco:

- Herbert Wirth	Prezes Zarządu
- Jarosław Romanowski	I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
- Marcin Chmielewski	Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych
- Jacek Kardela	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju
- Wojciech Kędzia	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji.

Do dnia podpisania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego skład Zarządu nie zmienił się.

1. Informacje ogólne (kontynuacja)

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Skład Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. VIII kadencji wg stanu na dzień 1 stycznia 2013 r. przedstawiał się następująco:

- Aleksandra Magaczewska	Przewodnicząca
- Krzysztof Kaczmarczyk	Zastępca Przewodniczącej
- Dariusz Krawczyk	Sekretarz
- Paweł Białek	
- Krzysztof Opawski	
- Ireneusz Piecuch	
- Jacek Poświata	
- oraz wybrany przez pracowników
- Bogusław Szarek.

Dnia 19 czerwca 2013 r. z funkcji Członka Rady Nadzorczej zrezygnował Pan Paweł Białek.

Dnia 19 czerwca 2013 r. Walne Zgromadzenie podjęło decyzję o:

- odwołaniu ze składu Rady Nadzorczej: Pana Dariusza Krawczyka, Ireneusza Piecucha,
- powołaniu w skład Rady Nadzorczej: Pana Andrzeja Kidybę, Marka Panfila i Panią Iwonę Zatorską - Pańtak.

Dnia 27 listopada 2013 r. z przyczyn losowych wygaś mandat członka Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Opawskiego.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2013 r. przedstawiał się następująco:

- Aleksandra Magaczewska	Przewodnicząca
- Krzysztof Kaczmarczyk	Zastępca Przewodniczącej
- Marek Panfil	Sekretarz
- Andrzej Kidyba	
- Iwona Zatorska - Pańtak	
- Jacek Poświata	
- oraz wybrany przez pracowników
- Bogusław Szarek.

Do dnia podpisania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego skład Rady Nadzorczej nie zmienił się.

Zatwierdzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (skonsolidowane sprawozdanie finansowe)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Jednostki Dominującej dnia 24 marca 2014 r.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1 Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, w oparciu o zasadę kosztu historycznego (skorygowanego o skutki hiperinflacji w stosunku do składników rzeczowych aktywów trwałych oraz kapitału własnego), za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, instrumentów pochodnych oraz nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań finansowych jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczane.

Zasady rachunkowości opisane w nocie 2.2 stosowane były w sposób ciągły do wszystkich prezentowanych okresów za wyjątkiem zmian opisanych w nocie 2.1.2

2.1.1 Nowe standardy

Od dnia 1 stycznia 2013 r. Grupę obowiązują następujące nowe i zmienione standardy oraz interpretacje:

- **MSSF 13 Wycena do wartości godziwej,**
- **KIMSF 20 Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych,**
- **Poprawki do MSSF 7 Instrumenty finansowe: Ujawnianie informacji - *Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych,***
- **Poprawki do MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy: *Pożyczki rządowe,***
- **Roczne ulepszenia wynikające z przeglądu MSSF, cykl 2009-2011.**

Powyższe zmiany do standardów zostały do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską. Zastosowanie powyższych standardów i zmian do standardów nie miało istotnego wpływu na politykę rachunkowości Grupy ani na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe w tym zakresie ujawnień.

Następujące standardy, obowiązujące od 1 stycznia 2013 r. zostały zastosowane przez Grupę wcześniej dla celów sporządzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2012 r.:

- **Poprawki do MSR 12 Podatek dochodowy – *Odroczony podatek dochodowy: Realizacja wartości aktywów,***
- **Poprawki do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych. *Prezentacja składników innych całkowitych dochodów,***
- **Poprawiony MSR 19 *Świadczenia pracownicze.***

Standardy i interpretacje nieobowiązujące, zatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską, niezastosowane przez Grupę przed datą ich wejścia w życie:

- **MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe** - Nowy standard zastępuje SKI 12 Konsolidacja – jednostki specjalnego przeznaczenia oraz MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe w zakresie sprawozdań skonsolidowanych. Standard ujednolica definicję kontroli i ustanawia jej zrewidowaną koncepcję jako czynnik decydujący o objęciu jednostki konsolidacją.

Standard obowiązywać będzie w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. i później i nie spowoduje zmian w statusach spółek zależnych konsolidowanych obecnie przez Grupę Kapitałową oraz inwestycji wycenianych metodą praw własności.

- **MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne** - Nowy standard zastępuje dotychczasowy standard MSR 31 *Udziały we wspólnych przedsięwzięciach* oraz SKI 13 *Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników*. Nowy standard wskazuje dwa rodzaje wspólnych ustaleń umownych: wspólne działania oraz wspólne przedsięwzięcia. Rodzaj wspólnego ustalenia umownego określa się na podstawie analizy praw i obowiązków stron wynikających przede wszystkim ze struktury i formy prawnej zawartego ustalenia. Jeżeli warunki umowne dają stronom prawo do aktywów wspólnego ustalenia umownego oraz nakładają obowiązek spłacania zobowiązań tego ustalenia, wówczas identyfikujemy wspólne ustalenie umowne, jako wspólne działania. Jeżeli natomiast warunki umowy, dają stronom prawo do aktywów netto wspólnego ustalenia umownego, wtedy identyfikujemy wspólne przedsięwzięcia, które wspólnicy wyceniają w swoich sprawozdaniach metodą praw własności.

Standard obowiązywać będzie w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. i później. Zmiany te nie spowodują zmian w zakresie ujęcia i wyceny wspólnych ustaleń umownych, w których Grupa obecnie jest stroną.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

- **MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach** - Standard dotyczy sprawozdań finansowych jednostek gospodarczych posiadających udziały w jednostkach zależnych, wspólnych ustaleniach umownych, jednostkach stowarzyszonych lub niekonsolidowanych jednostkach strukturyzowanych. Nowy standard łączy wymogi dotyczące ujawnień nt. udziałów w innych jednostkach znajdujące się obecnie w MSR 27, MSR 28 i MSR 31, wprowadzając spójność i kompletność ujawnień, jednocześnie rozszerzając ich zakres.

MSSF 12 obowiązywać będzie w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. i później. Grupa dostosuje zakres ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym do wymogów standardu i ocenia, że ilość ujawnień ulegnie zwiększeniu.

- **MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe** - zmieniony MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe* zastąpił dotychczasowy MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* w części dotyczącej jednostkowych sprawozdań finansowych. Dotychczasowy zakres MSR 27 został podzielony pomiędzy MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* oraz MSR 27, który dotyczyć będzie jedynie jednostkowych sprawozdań finansowych. Również wymogi w zakresie jednostkowych sprawozdań finansowych zawarte w MSR 28 i MSR 31 zostały przeniesione do zmienionego MSR 27.

Standard obowiązywać będzie w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. i później i nie będzie miał wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach** - zmieniony MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* zastąpił dotychczasowy MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych*. Rada zdecydowała o włączeniu rachunkowości wspólnych przedsięwzięć do zakresu zmienionego MSR 28, ponieważ nowy standard MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne*, zezwalać będzie na wycenę udziałów we wspólnych przedsięwzięciach jedynie metodą praw własności. Zmieniony standard nie wprowadza żadnych zmian w samej metodologii wyceny metodą praw własności, natomiast nie zawiera już wymogów dotyczących ujawnień, ponieważ zostały one uwzględnione w MSSF 12.

Zmieniony standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. i później i nie będzie miał wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Poprawki do MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja - Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych** dokument ten stanowi poprawkę do MSR 32. Rada uzupełniła towarzyszące standardowi wytyczne stosowania w zakresie warunków kompensowania i wykazywania w kwocie netto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywów i zobowiązań finansowych.

Poprawki obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. i później i nie będą miały wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Poprawki do MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe, MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne, MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach: wytyczne do przepisów przejściowych** - dokument stanowi poprawki, których celem jest złagodzenie zasad pełnego retrospektywnego zastosowania nowych MSSF.

Powyższe zmiany obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. i później i nie będą miały wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Jednostki inwestycyjne - zmiany do MSSF10 skonsolidowane sprawozdania finansowe, MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach oraz MSR 27 Jednostkowe sprawozdania Finansowe.** W MSSF 10 wprowadzono wymóg dla jednostek inwestycyjnych dokonywania wyceny swoich jednostek zależnych według wartości godziwej przez wynik finansowy, zamiast dokonywania ich konsolidacji. Natomiast w MSR 27 konsekwentnie do zmian w MSSF 10, zlikwidowano możliwość wyboru dla jednostek inwestycyjnych w zakresie wyceny inwestycji w niektórych jednostkach zależnych według kosztu lub według wartości godziwej w ich jednostkowych sprawozdaniach finansowych.

Powyższe zmiany obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub później i nie będą miały wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy.

- **Zmiany do MSR 36 Utrata wartości aktywów** rozszerzają zakres ujawnień związanych z utratą wartości. Zgodnie z wymogami tych zmian, w sytuacji kiedy w danym okresie sprawozdawczym jednostka ujmie lub odwróci odpis aktualizujący składnika aktywów, powinna dodatkowo ujawnić kwotę wartości odzyskiwalnej oraz wskazać, czy ustalono ją jako wartość godziwą pomniejszoną o koszty zbycia czy w oparciu o wartość użytkową. Jeśli wartość odzyskiwalna odpowiada wartości godziwej, wtedy jednostka jest zobowiązana do ujawnienia dodatkowych informacji dotyczących poziomów hierarchii wartości godziwej.

Zmiany do MSR 36 będą obowiązywać dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub później.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

- **Zmiany do MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena zatytułowane Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń.** Celem zmian jest wprowadzenie ułatwienia w sytuacjach, gdy instrument pochodny, który został wskazany przez jednostkę jako instrument zabezpieczający, a następnie został, w konsekwencji zastosowania obowiązujących lub wprowadzenia nowych przepisów ustawowych lub wykonawczych, przeniesiony z pierwotnego kontrahenta na kontrahenta centralnego.

Zmiany do MSR 39 będą obowiązywać dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub później i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, ponieważ Grupa nie przewiduje konieczności wykorzystania opisanych w MSR 39 możliwości nowacji części lub całości transakcji na podmiot trzeci, zwany kontrahentem rozliczeniowym lub kontrahentem centralnym.

Standardy i interpretacje nieobowiązujące i do dnia publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską.

- **MSSF 9 Instrumenty finansowe (2009)** Nowy standard zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych. Standard upraszcza zasady klasyfikacji aktywów finansowych wprowadzając jedynie dwie kategorie aktywów finansowych: aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej oraz aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Klasyfikacja na moment początkowego ujęcia powinna wynikać z modelu biznesowego stosowanego przez jednostkę dla zarządzania danymi aktywami oraz z umownych przepływów pieniężnych właściwych dla danego składnika aktywów. Standard zawiera również wytyczne w zakresie wyceny aktywów finansowych, ich reklasyfikacji oraz ujmowania zysków i strat powstających na tych aktywach.

W dniu 28 października 2010 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała po raz drugi **MSSF 9 Instrumenty finansowe (2010)**. Do MSSF 9 Rada dodała wymogi dotyczące klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych, a większość z nich została przeniesiona do nowego standardu bezpośrednio z MSR 39.

Standard wymaga, aby zmiana wartości godziwej w części dotyczącej zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy były prezentowane w ramach innych całkowitych dochodów. Stała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej winna być ujmowana w zysku lub stracie okresu bieżącego.

W dniu 20 listopada 2013 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała po raz trzeci zmiany do MSSF 9 *Instrumenty finansowe „Rachunkowość zabezpieczeń i zmiany do MSSF 9, MSSF 7 i MSR 39”* w ramach kontynuacji projektu zastąpienia MSR 39 przez MSSF 9. W niniejszym dokumencie opublikowano rozdział 6 dotyczący Rachunkowości zabezpieczeń, wprowadzono poprawki do wcześniej opublikowanych części MSSF 9 oraz do MSSF 7 i MSR 39 aktualizując w nich odwołania pomiędzy standardami, oraz dostosowując zakres ujawnień z MSSF 7 do zmienionego MSSF 9. Rada ds. Standardów niniejszym dokumentem wycofała również KIMSF 9 oraz MSSF 9 w wersjach opublikowanych w roku 2009 i 2010.

Rada ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w opublikowanych w listopadzie 2013 r. zmianach do MSSF 9 usunęła obowiązkową datę wejścia w życie tego standardu (była to data 1 stycznia 2015 r. opublikowana przez Radę w dniu 16 grudnia 2011 r. w dokumencie pn. *Obowiązkowa data wejścia w życie i ujawnienia dotyczące przejścia*, jako poprawki do MSSF 9 i MSSF 7) i zapowiedziała wprowadzenie obowiązkowej daty zastosowania w momencie opublikowania pełnej wersji MSSF 9. Rada zezwoliła jednocześnie na natychmiastowe stosowanie Standardu w dowolnie wybranej przez daną jednostkę wersji, spośród następujących wariantów MSSF 9:

- w zakresie własnego ryzyka kredytowego oraz w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów i zobowiązań finansowych - MSSF 9 (2010),
- w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych - MSSF 9 (2009),
lub
- w pełnym zakresie MSSF 9 w wersji opublikowanej w listopadzie 2013 r., tj. włącznie z rachunkowością zabezpieczeń, przy czym MSSF 9 należy zastosować retrospektywnie a samą rachunkowość zabezpieczeń prospektywnie.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Unia Europejska nie zatwierdziła żadnej części standardu. Nie ma również żadnych oficjalnych informacji co do prognozowanej daty przyjęcia MSSF 9 przez UE.

Ze względu na bardzo szeroki zakres zmian w MSSF 9 w stosunku do MSR 39, wymagane jest ostrożne i pogłębione podejście do oceny wpływu takiej decyzji na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej. Nie bez znaczenia dla oszacowania wpływu zmian na skonsolidowane sprawozdanie jest również zamiar opublikowania przez Radę kolejnych części MSSF 9 dotyczących utraty wartości oraz makro zabezpieczeń, co dodatkowo zwiększa niepewność oceny przyszłych skutków wdrożenia MSSF 9.

Obecnie Grupa analizuje wpływ nowego standardu i jego zmian na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

- **KIMSF 21 opłaty.** Interpretacja zawiera wytyczne w zakresie identyfikacji momentu powstania obowiązku ujęcia w księgach rachunkowych jednostki zobowiązań z tytułu poniesienia niektórych opłat na rzecz Państwa, innych niż objętych obecnymi MSSF, np. MSR 12 Podatek dochodowy. W niektórych jurysdykcjach, uregulowania dotyczące wybranych opłat wskazują na istnienie zależności pomiędzy powstaniem obowiązku do zapłaty podatku a wystąpieniem konkretnych zdarzeń. Ze względu na złożony charakter tych uregulowań, jednostki nie zawsze miały jasność co do właściwego momentu rozpoznania w księgach rachunkowych odnośnego zobowiązania. Zgodnie z nową interpretacją jako zdarzenie obligujące do rozpoznania zobowiązania do poniesienia opłaty na rzecz Państwa należy traktować działanie, które bezpośrednio wywołuje taki obowiązek. Jeśli np. obowiązek poniesienia opłaty jest uzależniony od uzyskania przychodów w bieżącym okresie, to działaniem wywołującym ten obowiązek jest generowanie przychodu w okresie bieżącym. Jak wskazał Komitet ds. Interpretacji, jednostka nie ma bowiem zwyczajowego obowiązku do zapłaty zobowiązania w związku ze swoimi przyszłymi działaniami, pomimo tego, że jednostka nie ma realnej możliwości zaprzestania prowadzenia danej działalności w przyszłości. Podkreślono, że zobowiązanie do poniesienia opłaty należy ujmować sukcesywnie, jeśli zdarzenie wywołujące obowiązek zachodzi przez jakiś okres czasu.

Interpretacja KIMSF 21 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub później. Począwszy od tego momentu, Grupa zastosuje KIMSF 21 do ujmowania opłat z tytułu użytkowania górniczego, które zostało ustanowione na okres 50 lat tj. od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2063 r. w zakresie rozpoznania części stałej i zmiennej wynagrodzenia płatnego na rzecz Skarbu Państwa.

Zgodnie z warunkami zawartej umowy począwszy na dzień 1 stycznia 2014 r. Grupa rozpozna zobowiązanie w kwocie 144 mln zł, w wysokości zdyskontowanej wartości stałej opłaty za cały okres obowiązywania umowy i jednocześnie rozpozna wartości niematerialne z tytułu nabytego prawa do wydobycia kopaliny.

Zobowiązanie z tytułu zmiennej części opłaty będzie naliczane w wysokości 30% opłaty eksploatacyjnej i odnoszone w koszty bieżącego okresu, uwzględniając bieżącą aktualizację opłaty eksploatacyjnej odpowiednio do ilości wydobycia. Ponieważ zdarzeniem wywołującym obowiązek ujęcia zobowiązania z tytułu opłaty zmiennej na rzecz Skarbu Państwa jest rzeczywiste wydobycie, zobowiązanie będzie ujmowane sukcesywnie na bazie wielkości wydobycia na przestrzeni kolejnych okresów sprawozdawczych. Grupa szacuje, że w roku 2014 wynik finansowy zostanie obciążony z tego tytułu kwotą 30 mln zł. Zastosowanie KIMSF 21 nie będzie miało wpływu na stosowanie dotychczasowej zasady ujmowania innych opłat.

- **Roczne ulepszenia wynikające z przeglądu MSSF w cyklu 2010-2012.** W wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono następujące drobne poprawki do 7 standardów:
 - w MSSF 2 *Płatności w formie akcji* skorygowano definicje „warunki nabycia uprawnień” oraz „warunku rynkowego” oraz wprowadzono dwie nowe definicje „warunku wykonania” oraz „warunku usługi
 - w MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych* doprecyzowano, że ujęte zobowiązanie z tytułu zapłaty warunkowej spełniające definicję zobowiązania finansowego, podlega wycenie na dzień kończący okres sprawozdawczy do wartości godziwej a skutek wyceny ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat,
 - w MSSF 8 *Segmenty operacyjne* wprowadza m.in. wymóg ujawniania informacji na temat osądu kierownictwa zastosowanych do kryteriów łączenia segmentów operacyjnych, o których mowa w par. 12 MSSF 8, łącznie z krótkim opisem tych segmentów oraz wykorzystanych wskaźników wskazujących na podobne cechy gospodarcze połączonych na tej podstawie segmentów,
 - w MSSF 13 *Wartość godziwa* wprowadzono uściślenie do Uzasadnienia Wniosków do MSSF 13, wyjaśniające że usunięcie z MSSF 9 i MSR 39 odpowiednio paragrafów B5.4.12 and AG79, nie powinno być błędnie interpretowane jako zamiar Rady usunięcia możliwości wyceny krótkoterminowych należności i zobowiązań handlowych wycenianych obecnie w wartości nominalnej, wynikającej z faktury,
 - w MSR 16 *Rzeczowe aktywa trwałe* i MSR 38 *Wartości niematerialne* doprecyzowano informację nt. sposobu korygowania wartości bilansowej i umorzenia składników aktywów trwałych wycenianych na kolejne dni kończące okresy sprawozdawcze,
 - w MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* dodano zapis doprecyzowujący definicję ustalania powiązań pomiędzy podmiotami.

Powyższe zmiany będą obowiązywać dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 r. lub później, a Grupa zastosuje je począwszy od okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2015 r. Grupa ocenia, że powyższe poprawki będą miały wpływ na dodatkowe ujawnienia z MSSF 8 *Segmenty Operacyjne*.

- **Roczne ulepszenia wynikające z przeglądu MSSF w cyklu 2011-2013** W wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono następujące drobne poprawki do następujących standardów:
 - MSSF 1 *Zastosowanie MSSF po raz pierwszy*,
 - MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych*
 - MSSF 13 *Wartość godziwa*,
 - MSR 40 *Nieruchomości inwestycyjne*.

Powyższe zmiany będą obowiązywać dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 r. lub później, a Grupa zastosuje je począwszy od okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2015 r. Zmiany te nie będą miały wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

- **MSSF 14 Odroczone ujęcie kwot dotyczących działalności regulowanej** W MSSF 14 Rada wprowadziła wymogi w zakresie odrębnej prezentacji w sprawozdaniu finansowym kwot powstających w związku z dostarczaniem dóbr lub świadczeniem przez jednostkę usług, dla których ceny lub taryfy podlegają regulacjom taryfowym/cenowym i które podlegają odroczoneму ujęciu.

Nowy standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później i nie będzie miał wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

2.1.2 Zmiany zasad prezentacji i wpływ ostatecznego rozliczenia nabycia jednostki zależnej

Niniejsze sprawozdanie sporządzono przy zastosowaniu tych samych zasad dla okresu bieżącego i porównywalnych, z dostosowaniem okresów porównywalnych do zmiany zasad prezentacji przyjętych w sprawozdaniu w okresie bieżącym oraz ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia udziałów w jednostce zależnej.

W związku z przekształceniem danych porównawczych, skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej zawiera dane na dzień 1 stycznia 2012 r. zgodnie z wymogami MSR 1. W notach objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w których zmiana zasad rachunkowości nie wpłynęła na wartości prezentowane w okresie porównywalnym, nazwa okresu porównywalnego nie będzie zawierać nazwy „przekształcony”.

Zmiany zasad prezentacji okresu porównywalnego, które nie miały wpływu na wartości danych finansowych prezentowanych w sprawozdaniu za okres sprawozdawczy i porównywalny dotyczyły:

1. Zmiany zasad prezentacji elementów kapitału własnego. Mając na uwadze charakter poszczególnych elementów kapitału własnego oraz przejrzystość prezentowanych danych finansowych dokonano:
 - (a) wydzielenia z pozycji „Zyski zatrzymane” odrębnej pozycji kapitału własnego „Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia”,
 - (b) połączenia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym, jednorodnych elementów kapitału własnego tj. „Kapitału z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży” oraz „Kapitału z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne” w jedną pozycję „Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych” (rozbitcie kapitału z tytułu wyceny instrumentów finansowych przedstawiono w nocie 17),
2. Zmiany nazwy pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej w aktywach trwałych z „Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń” na „Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów”. Zmiana spowodowana była realizacją przez Jednostkę Dominującą obowiązku utworzenia Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów, wynikającego z art. 137 ust. 2 Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U.2013.21)

Zmiana danych porównawczych wynikająca z rozliczenia transakcji nabycia KGHM INTERNATIONAL LTD.

W I kwartale 2013 r. dokonano ostatecznego rozliczenia nabytej w dniu 5 marca 2012 r. inwestycji w Grupę Quadra FNX Mining Ltd. („Quadra FNX”, obecnie „KGHM INTERNATIONAL LTD.”).

Akcje Quadra FNX zostały nabyte w wykonaniu postanowień umowy z dnia 6 grudnia 2011 r. zawartej pomiędzy Jednostką Dominującą Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. oraz Quadra FNX w ramach procedury przejęcia rekomendowanego przez Radę Dyrektorów Quadra FNX. Nabyte akcje stanowią 100% kapitału zakładowego spółki Quadra FNX i reprezentują 100% głosów na Zgromadzeniu Akcjonariuszy tej spółki.

Wysokość zapłaty za akcje obejmuje:

- nabycie akcji zwykłych za kwotę 9 363 mln zł,
- wykup warrantów za kwotę 39 mln zł,
- realizację wykupionych warrantów na kwotę 305 mln zł.

Za datę przejęcia kontroli przyjęto 5 marca 2012 r. Do momentu objęcia kontroli przez Grupę Kapitałową KGHM Polska Miedź S.A. akcje Quadra FNX były notowane na TSX Venture Exchange w Toronto.

Przedmiotem działalności Quadra FNX (zmiana nazwy na KGHM INTERNATIONAL LTD. od 12 marca 2012 r.) jest produkcja górnicza metali (m.in. miedzi, niklu, złota, platyny, palladu) w eksploatowanych kopalniach: Robinson zlokalizowanej w USA, Franke w Chile, McCreedy West oraz Levack (ze złożem Morrison) w Kanadzie.

Działalność nabytej Grupy obejmuje również projekty górnicze w fazie przedoperacyjnej na różnym etapie rozwoju, w tym Sierra Gorda w Chile, który jest najważniejszym projektem rozwojowym, realizowanym na jednym z największych nowych złóż miedzi i molibdenu na świecie. W spółkach Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. prowadzone są także projekty eksploracyjne.

Zawarcie Umowy jest zgodne ze strategią Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. mającą na celu zwiększenie bazy zasobowej oraz wzrost produkcji miedzi.

Na dzień przejęcia kontroli Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. dokonała wstępnej identyfikacji aktywów i zobowiązań nabytego biznesu i ujęła je na dzień nabycia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2012 w wartościach ustalonych prowizorycznie. Dane księgowe zostały przyjęte na bazie skonsolidowanego sprawozdania finansowego KGHM INTERNATIONAL LTD. na dzień 29 lutego 2012 r. i zaktualizowane w zakresie istotnych operacji, które miały miejsce w okresie od 29 lutego 2012 r. do dnia 5 marca 2012 r. tj. dnia objęcia kontroli.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

W I kwartale 2013 r. zgodnie z MSSF 3 dokonano ostatecznego rozliczenia nabytego biznesu. Szczegóły ostatecznie ustalonej wartości godziwej przejętych aktywów netto, zysku z okazijnego nabycia, ceny nabycia na dzień przejścia kontroli oraz ich wpływu na dane porównawcze przedstawiono poniżej:

	Wartość księgowa zgodnie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nabytej grupy	Korekty doprowadzające do wartości godziwej i pozostałe korekty	Ostatecznie ustalona wartość godziwa na dzień objęcia kontrolą	Wstępnie ustalona wartość godziwa na dzień objęcia kontrolą	Skutek ostatecznego rozliczenia w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej
Aktywa górnicze, rzeczowe aktywa trwałe oraz pozostałe wartości niematerialne	3 526	1 560	5 086	5 299	(213)
Inwestycja we wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda	1 616	2 264	3 880	3 047	833
Wartości niematerialne z tytułu zawartych umów sprzedaży usług	-	105	105	107	(2)
Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń	256	-	256	256	-
Zapasy	487	87	574	700	(126)
Należności handlowe i pozostałe	757	-	757	757	-
Środki pieniężne	2 806	-	2 806	2 806	-
Pozostałe aktywa**	1 480	(533)	947	1 194	(247)
Obligacje	(1 515)	(76)	(1 591)	(1 591)	-
Zobowiązania z tytułu umowy dostawy metali do Franco Nevada	(578)	(198)	(776)	(664)	(112)
Rezerwy	(314)	13	(301)	(301)	-
Zobowiązanie handlowe i pozostałe	(599)	177	(422)	(422)	-
Podatek odroczony	(411)	(1 166)	(1 577)	(1 428)	(149)
Nabyte aktywa netto	7 511	2 233	9 744	9 760	(16)
Zysk z okazijnego nabycia ujęty w pozostałych przychodach operacyjnych*			(37)	(53)	16
Zapłacone wynagrodzenie			9 707	9 707	-
Zapłacone gotówką			9 707	9 707	-
Nabyte środki pieniężne, w tym:			(2 806)	(2 806)	-
- środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania			74	74	-
Wydatek pieniężny z tytułu nabycia			6 901	6 901	-

*Aby uniknąć fluktuacji wyniku finansowego za poszczególne kwartały roku 2012 w okresie wstępnego rozliczenia tego przejęcia, ustalony na tym etapie wstępny zysk z okazijnego nabycia nie został ujęty w wyniku finansowym ze względu na duże ryzyko zmiany wysokości tego zysku. Ustalony prowizorycznie zysk z okazijnego nabycia został ujęty jako pomniejszenie największej pozycji aktywów „Aktywa górnicze i rzeczowe aktywa trwałe oraz pozostałe wartości niematerialne”, jako narażonej najbardziej na dalsze korekty zmiany wartości w wyniku zakończenia procesu ustalania wartości godziwych przejętych aktywów netto.

**w wartości godziwej pozycji „pozostałe aktywa” ujęte zostały:

- udzielone pożyczki w kwocie 575 mln zł,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w kwocie 196 mln zł,
- należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego w kwocie 68 mln zł,
- pozostałe wartości niematerialne w wysokości 28 mln zł,
- pozostałe należności w kwocie 80 mln zł.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

Metody i kluczowe założenia przyjęte do ostatecznej wyceny aktywów netto KGHM INTERNATIONAL LTD. do wartości godziwej przedstawia poniższa tabela.

Pozycje, których dotyczyły korekty do wartości godziwej	Opis	Metoda/kluczowe założenia
Aktywa górnicze i rzeczowe aktywa trwałe	Aktywa posiadane przez nabyte podmioty	Ustalenie wartości godziwej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Inwestycja w Sierra Gorda	Inwestycja we wspólne przedsięwzięcie	Ustalenie wartości godziwej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Wartości niematerialne z tytułu zawartych umów sprzedaży usług	Rozpoznane wartości niematerialne	Ustalenie wartości godziwej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Zapasy	Zapasy posiadane przez nabyte podmioty	Metoda możliwej do uzyskania ceny sprzedaży (zakładającej racjonalny poziom zysku na sprzedaży) pomniejszonej o koszty niezbędne do doprowadzenia do sprzedaży
Wyemitowane obligacje	Obligacje na sfinansowanie udziału w projekcie Sierra Gorda	Metoda oparta na ustaleniu wartości części dłużnej wraz z korektą z tytułu opcji posiadanej przez emitenta
Zobowiązania z tytułu umowy dostawy metali do Franco Nevada	Rozpoznane zobowiązanie dotyczące dostawy metali (w sprawozdaniu finansowym przejętej grupy zaprezentowano przychody przyszłych okresów z tego tytułu)	Ustalenie wartości godziwej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych (z wykorzystaniem zapisów umownych dotyczących zakontraktowanych cen metali oraz prognozowanych cen rynkowych tych metali)
Rezerwy	Rezerwa na likwidację obiektów górniczych i innych	Korekta zastosowanej stopy dyskontowej
Zobowiązania handlowe i pozostałe	Instrumenty pochodne związane z dostawami wody i kwasu siarkowego – sulphuric acid	Wydzielenie instrumentów wbudowanych zgodnie z warunkami umowy zasadniczej oraz w oparciu o rynkowe ceny forward miedzi na datę przejścia kontroli, wartość godziwa równa zero na datę wydzielenia
Podatek odroczony	Rozpoznany podatek odroczony od korekt do wartości godziwej	Przyjęto stawki podatkowe obowiązujące w poszczególnych krajach, na terenie których Grupa Kapitałowa prowadzi swoją działalność (Kanada – 33%, USA – 35%, Chile – 22%)

Na podstawie ostatecznego rozliczenia nabycia dokonano również korekty okresu porównywalnego stanowiącej zmianę wysokości amortyzacji wycenionego do wartości godziwej majątku.

Skutkami amortyzacji aktywów trwałych oraz realizacji zapasów i zobowiązań obciążono zysk brutto za rok 2012 w kwocie 156 mln zł natomiast zysk netto obciążono kwotą 87 mln zł.

W związku z ostatecznym rozliczeniem transakcji nabycia akcji spółki KGHM INTERNATIONAL LTD. w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2012 r. zmianie uległy następujące pozycje:

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

	Wartość korekty z tytułu ostatecznego rozliczenia nabycia	Amortyzacja aktywów trwałych oraz realizacja zapasów i zobowiązań	Wpływ ostatecznego rozliczenia na dane skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2012
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	133	(278)	(145)
Wartości niematerialne	(287)	17	(270)
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	833	-	833
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(79)	7	(72)
	600	(254)	346
Aktywa obrotowe			
Zapasy	(126)	126	-
	(126)	126	-
	474	(128)	346
RAZEM AKTYWA			
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	255	(1)	254
Zyski zatrzymane	37	(87)	(50)
	292	(88)	204
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	161	(14)	147
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	70	(58)	12
	231	(72)	159
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	(49)	32	(17)
	(49)	32	(17)
	474	(128)	346
RAZEM ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			

Koszty związane z nabyciem poniesione do dnia 31 grudnia 2012 r. zostały ujęte w kosztach ogólnego zarządu w kwocie 91 mln zł, z czego 16 mln zł rozliczono w roku 2011, natomiast 75 mln zł w 2012 r.

Przychody Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat Grupy KGHM Polska Miedź S.A. za okres od momentu nabycia do 31 grudnia 2012 r. wyniosły 3 836 mln zł, zaś zysk netto za ten sam okres 231 mln zł na poziomie wartości księgowej (przed uwzględnieniem korekt z tytułu ostatecznego rozliczenia nabycia).

Gdyby Grupa KGHM INTERNATIONAL LTD. została nabyta w dniu 1 stycznia 2012 r. skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat Grupy KGHM Polska Miedź S.A. za rok 2012 wykazałoby przychody w kwocie 27 341 mln zł oraz zysk netto w kwocie 4 854 mln zł.

W wyniku powyższych zmian nastąpił spadek wartości podstawowego i rozwodnionego zysku na akcję przypadającego akcjonariuszom Jednostki Dominującej za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. z poziomu 24,01 zł/akcję do poziomu 23,76 zł/akcję.

Ostateczne rozliczenie nabycia KGHM INTERNATIONAL LTD. Nie miało wpływu na dane na dzień 1 stycznia 2012 r., stąd w notach objaśniających do pozycji sprawozdania finansowego nie uwzględniano danych na dzień 1 stycznia 2012 r.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości

2.2.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez Grupę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż Grupa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym oraz
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Najistotniejsze rzeczowe aktywa trwałe Grupy Kapitałowej stanowią nieruchomości związane z działalnością górniczą i hutniczą obejmujące grunty własne, budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej, kapitałne wyrobiska górnicze (w tym, w kopalniach głębinowych takie obiekty górnicze jak: szyby, studnie, sztolnie, chodniki, komory główne) oraz maszyny, urządzenia techniczne, środki transportu i inne ruchome środki trwałe.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych. Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia/koszcie wytworzenia środków trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. W szczególności w wartości początkowej środków trwałych Grupy ujmuje się zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych po działalności górniczej podziemnej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności. Zasady ujmowania i wyceny kosztów likwidacji opisane są w nocie 2.2.16.

Ujęte w wartości początkowej środków trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są środki trwałe, do których te koszty przypisano, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach harmonogramu likwidacji kopalń.

Na koniec okresu sprawozdawczego rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. (Szczegółowo opisano w nocie 2.2.3)

Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych (np. w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany części lub jego odnowienia) uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tych nakładów nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś wysokość nakładów można wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do zysku lub straty w okresie, w którym zostały poniesione.

Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych (z wyłączeniem gruntów) Grupa dokonuje, w zależności od trybu konsumowania korzyści ekonomicznych z danego składnika rzeczowych aktywów trwałych:

- **metodą amortyzacji liniowej**, dla składników, które są wykorzystywane w procesie produkcji w równomiernym stopniu w całym okresie ich użytkowania, oraz
- **metodą amortyzacji naturalnej (metodą jednostek produkcji)**, dla składników w odniesieniu do których konsumpcja korzyści ekonomicznych jest bezpośrednio powiązana z ilością wydobytej kopaliny ze złoża (bądź z ilością wyprodukowanych katod) i wydobyte to lub przerób nie jest równomierny w całym okresie ich użytkowania. W szczególności dotyczy to budynków i budowli kopalń, jak również maszyn i urządzeń górniczych.

Okresy eksploatacji i tym samym stawki amortyzacyjne środków trwałych funkcjonujących w ciągu technologicznym produkcji miedzi, dostosowane są do planów zakończenia działalności. Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania, oszacowane na podstawie oczekiwanego życia kopalni z uwzględnieniem zawartości złoża, w następujących przedziałach:

- budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej, w tym koszty zdejmowania nadkładu: 25-60 lat,
- urządzenia techniczne i maszyny: 4-15 lat,
- środki transportu: 3-14 lat,
- inne środki trwałe, w tym narzędzia i przyrządy: 5-10 lat.

Ponadto corocznie Grupa dokonuje regularnych przeglądów rzeczowych aktywów trwałych pod kątem adekwatności stosowanych okresów użytkowania do bieżących warunków prowadzenia działalności. Wyniki przeprowadzonej w 2013 r. weryfikacji stawek amortyzacyjnych zostały przedstawione w niniejszym raporcie w nocie 3 pkt c.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 *Aktywa trwałe*

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana, lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (istotne komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego oraz których cena nabycia/koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia/koszt wytworzenia całego składnika rzeczowych aktywów trwałych, amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów, w tym koszty przeglądów certyfikacyjnych, których przeprowadzenie jest niezbędne.

Specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt awaryjny o istotnej wartości początkowej, których wykorzystania oczekuje się przez czas dłuższy niż jeden rok ujmuje się jako rzeczowe aktywa trwałe. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem o nieistotnej wartości wykazuje się jako zapasy i ujmuje w zysku lub stracie w momencie ich wykorzystania.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty, zlikwidowany lub gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia.

Koszty prac udostępniających złoża w kopalni odkrywkowej w fazie produkcyjnej

W kopalniach odkrywkowych eksploatowanych w jednostkach zależnych Grupy prowadzone są działania polegające na usuwaniu nadkładu w fazie produkcyjnej kopalni w celu uzyskania dostępu do złoża (tzw. prace udostępniające).

Materiał usuwany w fazie produkcyjnej w ramach prac udostępniających złoża może zawierać (w zależności od złoża) oprócz skały płonnej również pewną ilość rudy. W związku z tym prace udostępniające mogą stanowić źródło korzyści ekonomicznych poprzez uzyskanie rudy wykorzystanej dla celów produkcji zapasów lub poprzez uzyskanie dostępu do głębiej położonych pokładów rudy, która będzie podlegała wydobyciu w przyszłych okresach. W zakresie, w jakim korzyści uzyskiwane przez Grupę z prowadzonych prac udostępniających realizowane są poprzez:

- produkcję zapasów, koszty tych prac Grupa ujmuje zgodnie z MSR 2 Zapasy, jako koszty wytworzenia sprzedanych produktów lub, w wartości zapasów, jeżeli produkty te nie zostaną sprzedane, lub
- uzyskanie dostępu do głębiej położonych pokładów rudy, Grupa rozpoznaje koszty takich prac w aktywach trwałych, jako „Aktywa z tytułu usuwania nadkładu w kopalniach odkrywkowych” (prezentowane w ramach rzeczowych aktywów trwałych w grupie budynki i budowle), jeśli spełnione są następujące warunki: (a) prawdopodobne jest uzyskanie przez Grupę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z usuwaniem nadkładu, (b) Grupa jest w stanie zidentyfikować tę część złoża rudy, do której dostęp został ulepszony oraz (c) koszty związane z usuwaniem nadkładu dotyczące tej części złoża mogą zostać wiarygodnie wycenione.

W przypadku braku technicznej możliwości bezpośredniej alokacji poniesionych kosztów prac udostępniających pomiędzy koszty będące składnikiem aktywów trwałych z tytułu usuwania nadkładu oraz koszty wytworzonych zapasów Grupa alokuje te koszty przy zastosowaniu metody rozdziału opartej na mierze produkcji określanej indywidualnie dla zidentyfikowanego obszaru złoża. Miarę produkcji dla danego obszaru w kopalniach Grupy stanowi tzw. stripping ratio, obliczany w wysokości rzeczywistej ilości odpadów w stosunku do ilości planowanej, przypadającej na daną ilość wyprodukowanej rudy.

2.2.2 Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej, tj.:

- wartość firmy,
- koszty prac rozwojowych,
- oprogramowanie komputerowe,
- nabyte koncesje, patenty, licencje,
- inne wartości niematerialne,
- aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych (wartości niematerialne nieoddane do użytkowania),
- pozostałe wartości niematerialne nieoddane do użytkowania (w budowie).

Na moment ujęcia wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. (Szczegółowo opisano w nocie 2.2.3).

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych (za wyjątkiem wartości firmy, praw do wody, aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych oraz wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania) dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynosi:

- koszty prac rozwojowych: 5 – 15 lat,
- oprogramowanie komputerowe: 2 – 5 lat,
- koncesje, patenty, licencje, użytkowanie górnicze: 5-50 lat,
- inne wartości niematerialne, w tym prawo do informacji geologicznej: 50 lat.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna podlegają weryfikacji co najmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania (w budowie), podobnie jak wartość firmy nie amortyzuje się, poddaje się je natomiast corocznym obowiązkowym testom na utratę wartości. Ewentualny odpis aktualizujący ujmuje się w ciężar zysku lub strat.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych

Jako aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych ujmuje się wartości niematerialne oraz zużycie rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych do poszukiwania i oceny zasobów mineralnych, jednakże nie zalicza się nakładów na prace rozwojowe związane z zasobami mineralnymi oraz nakładów poniesionych:

- a) przed rozpoczęciem poszukiwania i oceny zasobów mineralnych, tj. nakładów poniesionych przed uzyskaniem prawa do prowadzenia prac poszukiwawczych na określonym obszarze oraz
- b) po tym, jak udowodniono techniczną wykonalność i komercyjną zasadność wydobywania zasobów mineralnych.

W ramach wartości niematerialnych ujmuje się m.in. nabyte prawa do poszukiwań, nakłady na dokonywanie wierceń, prace odkrywkowe, próbkowanie, analizy topograficzne, geologiczne, geochemiczne i geofizyczne złoża, koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi oraz innych świadczeń pracowniczych pracowników, zespołów lub wydziałów wyznaczonych oraz delegowanych do nadzorowania lub prowadzenia poszczególnych projektów oraz

inne koszty bezpośrednio związane z nabyciem lub wytworzeniem składników wartości niematerialnych zgodnie z MSSF 6.

Jeżeli prawo do poszukiwań nie mogłoby być wykonywane bez nabycia prawa do gruntów, na których znajdują się zasoby mineralne, nabyte prawo do gruntów łącznie z odpowiednią koncesją, zalicza się do wartości niematerialnych na etapie poszukiwania i oceny złóż mineralnych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych ujmowane i prezentowane są jako odrębna grupa składników wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania.

W ramach aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych kwalifikowane są nakłady na:

- projekty robót geologicznych,
- uzyskanie decyzji środowiskowych,
- uzyskanie koncesji i użytkowania górniczego na poszukiwania geologiczne,
- realizację robót i prac wiertniczych (wiercenia, badania geofizyczne, hydrogeologiczne, obsługa geologiczna, analityka, geotechnika, itd.),
- zakup informacji geologicznych od Skarbu Państwa,
- wykonanie dokumentacji geologicznej i jej zatwierdzenie,
- wykonanie oceny ekonomiczno-technicznej zasobów dla potrzeb decyzji o wnioskowanie o koncesje na eksploatację górniczą,
- koszty zużycia urządzeń i sprzętu (rzeczowe aktywa trwałe) służącego do prowadzenia prac poszukiwawczych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się na moment początkowego ujęcia w wysokości kosztu. Dla celów dalszej wyceny Grupa stosuje model wyceny w wysokości kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Testy na utratę wartości na pojedynczej jednostce (projekcie) Grupa przeprowadza obowiązkowo z chwilą:

- wykazania technicznej wykonalności i komercyjnej zasadności wydobywania zasobów mineralnych, tj. przed dokonaniem przeklasyfikowania tych aktywów do innych grup aktywów (w tym do środków trwałych w budowie lub wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania innych niż służące poszukiwaniom i ocenie zasobów mineralnych) oraz
- gdy fakty i okoliczności wskazują, że wartość bilansowa aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych może przewyższać ich wartość odzyskiwalną.

Ewentualne odpisy ujmuje się przed dokonaniem przeklasyfikowania wynikającego z wykazania technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

Inne wartości niematerialne

Do innych wartości niematerialnych Grupa Kapitałowa zalicza między innymi:

- prawa do wody na terenie Chile, w Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. - ze względu na specyficzny charakter tego składnika aktywów, tj. niewyczerpalność źródła, Grupa przyjęła dla tych praw nieokreślony okres użytkowania i zgodnie z MSR 36 nie amortyzuje tego składnika aktywów. Corocznie dokonuje jednak testów na utratę wartości.
- opłatę za zarządzanie współkontrolowanym przedsięwzięciem Sierra Gorda S.C.M. oraz wartości niematerialne z tytułu zawartych umów sprzedaży usług, które zostały zidentyfikowane i wycenione w procesie rozliczenia połączenia KGHM INTERNATIONAL LTD. zgodnie z MSSF 3.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2.3 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość firmy, prawa do wody oraz inne wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania podlegają obowiązkowym corocznym testom na utratę wartości.

Pozostałe aktywa niefinansowe testuje się na utratę wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na ryzyko niezrealizowania ich wartości bilansowej. Do podstawowych zewnętrznych przesłanek świadczących o możliwości zaistnienia utraty wartości aktywów dla spółek Grupy notowanych na aktywnych rynkach zalicza się występowanie w dłuższym okresie wyższej wartości bilansowej posiadanych przez nie aktywów netto w stosunku do wartości ich rynkowej kapitalizacji. Ponadto do najistotniejszych przesłanek zalicza się wystąpienie niekorzystnych zmian o charakterze technologicznym, rynkowym i gospodarczym w otoczeniu, w którym spółki Grupy prowadzą działalność, w tym na rynkach, na które przeznaczone są wyroby przez nie produkowane, a także wzrost rynkowych stóp procentowych i premii za ryzyko uwzględnianych w kalkulacji stóp dyskontowych wykorzystywanych do wyliczania wartości użytkowej aktywów poszczególnych spółek Grupy. Czynniki wewnętrzne uwzględniane przy ocenie wystąpienia utraty wartości posiadanych aktywów to przede wszystkim znaczny spadek rzeczywistych przepływów pieniężnych netto w stosunku do przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej przyjętych w budżecie, zaś w stosunku do pojedynczych składników aktywów ich fizyczne uszkodzenie, utrata przydatności oraz generowanie niższych korzyści ekonomicznych od wydatków poniesionych na ich nabycie bądź wytworzenie, jeżeli składnik aktywów samodzielnie generuje przepływy pieniężne.

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartość godziwa pomniejszona o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartość użytkowa.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości ośrodek wypracowujący środki pieniężne ustala się każdorazowo.

Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykaże, iż wartość odzyskiwalna (tj. wyższa z dwóch kwot: wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia i wartość użytkowa) danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa od wartości bilansowej, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy między wartością odzyskiwalną, a wartością bilansową składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Odpis z tytułu utraty wartości w pierwszej kolejności przypisuje się do wartości firmy, jeżeli występuje, pozostałą kwotę odpisu alokuje się do poszczególnych aktywów wchodzących w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne proporcjonalnie do udziału wartości bilansowej poszczególnych aktywów w wartości bilansowej całego ośrodka, przy czym w wyniku alokacji odpisu wartość bilansowa składnika aktywów nie może być niższa od najwyższej z trzech kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, wartości użytkowej i zera.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w ciężar sprawozdania z zysków lub strat.

Niefinansowe aktywa trwałe, inne niż wartość firmy, dla których w okresach wcześniejszych dokonano odpisu z tytułu utraty wartości testuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, jeśli wystąpiły przesłanki, pod kątem możliwości odwrócenia wcześniej dokonanego odpisu.

2.2.4 Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści łącznie. Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. W wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji.

Na koniec kolejnych okresów sprawozdawczych kończących rok obrotowy nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym zmiana nastąpiła.

Nieruchomość inwestycyjna zostaje usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

2.2.5 Inwestycje w jednostki zależne

Za jednostki zależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej uznaje się te jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu uzyskania korzyści z ich działalności. Kierowanie Jednostki Dominującej odbywa się poprzez posiadanie większości w ogólnej liczbie głosów w organach stanowiących tych jednostek tj. zarządach jednostek i ich radach nadzorczych.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą przejęcia.

Wartość bilansowa inwestycji Grupy w jednostkę zależną podlega wyłączeniu, odpowiednio z kapitałem własnym każdej jednostki zależnej.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

Jako wartość firmy ujmuje się nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty za przejęcie, kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego do jednostki przejmującej przed uzyskaniem kontroli nad kwotą netto ustalonej na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań przejętej jednostki zależnej. Nadwyżkę udziału Grupy w wartości godziwej aktywów netto nad ceną przejęcia, stanowiącą zysk z okazynego przejęcia, ujmuje się bezpośrednio w zysku lub stracie.

Zapłatę za przejęcie wycenia się w wartości godziwej stanowiącej sumę wartości godziwych przekazanych aktywów, zobowiązań zaciągniętych oraz wyemitowanych udziałów kapitałowych na dzień przejęcia. Zapłata za przejęcie obejmuje również wszelkie aktywa oraz zobowiązania wynikające z ustaleń dotyczących warunkowej zapłaty, jeśli ustalenia takie mają miejsce. Koszty związane z przejęciem rozlicza się jako koszty okresu, w którym są ponoszone, przy czym koszty emisji dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych ujmuje się zgodnie z MSR 32 i MSR 39.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących.

Transakcje, rozrachunki, przychody, koszty i niezrealizowane zyski ujęte w aktywach, powstałe na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy, podlegają eliminacji. Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.

Udział niekontrolujący w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych ujmowany jest w ramach kapitału własnego w odrębnej pozycji „Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące”.

Zaprzestaje się konsolidacji jednostek zależnych z dniem ustania kontroli.

Zmiany w udziale własnościowym Grupy Kapitałowej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Wartości bilansowe udziałów dających kontrolę i niedających kontroli koryguje się, uwzględniając zmianę udziałów we własności jednostki zależnej. Różnicę pomiędzy kwotą do zapłaty z tytułu zwiększenia lub zmniejszenia udziału a wartością bilansową odpowiednich udziałów niedających kontroli ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym przypadającym na udział dający kontrolę.

2.2.6 Inwestycje wyceniane metodą praw własności

Grupa kwalifikuje do inwestycji wycenianych metodą praw własności wartość udziałów/akcji w jednostkach stowarzyszonych oraz wartość udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

Jednostki stowarzyszone, to takie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz nie sprawuje nad nimi kontroli, poprzez wpływ na ustalanie polityki finansowej i operacyjnej podmiotu. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach to jednostki współkontrolowane, na podstawie określonego w umowie podziału kontroli nad działalnością gospodarczą tych jednostek, w ramach którego strategiczne decyzje finansowe i operacyjne wymagają jednomyślnej zgody stron sprawujących współkontrolę (wspólników przedsięwzięcia).

Inwestycje te początkowo ujmuje się według ceny nabycia. Ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartość netto inwestycji Grupy w jednostkę obejmuje również, określoną w dniu przejęcia wartość firmy oraz zidentyfikowane pozycje nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jednostki przejmowanej wycenione w wartości godziwej.

Udział Grupy w zysku lub stracie jednostek wycenianych metodą praw własności od dnia nabycia ujmuje się w zysku lub stracie, zaś jej udział w zmianach stanu innych skumulowanych całkowitych dochodów od dnia nabycia – w odpowiedniej pozycji innych skumulowanych całkowitych dochodów. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu kapitału własnego od dnia nabycia. Gdy udział Grupy w wartości strat jednostek wycenianych metodą praw własności staje się równy lub większy od wartości udziału Grupy w tej jednostce, wtedy Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach chyba, że wzięła na siebie takie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

2.2.7 Instrumenty finansowe

2.2.7.1 Klasyfikacja instrumentów finansowych

Instrumenty finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- instrumenty pochodne zabezpieczające.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

Powyższa klasyfikacja opiera się na analizie charakterystyki oraz celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów i zobowiązań finansowych. Klasyfikacja instrumentów pochodnych zależy od ich przeznaczenia oraz spełnienia wymogów stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39. Instrumenty pochodne dzielą się na: pochodne instrumenty zabezpieczające, instrumenty handlowe, instrumenty pierwotnie zabezpieczające wyłączone spod rachunkowości zabezpieczeń

Wartość bilansową dotyczącą przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności powyżej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego kwalifikuje się do aktywów lub zobowiązań długoterminowych. Do aktywów lub zobowiązań krótkoterminowych zaliczana jest wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności przypadającym w okresie do 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy.

Przyjęto następujące zasady klasyfikacji instrumentów finansowych do poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań finansowych:

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę

Kategoria ta obejmuje aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez zysk lub stratę.

Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub, jeżeli Grupa zdecydowała na moment początkowego ujęcia o wycenie w wartości godziwej przez zysk lub stratę. Składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe może zostać wyznaczone przez Grupę na moment początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę tylko wówczas, gdy:

- a) kwalifikacja taka eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną również jako „niedopasowanie księgowo”), która powstałaby, gdyby przyjęto inny sposób wyceny tych instrumentów finansowych lub inny sposób ujęcia związanych z nimi zysków lub strat, lub
- b) grupa instrumentów finansowych jest odpowiednio zarządzana, a wyniki tej grupy oceniane są w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.

Do aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się instrumenty pochodne, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające oraz instrumenty pochodne pierwotnie zabezpieczające, wyłączone spod rachunkowości zabezpieczeń.

Aktywa i zobowiązania z tej kategorii zalicza się do aktywów/zobowiązań obrotowych, jeżeli oczekuje się ich realizacji/uregulowania w ciągu 12 miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku.

Pożyczki i należności ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji: należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

Do kategorii pożyczki i należności klasyfikuje się również środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej zarówno środki pieniężne i ich ekwiwalenty jak i aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów stanowią odrębne pozycje.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to instrumenty finansowe niestanowiące instrumentów pochodnych, wyznaczone na dostępne do sprzedaży albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. W kategorii tej ujmuje się przede wszystkim aktywa finansowe nieposiadające ustalonego terminu zapadalności i niespełniające jednocześnie wymogów zaliczenia do pozostałych kategorii.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje do tej kategorii zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę.

Instrumenty zabezpieczające

Instrumenty pochodne wyznaczone i spełniające wymogi stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń są zaliczane do odrębnej kategorii o nazwie Instrumenty zabezpieczające. Grupa prezentuje jako Instrumenty zabezpieczające całą wartość godziwą instrumentów wyznaczonych do tej kategorii i spełniających kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń także w przypadku, gdy wartość czasowa wyznaczonego instrumentu pochodnego zgodnie z decyzją Grupy została wyłączona z pomiaru efektywności.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2.7.2 Początkowe ujęcie oraz wyłączenie instrumentów finansowych z ksiąg rachunkowych

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji, w tym standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych, ujmuje się na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez zysk lub stratę, które początkowo ujmowane są w wartości godziwej. Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności. W przypadku braku przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu posiadania składnika aktywów, inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych z chwilą utraty kontroli przez Grupę nad danym składnikiem aktywów.

2.2.7.3 Wycena instrumentów finansowych na koniec okresu sprawozdawczego

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty zabezpieczające.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty zabezpieczające wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które nie mają ustalonego terminu wymagalności i nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej, wyceny dokonuje się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do wycenianych w wartości godziwej przez zysk lub stratę wykazuje się w zysku lub stracie w okresie, w którym powstały.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w innych całkowitych dochodach, za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz tych zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych oraz zysków i strat z tytułu odsetek, które byłyby rozpoznane przy wycenie tych pozycji według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, które to ujmuje się w zysku lub stracie. W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe zyski i straty uprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach przenosi się do zysku lub straty jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania.

Rozchodu jednakowych inwestycji o różnych cenach nabycia dokonuje się przy wykorzystaniu metody FIFO.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Po początkowym ujęciu, Grupa dokonuje wyceny wszystkich zobowiązań finansowych, poza zaklasyfikowanymi do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez zysk lub stratę, w wysokości zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych, które powstają wtedy, kiedy transfer aktywów finansowych nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania (wyłączenia z ksiąg rachunkowych).
- umów gwarancji finansowych, które wycenia w wyższej z dwóch kwot: wartości ustalonej zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.2.16 Rezerwy lub wartości początkowo ujętej, pomniejszonej o skumulowaną amortyzację ustaloną zgodnie z MSR 18 *Przychody*.

2.2.7.4 Wartość godziwa

Wartość godziwą składnika aktywów lub zobowiązania stanowi cena, możliwa do uzyskania przy sprzedaży składnika aktywów lub do zapłacenia za przeniesienie zobowiązania (cena wyjścia) w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny. O ile nie istnieją przesłanki wskazujące na fakt, że instrument finansowy nie został nabyty po cenie stanowiącej jego wartość godziwą uznaje się, że wartość godziwą na dzień początkowego ujęcia stanowi cena nabycia danego instrumentu lub – w przypadku zobowiązań finansowych – cena sprzedaży danego instrumentu.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek ustala się na podstawie najbardziej reprezentatywnej ceny pochodzącej z tego rynku na dzień wyceny. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów lub zobowiązań finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny opierające się na maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych. Obejmują one wykorzystanie cen z ostatnio przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modele wyceny powszechnie stosowane na rynku, dostosowane do konkretnej specyfiki i parametrów wycenianego instrumentu finansowego oraz sytuacji wystawcy (emitenta).

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

W przypadku instrumentów pochodnych oszacowana wartość godziwa odpowiada kwocie możliwej do uzyskania lub koniecznej do zapłaty w celu zamknięcia pozycji otwartych na koniec okresu sprawozdawczego. Dla transakcji, dla których jest to możliwe, wyceny dokonuje się w oparciu o notowania rynkowe. W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży towarów, w celu ustalenia ich wartości godziwej posłużono się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. W przypadku miedzi oficjalne ceny zamknięcia London Metal Exchange oraz wskaźniki zmienności na koniec okresu sprawozdawczego uzyskuje się z systemu Reuters. W odniesieniu do srebra oraz złota użyto ceny fixing ustalonej, także na koniec okresu sprawozdawczego, na London Bullion Market Association. W przypadku zmienności oraz cen terminowych zastosowano kwotowania od Banków/Brokerów.

Stopy procentowe dla walut oraz wskaźniki zmienności ich kursów są uzyskiwane z serwisu Reuters. Kontrakty terminowe i swap na rynku miedzi wyceniane są do rynkowej krzywej terminowej, natomiast w przypadku srebra i kursów walutowych cena terminowa liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Do wyceny opcji azjatyckich na rynkach metali wykorzystuje się aproksymację Levy'ego do metodologii Blacka-Scholesa, natomiast do wyceny opcji europejskich na rynkach walutowych standardowy model Germana-Kohlhagena.

Wartość godziwa nienotowanych dłużnych papierów wartościowych ustalana jest jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowana bieżącą stopą procentową.

2.2.7.5 Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonuje się oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość. Do istotnych obiektywnych przesłanek (dowodów) zalicza się przede wszystkim: poważne problemy finansowe dłużnika, wystąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym wystawcy instrumentu finansowego, utrzymujący się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej instrumentu kapitałowego poniżej poziomu kosztu.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w innych całkowitych dochodach – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w zysku lub stracie – wyłącza się z innych całkowitych dochodów i przenosi do zysku lub straty jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w zysku lub stracie a dotyczące instrumentów kapitałowych podlegają odwróceniu w korespondencji z innymi całkowitymi dochodami. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych ujmuje się w zysku lub stracie, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie.

Należności i pożyczki wyceniane w zamortyzowanym koszcie, poddawane są na koniec każdego okresu sprawozdawczego indywidualnym testom pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę wartości. Należności, dla których indywidualnie nie ujęto odpisu, a którym można przypisać prawdopodobieństwo utraty wartości ze względu na specyfikę ryzyka kredytowego (związanego np. z rodzajem działalności lub strukturą odbiorców) poddawane są takim testom jako portfel aktywów.

Odwrócenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrócenie odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

2.2.7.6 Rachunkowość zabezpieczeń

Zabezpieczanie, dla celów rachunkowości, polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej lub zmian przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej.

Aktywa finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym lub zobowiązania finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym mogą być wyznaczone jako instrument zabezpieczający jedynie dla zabezpieczenia ryzyka walutowego.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń dla zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy środków pieniężnych

W ramach rachunkowości zabezpieczeń stosuje się instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne.

Instrument pochodny zabezpieczający przepływy środków pieniężnych, to taki instrument pochodny, który:

- służy ograniczeniu zmienności przepływu środków pieniężnych i można go przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnikiem aktywów lub zobowiązań lub z wysoce prawdopodobną prognozowaną transakcją oraz
- będzie miał wpływ na wykazywany zysk lub stratę.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w innych całkowitych dochodach, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do zysku lub straty jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne. Zyski lub straty powstałe na instrumencie zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone są do zysku lub straty jako korekta z przeklasyfikowania w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na zysk lub stratę.

Skuteczność (efektywność) zabezpieczenia oznacza stopień, w jakim zmiany przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczaną pozycją, możliwe do przypisania zabezpieczanemu ryzyku, są kompensowane zmianami przepływów pieniężnych związanych z instrumentami zabezpieczającymi.

Jeżeli zabezpieczane przyszłe zobowiązanie lub prognozowana transakcja prowadzą do ujęcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, wówczas w chwili ujęcia tego składnika, związane z nim zyski i straty są uwzględnione w cenie nabycia lub innej wartości bilansowej danego składnika aktywów lub zobowiązań.

Wyznaczane zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych transakcji przyjętych w Planie Sprzedaży na dany rok. Plany te sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na dany okres. Grupa ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia tych transakcji jako bardzo wysokie, ponieważ z historycznego punktu widzenia sprzedaż zawsze realizowana była na poziomach założonych w poszczególnych Planach Sprzedaży.

Przy zawieraniu transakcji, Grupa dokumentuje związek pomiędzy instrumentami zabezpieczającymi, a pozycjami zabezpieczanymi, a także cel zawarcia danej transakcji. Grupa dokumentuje również swoją ocenę, zarówno na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia, jak i bieżąco, czy instrumenty zabezpieczające są skuteczne oraz czy w przyszłości oczekuje się wysokiej skuteczności w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych pozycji.

Zaprzestanie stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń

Zaprzestaje się ujmowania instrumentów pochodnych jako zabezpieczających, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany lub zrealizowany lub, jeżeli Grupa wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie. Grupa może podjąć decyzję o ustanowieniu dla danego instrumentu pochodnego nowego powiązania zabezpieczającego, dokonać zmiany przeznaczenia instrumentu pochodnego bądź wyznaczyć go do zabezpieczenia innego rodzaju ryzyka. Wówczas, dla zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych, zyski lub straty powstałe w okresach, w których zabezpieczenie było efektywne pozostają w innych skumulowanych całkowitych dochodach aż do momentu, w którym zabezpieczana pozycja wpłynie na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie przyszłego zobowiązania lub prognozowanej transakcji przestanie funkcjonować, ponieważ pozycja zabezpieczana przestała spełniać definicję przyszłego zobowiązania, bądź też ze względu na zaistniałe prawdopodobieństwo, że planowana transakcja nie zostanie zawarta, wówczas zysk lub strata netto ujęta w innych całkowitych dochodach zostaje natychmiast przeniesiona do zysku lub straty jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania.

2.2.8 Zapasy

Do zapasów Grupa zalicza:

- materiały,
- półfabrykaty i produkcję w toku, w tym głównie rudę miedzi, koncentrat miedzi w przerobie, rudę miedzi w procesie ługowania, miedź blister, miedź konwertorową i anodową,
- wyroby gotowe, w tym głównie koncentrat miedzi przeznaczony do sprzedaży, miedź katodową, srebro, walcówkę miedzianą,
- towary.

Grupa dokonuje wyceny zapasów, w tym wyceny produkcji w toku odnoszącej się do urobku przerabianego na koncentrat miedzi w procesie flotacji, w następujący sposób:

Przychód składników zapasów wycenia się dla:

- materiałów i towarów – według cen nabycia,
- wyrobów gotowych i półfabrykatów – na poziomie rzeczywistych kosztów wytworzenia,
- produkcji w toku – na podstawie średnioważonego kosztu wytworzenia.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

Rozchód składników zapasów wycenia się dla:

- materiałów i towarów – według cen przeciętnych ustalonych w wysokości średniej ważonej cen danego składnika,
- wyrobów gotowych i półfabrykatów, produkcji w toku – na podstawie średnioważonego rzeczywistego kosztu wytworzenia.

Zapas wycenia się dla:

- materiałów i towarów – według cen przeciętnych ustalonych jak dla rozchodu,
- wyrobów gotowych, półfabrykatów, produkcji w toku – na podstawie średnioważonego kosztu wytworzenia z uwzględnieniem stanu na początek okresu sprawozdawczego.

Dla produkcji, w której Grupa otrzymuje katody w procesie ługowania produkcję w toku stanowi wydobyty urobek umieszczony w niecce do ługowania celem dalszej obróbki. Ilość wyprodukowanej miedzi obliczana jest jako szacunek oparty na zakładanej zawartości miedzi w urobku oraz jakości miedzi w urobku. Szacunki odnośnie ilości miedzi w urobku, znajdującej się w niecce do ługowania, przyjęte do wyceny zapasów są na bieżąco weryfikowane z rzeczywistą ilością produkowanej miedzi. Wycena zapasów dokonywana jest kwartalnie na podstawie średnioważonego kosztu produkcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego zapasy wyceniane są według przyjętych powyżej zasad, jednakże na poziomie nie wyższym od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania to szacowana cena sprzedaży dokonywanej w normalnym toku działalności, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

2.2.9 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności te wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania nie podlegają dyskontowaniu.

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać należnych kwot. Kwotę odpisu aktualizującego stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych efektywną stopą procentową. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmowany jest w ciężar zysku lub straty.

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.

Należności o terminie wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy kwalifikuje się do aktywów długoterminowych. Do aktywów krótkoterminowych zaliczane są należności o terminie wymagalności do 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy.

Za należności uznaje się:

- **należności z tytułu dostaw i usług** – należności powstałe w wyniku prowadzenia podstawowej działalności operacyjnej Grupy, oraz
- **pozostałe należności**, w tym:
 - pożyczki udzielone,
 - inne należności finansowe – to jest należności spełniające definicję aktywów finansowych,
 - inne należności niefinansowe, w tym m. in. zaliczki na dostawy oraz na środki trwałe, środki trwałe w budowie, wartości niematerialne oraz na udziały i akcje w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych; należności od pracowników, jeżeli ich rozliczenie nastąpi w innej formie niż przekazanie środków pieniężnych, a także należności budżetowe,
 - rozliczenia międzyokresowe czynne.

2.2.10 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne bezpieczne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia oraz o dużej płynności. W skład środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wchodzi również odsetki od ekwiwalentów środków pieniężnych.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2.11 Kapitał własny

Kapitał własny stanowią:

- Kapitał akcyjny
- Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych, z tego:
 - kapitał z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne,
 - kapitał z tytułu wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży,
- Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych,
- Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia,
- Zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych, w tym kapitał z wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych,
 - kapitał zapasowy tworzony zgodnie z Ustawą Kodeksem Spółek Handlowych,
 - kapitał zapasowy tworzony i wykorzystywany zgodnie ze statutem,
 - zysk lub strata bieżącego okresu obrotowego.

2.2.12 Zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Grupy, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z Grupy środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Do zobowiązań zalicza się:

- zobowiązania z tytułu kredytów, dłużnych papierów wartościowych, pożyczek i leasingu finansowego,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- pozostałe zobowiązania niefinansowe.

Zobowiązania wycenia się zgodnie z MSR 39 w wartości zamortyzowanego kosztu. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości ich zamortyzowanego kosztu ustalanego przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

2.2.13 Leasing

Umowa leasingu w ramach, której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie korzyści z tytułu posiadania aktywów zostały przeniesione na leasingobiorcę, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i korzyści z tytułu posiadania pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny. Płatności w leasingu operacyjnym rozlicza się liniowo przez okres trwania umowy. Zobowiązania Grupy nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z tytułu leasingu operacyjnego, w szczególności dotyczące opłat za prawa wieczystego użytkowania gruntów wobec Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz zobowiązania z tytułu innych umów leasingu operacyjnego zostały przedstawione w notach 43 i 7.

2.2.14 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów stanowią zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią m.in.:

- wynagrodzenia wraz z narzutami wypłacane jednorazowo, dotyczące okresów rocznych,
- zarachowane podatki i opłaty lokalne,
- krótkookresowe rezerwy na niewykorzystane urlopy,
- rezerwy na koszty wynikające z obowiązku przedłożenia do umorzenia praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych i z kogeneracji,
- rezerwy na koszty umorzenia uprawnień do emisji CO₂.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2.15 Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują głównie:

- środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, rozliczane równolegle do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych z tych źródeł,
- przedpłatę otrzymaną od spółki Franco Nevada w ramach umowy na dostawę 50% zawartości złota, platyny i palladu w rudzie wydobytej przez Grupę Kapitałową KGHM INTERNATIONAL LTD.,

Wartość przyjętych nieodpłatnie w drodze dotacji środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych ujmuje się zgodnie z opisem w punkcie 2.2.24.

2.2.16 Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy tworzy się w szczególności z następujących tytułów:

- przyszłe koszty likwidacji kopalń po zakończeniu eksploatacji górniczej,
- przyszłe koszty likwidacji obiektów technologicznych w hutach miedzi i innych obiektów w przypadkach, w których z przepisów prawa wynika obowiązek ich demontażu i usunięcia po zakończeniu użytkowania oraz przywrócenia do stanu pierwotnego miejsc w których się znajdowały,
- skutki toczących się spraw sądowych oraz spraw spornych,
- udzielone gwarancje, poręczenia.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

Rezerwa na przyszłe koszty związane z likwidacją kopalń i innych obiektów technologicznych tworzona jest na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są specjalistyczne opracowania wykonane w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez specjalistyczne firmy bądź wykonane w Jednostce Dominującej. Aktualizacji wartości rezerwy dokonuje się na koniec okresu sprawozdawczego.

Wszelkie zmiany wynikające ze zmian wysokości rezerwy ujmowane są zgodnie z KIMSF 1 *Zmiany istniejących zobowiązań z tytułu wycofania z eksploatacji, rekultywacji i zobowiązań o podobnym charakterze*.

Aktualizacji szacunku rezerwy dokonuje się uwzględniając:

- zmniejszenie z tytułu jej wykorzystania,
- wzrost z tytułu upływu czasu (odwracanie dyskonta) – odniesienie w koszty finansowe,
- wzrost/spadek z tytułu zmiany stopy dyskontowej oraz z tytułu zmiany założeń, w tym zmiany cen produkcji budowlano-montażowej – odniesienie na wartość początkową środków trwałych,*
- zwiększenie z tytułu przyjęcia nowych składników majątku objętych programem przyszłej likwidacji,
- zmniejszenie z tytułu wcześniejszej, nieplanowej likwidacji składników majątku objętych programem przyszłej likwidacji,
- wzrost/spadek z tytułu zmiany horyzontu czasowego realizacji zobowiązania wpływającej na zmniejszenie lub zwiększenie liczby okresów dyskontowych a tym samym na wartość bieżącą rezerwy.

*Zmiana stopy dyskonta lub szacowanego kosztu likwidacji koryguje wartość środka trwałego, którego dotyczy, chyba że przekracza wartość bilansową środka trwałego. Nadwyżka ponad tę wartość ujmowana jest w zysku lub stracie bieżącego okresu w pozostałych przychodach operacyjnych.

Metodologia kalkulacji stopy dyskonta wykorzystywanej przy aktualizacji rezerwy została opisana w nocie 3i.

2.2.17 Świadczenia pracownicze

Grupa zobowiązana jest do świadczeń emerytalnych z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych, ekwiwalentu węglowego i nagród jubileuszowych zgodnie z Zakładowymi Układami Zbiorowymi Pracy.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu sprawozdawczego z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego przez niezależnego aktuarusza metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wypływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zgodnie z MSR 19 *Świadczenia pracownicze* stopa dyskontowa powinna być ustalana na podstawie rentowności wysoce płynnych obligacji komercyjnych o niskim stopniu ryzyka. W przypadku braku rozwiniętego

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

ryнку takich obligacji, a z taką sytuacją mamy do czynienia w Polsce, należy zastosować występujące na koniec okresu sprawozdawczego rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych. Wykorzystane do kalkulacji rezerwy rynkowe stopy zwrotu zostały opisane w nocie 3.i.

Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmują się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały. Zyski i straty aktuarialne z wyceny pozostałych świadczeń (np. świadczenia z tytułu nagród jubileuszowych) ujmowane są w zysku lub stracie. Koszty przeszłego zatrudnienia dotyczące programów określonych świadczeń ujmują się w zysku lub stracie jednorazowo w okresie, w którym powstają.

2.2.18 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy ujęty w zysku lub stracie obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany a rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są od dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Zobowiązania te nie podlegają dyskontowaniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są od ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmują się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.

Nie ujmują się zobowiązań z tytułu podatku odroczonego ani aktywów z tytułu podatku odroczonego, jeżeli wynikają one z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, jeżeli transakcja ta:

- nie jest transakcją połączenia jednostek gospodarczych, oraz
- w czasie wystąpienia nie ma wpływu na zysk lub stratę brutto ani na dochód podlegający opodatkowaniu.

Zobowiązań z tytułu podatku odroczonego nie ujmują się również od różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia wartości firmy.

Podatek odroczony ujmują się w zysku lub stracie danego okresu, za wyjątkiem przypadku, gdy podatek odroczony:

- dotyczy transakcji czy zdarzeń gospodarczych, które ujmowane są bezpośrednio w innych całkowitych dochodach – wówczas podatek odroczony również ujmowany jest w innych całkowitych dochodach, lub
- wynika z połączenia jednostek gospodarczych – wówczas podatek odroczony wpływa na wartość firmy lub zysk z okazijnego przejęcia.

Kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy spółki Grupy posiadają możliwość wyegzekwowania tytułu do przeprowadzenia kompensaty należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz, gdy aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową.

2.2.19 Zobowiązania i aktywa warunkowe

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, a istnienie tego obowiązku zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki, lub
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ:
 - nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub
 - kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Do zobowiązań warunkowych zalicza się m.in.:

- gwarancje i poręczenia oraz weksle na rzecz osób trzecich, wynikające z umów,
- zobowiązania z tytułu odszkodowań za szkody powstałe w wyniku działalności gospodarczej, od spraw pozostających w postępowaniu,
- zawieszono warunkowo kary za gospodarcze korzystanie ze środowiska naturalnego,
- inne zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych umów.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

Jako aktywa warunkowe Grupa wykazuje kwoty wynikające z przeszłych zdarzeń, w odniesieniu do których jest prawdopodobne że w przyszłości skutkować będą wpływem do Grupy środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne, w przypadku wystąpienia lub nie wystąpienia niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy. Do aktywów warunkowych Grupa zalicza m.in. dochodzone roszczenia, kwoty otrzymanych gwarancji czy należności wekslowe.

2.2.20 Prezentacja dochodów i kosztów okresu sprawozdawczego

Informacje o dochodach i kosztach oraz zyskach i stratach okresu sprawozdawczego Grupa prezentuje w sprawozdaniu z zysków lub strat oraz w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Sprawozdanie z zysków lub strat za dany okres prezentuje zagregowane pozycje wszystkich dochodów i kosztów okresu, z wyłączeniem składników innych całkowitych dochodów. Za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w sprawozdaniu z zysków lub strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny. Wynik okresu w sprawozdaniu z zysków lub strat stanowi zysk lub strata netto za okres.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów prezentuje zysk lub stratę netto za okres w jednej kwocie oraz składniki kwot innych całkowitych dochodów. W ramach składników innych całkowitych dochodów Grupa rozpoznaje te zyski i straty, które zgodnie z poszczególnymi standardami należy ujmować poza sprawozdaniem z zysków lub strat. Ponadto Grupa prezentuje składniki innych całkowitych dochodów w podziale na dwie grupy, obejmujące rozdzielnie pozycje, które zgodnie z innymi MSSF zostaną przeklasyfikowane do sprawozdania z zysków lub strat po spełnieniu określonych warunków od pozycji, które nie zostaną do tego sprawozdania przeklasyfikowane.

W związku z powyższym w grupie pozycji, które zgodnie z innymi MSSF zostaną przeklasyfikowane do sprawozdania z zysków lub strat po spełnieniu określonych warunków ujmuje się:

- zyski i straty okresu dotyczące wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży,
- zyski i straty z aktualizacji wyceny do wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne w części efektywnej zabezpieczenia,
- różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych, z uwzględnieniem efektu podatkowego.

W grupie pozycji, które nie zostaną przeklasyfikowane do sprawozdania z zysków lub strat ujmuje się zyski i straty aktuarialne, z uwzględnieniem efektu podatkowego.

Wynik okresu w sprawozdaniu z całkowitych dochodów stanowią łączne całkowite dochody za okres, będące sumą zysku lub straty netto oraz innych całkowitych dochodów.

2.2.21 Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty. W przypadku transakcji sprzedaży metali, w tym głównie produktów miedzianych i srebra, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia sprzedaży w księgach rachunkowych, przychody ujmuje się w wartości ustalonej na bazie cen terminowych z daty rozpoznania sprzedaży. Przychody ze sprzedaży ujęte w wyżej określonej wysokości, koryguje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego o zmianę wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych, wyodrębnionych z umów zasadniczych sprzedaży. Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, zgodnie z zasadą, że wycenę pochodnego instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej zabezpieczenie efektywne ujmuje się w tej samej pozycji zysku lub straty, w której ujmowana jest wycena pozycji zabezpieczanej w momencie, kiedy pozycja zabezpieczana wpływa na zysk lub stratę.

W przychodach ze sprzedaży ujmowane są przychody powstające z bieżącej działalności operacyjnej Grupy Kapitałowej tj. przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów, z uwzględnieniem udzielonych rabatów i innych zmniejszeń ceny sprzedaży.

Ponadto, przychodami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na zysk lub stratę okresu są:

pozostałe przychody operacyjne, pośrednio związane z prowadzoną działalnością, m.in.:

- przychody oraz zyski z inwestycji finansowych (w tym przychody z tytułu dywidend oraz odsetek),
- przychody z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych handlowych oraz przychody z tytułu realizacji i wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających w części nieefektywnej,
- zyski z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Grupy,
- odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz pożyczek,
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych,
- otrzymane dotacje i darowizny.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

przychody finansowe, stanowiące głównie przychody związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym:

- zyski z tytułu różnic kursowych netto powstające wyłącznie na zobowiązaniach związanych z finansowaniem działalności Grupy (pożyczki, kredyty, obligacje, leasing finansowy itp.),
- przychody z realizacji oraz wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych związanych z zobowiązaniami finansującymi działalność Grupy.

Moment ujęcia przychodów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów uznaje się za zrealizowane, gdy:

- Grupa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów,
- Grupa przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami, wyrobami gotowymi i materiałami w stopniu, w jakim funkcję taką realizuje wobec zapasów, do których ma prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić wiarygodnie,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Grupę w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.

Przeniesienie własności przedmiotu transakcji następuje z chwilą przekazania nabywcy znaczących ryzyk i korzyści wynikających z praw własności towarów zgodnie z zastosowaną dla danej transakcji bazą dostawy według formuł INCOTERMS.

Przychody ze sprzedaży usług uznaje się za zrealizowane, gdy:

- kwotę przychodów można wycenić w sposób wiarygodny,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- stopień realizacji transakcji na koniec okresu sprawozdawczego może być określony w wiarygodny sposób,
- koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

Przychody z realizacji kontraktów o budowę

W przypadku, gdy wynik kontraktu może być wiarygodnie oszacowany, Grupa ujmuje przychody i koszty odpowiednio do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu na koniec okresu sprawozdawczego. W zależności od charakteru umowy stopień zaawansowania mierzony jest jako proporcja kosztów poniesionych do całości szacowanych kosztów kontraktu lub stopień zaawansowania ustalony jest na podstawie rzeczywistego obmiaru zakończenia wykonywanych prac wynikających z umowy.

Przychody z umów obejmują początkową kwotę przychodów ustaloną w umowie oraz wszelkie zmiany w zakresie prac, roszczenia oraz premie w takim stopniu, w jakim istnieje prawdopodobieństwo, że przyniosą przychód oraz możliwe jest wiarygodne ustalenie ich wartości, zaś strona zamawiająca zmiany te zaakceptuje.

W przypadku, kiedy wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, przychody z tego kontraktu Grupa ujmuje do wysokości poniesionych kosztów, w odniesieniu, do których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania. Koszty związane z kontraktem ujmowane są, jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

W przypadku, gdy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty kontraktu przekroczą łączne przychody z tytułu tego kontraktu, przewidywana strata na kontrakcie jest ujmowana bezzwłocznie, jako koszt.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się według zasady memoriałowej metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie przyznania praw.

2.2.22 Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez właścicieli.

Koszty ujmuje się w zysku lub stracie na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych. W przypadku transakcji zakupu materiałów miedzionośnych, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia zakupu w księgach rachunkowych, zapas ujmuje się w wysokości oczekiwanej ceny nabycia na datę rozpoznania zapasów. Koszt własny sprzedaży koryguje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego o zmianę wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych, wyodrębnionych z umów zasadniczych zakupu.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów. Za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów ujętych w zysku lub stracie przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów obejmuje:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu.

Ponadto, kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na zysk lub stratę okresu są: pozostałe koszty operacyjne, związane pośrednio z prowadzoną działalnością operacyjną, w tym:

- koszty oraz straty z inwestycji finansowych,
- koszty z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych handlowych oraz koszty z tytułu realizacji i wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających w części nieefektywnej,
- straty z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Grupy,
- odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i innych inwestycji,
- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną,
- przekazane darowizny,
- strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz

koszty finansowe związane z finansowaniem działalności Grupy, w tym w szczególności:

- odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
- odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, kredytów, dłużnych instrumentów finansowych i innych źródeł finansowania, w tym odwracanie dyskonta od zobowiązań długoterminowych,
- straty z tytułu różnic kursowych netto powstające na zobowiązaniach będących źródłem finansowania działalności Grupy,
- koszty z realizacji oraz wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych związanych z zobowiązaniami finansującymi działalność Grupy,
- zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (tzw. efekt odwracania dyskonta).

2.2.23 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych jednostek Grupy Kapitałowej wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym jednostki Grupy prowadzą działalność tj. w walucie funkcjonalnej. Walutą funkcjonalną poszczególnych jednostek Grupy jest waluta, w której dana jednostka generuje oraz wydatkuje środki pieniężne, w szczególności:

- walutę funkcjonalną jednostek działających w Polsce stanowi złoty (zł, PLN),
- walutę funkcjonalną jednostek grupy kapitałowej niższego szczebla KGHM INTERNATIONAL LTD. stanowi dolar amerykański (\$, USD),
- walutę funkcjonalną pozostałych jednostek stanowi waluta danego środowiska gospodarczego.

Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. prezentowane są w złotych.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną:

- po kursie faktycznie zastosowanym, tj. po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, w którym następuje transakcja, w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- po średnim kursie ustalonym dla danej waluty, obowiązującym na dzień zawarcia transakcji dla pozostałych transakcji. W szczególności dla jednostek działających w Polsce kursem obowiązującym na dzień zawarcia transakcji jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym zawarcie transakcji.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego

- wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia,
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego na dzień transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego na dzień ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych (innych niż instrumenty pochodne) wyrażonych w walutach obcych ujmują się w zysku lub stracie.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej instrumentów pochodnych wyrażonych w walucie obcej ujmują się w zysku lub stracie jako wycena do wartości godziwej, o ile nie są elementem efektywnej części zmiany wartości godziwej transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne. W takim przypadku są one ujmowane w innych całkowitych dochodach, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe ujmują się jako element zmian wartości godziwej, jeżeli instrumenty te są wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę, bądź w innych całkowitych dochodach w wartości godziwej, jeżeli są zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

2.2.24 Pomoc Państwa

Dotacje państwowe ujmują się w momencie, gdy istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, że dotacje będą otrzymane.

Dotacje do aktywów prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rozliczenia międzyokresowe przychodów i ujmują się je w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Nie zwiększają one bezpośrednio kapitału własnego.

Dotacja, która staje się należna jako forma rekompensaty za już poniesione koszty zostaje ujęta jako przychód w okresie, w którym stała się należna.

Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmują się jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.

Dotacje niepieniężne ujmują się w księgach rachunkowych w wartości godziwej.

2.2.25 Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Sprawozdawczość dotycząca segmentów sprawozdawczych grupuje segmenty operacyjne na poziomie tych części składowych Grupy:

- które angażują się w działalność gospodarczą, z której mogą uzyskiwać przychody i ponosić koszty,
- których wyniki są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów i przy ocenie wyników działalności segmentu oraz
- w przypadku których dostępne są oddzielne informacje finansowe.

Głównym organem podejmującym decyzje w zakresie alokacji zasobów oraz dokonującym oceny wyników działalności segmentów (tzw. GDO) jest Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. W wyniku analizy sposobu sprawowania nadzoru nad działalnością spółek zależnych oraz zarządzania Grupą, uwzględniając kryteria łączenia i prognozy ilościowe z MSSF 8, wydzielono segmenty sprawozdawcze, które szczegółowo zostały zaprezentowane w nocie 5.

2.2.26 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Jednostki Dominującej za dany okres, przez średnią ważoną liczbę akcji występujących w danym okresie sprawozdawczym.

2.2.27 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej prezentuje się metodą pośrednią.

2.2.28 Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie ma na celu zachowanie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji tak, aby Grupa mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową efektywne wykorzystanie kapitału monitorowane jest między innymi na podstawie następujących wskaźników:

- wskaźnika kapitału własnego obliczanego jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej,
- wskaźnika stanowiącego stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego pomniejszony o stan środków pieniężnych do EBITDA. EBITDA jest to zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy optymalnym poziomie kosztów, Grupa zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie do 2,0.

3. Ważne oszacowania i założenia

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykorzystywane są szacunki, oparte na założeniach i osądach, które mają wpływ na stosowane zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów. Założenia oraz szacunki dokonane na ich podstawie opierają się na historycznym doświadczeniu i analizie różnych czynników, które są uznawane za racjonalne, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości pozycji, których dotyczą. W niektórych istotnych kwestiach Zarząd opiera się na opiniach niezależnych ekspertów.

Szacunki i założenia, które są znaczące dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej zostały zaprezentowane poniżej.

(a) Rozliczenie nabycia jednostek zależnych

W bieżącym okresie sprawozdawczym, Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. dokonała zgodnie z MSSF 3 ostatecznej identyfikacji i wyceny aktywów i zobowiązań nabytej Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. i ujęła je w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Szacunki i założenia związane z identyfikacją i wyceną do wartości godziwych przejętych aktywów i zobowiązań Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. opisano w nocie 2.1.2

(b) Wspólne przedsięwzięcia (wspólnie kontrolowane podmioty)

W okresie bieżącym Grupa Kapitałowa zakwalifikowała jako wspólne przedsięwzięcia zgodnie z MSR 31 porozumienie „Sierra Gorda JV”, w którym udział kapitałowy KGHM INTERNATIONAL LTD. stanowi 55%, zawarte w celu rozwoju wydobycia miedzi i molibdenu na obszarze Sierra Gorda (Chile).

Kwalifikacji Sierra Gorda S.C.M. do kategorii wspólnych przedsięwzięć, mimo 55% udziału Grupy Kapitałowej, dokonano na podstawie analizy warunków porozumień między stronami oraz ustaleń umownych, które wskazały na sprawowanie współkontroli.

Przeprowadzono również analizę wpływu MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne*, obowiązującego Grupę dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. i później, na ujęcie i wycenę wspólnych przedsięwzięć obecnie posiadanych przez Grupę. W wyniku analizy ustalono, iż MSSF 11 nie spowoduje zmian w zakresie klasyfikacji i ujęcia wspólnych przedsięwzięć posiadanych obecnie przez Grupę.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym udziały we współkontrolowanych podmiotach wyceniono stosując metodę praw własności. Zgodnie z tą metodą udziały we współkontrolowanych podmiotach wyceniono na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia, a następnie na kolejne dni kończące okres sprawozdawczy skorygowano odpowiednio o następujące po dniu ich nabycia zmiany wartości przypadającego na danego współnika udziału w aktywach współkontrolowanego podmiotu.

(c) Okres użytkowania środków trwałych

Zarządy spółek Grupy Kapitałowej dokonują corocznej weryfikacji wartości końcowej, metody amortyzacji oraz przewidywanych okresów użytkowania środków trwałych podlegających amortyzacji.

Przyjęte metody amortyzacji odzwierciedlają sposób zużycia pozyskanych korzyści ekonomicznych z danego środka trwałego. W wyniku weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych w Grupie Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2013 r. w stosunku do okresów przyjętych na 31 grudnia 2012 r. nastąpiło wydłużenie okresów użytkowania środków trwałych w wyniku czego nastąpił spadek kosztów amortyzacji w kwocie 69 mln zł.

Dla środków trwałych, które w ocenie zarządów spółek wykorzystywane są w równomiernym stopniu stosuje się metodę amortyzacji liniowej. Odpisy amortyzacyjne ustala się poprzez oszacowanie okresów użytkowania i równomierne rozłożenie wartości podlegającej umorzeniu. Ocenia się, iż okresy użytkowania aktywów przyjęte przez spółki Grupy Kapitałowej dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości. Wartość netto środków trwałych podlegających amortyzacji metodą liniową na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiła 8 929 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. 8 110 mln zł).

Dla środków trwałych, których w ocenie zarządów spółek zużycie jest bezpośrednio związane z ilością wydobytej kopaliny ze złoża lub z ilością wyprodukowanych katod, a wydobycie to lub produkcja nie są równomierne w całym okresie ich użytkowania stosuje się metodę amortyzacji naturalnej (metoda jednostek produkcji). Odpisy amortyzacyjne szacuje się w oparciu o oczekiwaną ilość ton rezerw mineralnych do wydobycia lub w oparciu o oczekiwaną ilość ton katod miedziowych do wyprodukowania. Wartość netto środków trwałych podlegających amortyzacji metodą jednostek produkcji na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiła 3 015 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiła 3 323 mln zł) i stanowiły one środki trwałe KGHM INTERNATIONAL LTD.

3. Ważne oszacowania i założenia (kontynuacja)

(d) Testy na utratę wartości

Wartość firmy

Zgodnie z MSR 36 na dzień kończący okres sprawozdawczy dokonywane są coroczne testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została przypisana wartość firmy.

W bieżącym okresie przeprowadzono testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których przypisano wartość firmy w łącznej wartości 66 mln zł.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne	Wartość firmy
„Energetyka” Sp. z o.o.	32 mln zł
NITROERG S.A.	15 mln zł
pozostałe	19 mln zł

Na potrzeby oszacowania wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących środki pieniężne, dokonano oszacowania ich wartości godziwej, na podstawie prognozy przepływów pieniężnych zawartych w zatwierdzonych planach finansowych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, wykorzystując podejście dochodowe, tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wycena zaklasyfikowana została do poziomu 2 hierarchii wartości godziwej zgodnie z MSSF 13.

Kluczowe założenia przyjęte do wyceny dwóch najistotniejszych ośrodków wypracowujących środki pieniężne:

	„Energetyka” Sp. z o.o.	NITROERG S.A.
Okres prognozy przepływów pieniężnych	lata 2014-2020	lata 2014-2020
Stopa wzrostu EBIT w okresie prognozy	24%,	10%
Stopa wzrostu przepływów po okresie prognozy	2%	2%
Stopa dyskontowa	4,62% (realna)	9,15%
Inwestycje	Realizacja inwestycji - budowa farmy wiatrowej (CAPEX 320 mln zł)	Nakłady inwestycyjne w okresie prognozy 174 mln zł
Inne	Wartość odzyskiwalna pakietu akcji spółki zależnej WPEC S.A. 201 mln zł	-

Kluczowe założenia oparto o parametry branżowe oraz uwarunkowania rynkowe i wewnętrzne jednostek, w tym głównie w zakresie realizowanych inwestycji.

W wyniku przeprowadzonego testu ustalono wartość odzyskiwalną „Energetyka” Sp. z o.o. (wartość EV) na poziomie 1 075 mln zł i wartość odzyskiwalną NITROERG S.A. (Wartość EV) na poziomie 158 mln zł.

Dokonując porównania wartości odzyskiwalnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne z ich wartością bilansową, ustalono łączny odpis wartości firmy w wysokości 27 mln zł, z czego na poszczególne ośrodki przypada odpis:

- NITROERG S.A. - 15 mln zł,
- pozostałe - 12 mln zł.

Pozostałe aktywa (poza wartością firmy) nie zostały objęte odpisem.

Prawa do wody – wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania

MSR 36 wymaga przeprowadzania corocznych testów sprawdzających, czy nastąpiła utrata wartości składnika aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Na dzień 31 grudnia 2013 r. Grupa kwalifikowała do tej grupy wartości niematerialnych posiadane prawa do wody na terenie Chile o wartości bilansowej 181 mln zł (58 mln USD). O przyjęciu nieokreślonego okresu użytkowania zdecydował specyficzny charakter tego składnika aktywów tj. niewyczerpalność źródła. W ramach przeprowadzonego testu na utratę wartości tego składnika aktywów dokonano szacunku jego wartości odzyskiwalnej poprzez ustalenie wartości godziwej, przyjmując założenie dotyczące ceny rynkowej litra wody uzyskiwanego ze źródła w ciągu 1 sekundy na poziomie 150 tys. USD (o równowartości 451,8 tys. zł, wg kursu średniego NPB dla USD/PLN z dnia 31 grudnia 2013 r.). Wycena zaklasyfikowana została do poziomu 2 hierarchii wartości godziwej zgodnie z MSSF 13.

W wyniku porównania wartości bilansowej praw do wody z ich wartością odzyskiwalną określoną przez niezależnego rzeczoznawcę nie stwierdzono utraty wartości.

Testy na utratę wartości aktywów, dla których zaistniały przesłanki o możliwości utraty wartości

Zarząd Jednostki Dominującej w związku z wystąpieniem w okresie sprawozdawczym przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości składników aktywów zgodnie z MSR 36 przeprowadził testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których zostały przypisane aktywa. Przeprowadzone w bieżącym okresie testy na utratę wartości dotyczyły:

- wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M. wycenianego metodą praw własności, który stanowi odrębny segment operacyjny „Projekt Sierra Gorda”. W pierwszym półroczu 2013 r. na skutek zmian warunków makro i mikroekonomicznych Grupa dokonała ostatecznej weryfikacji szacunku kosztów realizacji projektu Sierra Gorda S.C.M., w wyniku której całkowite nakłady inwestycyjne na uruchomienie projektu wyniosły 3,9 mld USD w stosunku do 2,9 mld USD prognozowanych w okresie wcześniejszym.

3. Ważne oszacowania i założenia (kontynuacja)

Dało to podstawę do przeprowadzenia testu na utratę wartości wspólnego przedsięwzięcia, którego wartość księgowa na dzień 30 czerwca 2013 r. wynosiła 1 224 mln USD (3 686 mln zł). Na potrzeby oszacowania wartości odzyskiwalnej w przeprowadzonym teście dokonano wyceny wartości godziwej testowanego składnika aktywów pomniejszonej o koszty doprowadzenia do jego zbycia wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla wartości bieżącej netto testowanego składnika aktywów. Kluczowe założenia przyjęte do wyceny:

Rozpoczęcie produkcji	2014 rok
Okres życia kopalni/ okres prognozy	20 lat
Podlegająca sprzedaży produkcja metalu	4,2 mln ton miedzi (77% przychodów), 1,1 mld uncji złota (4% przychodów), 227 ton molibdenu (19% przychodów)
Średnia marża operacyjna w okresie życia kopalni	50,5%
Nakłady inwestycyjne (łącznie z drugą fazą rozbudowy kopalni)	4 552 mln USD do poniesienia głównie w okresie 2013-2018 (z tego: 3 917 mln USD do 2018, 635 mln USD w okresie 2019 do 2033)
Zastosowana stopa podatku dochodowego	20%
Zastosowana stopa dyskonta	8,0%

Wycena zaklasyfikowana została do poziomu 2 hierarchii wartości godziwej zgodnie z MSSF 13.

W wyniku przeprowadzonego testu ustalono dla Sierra Gorda wartość godziwą pomniejszoną o koszty zbycia na poziomie 1 367,7 mln USD (4 119,5 mln zł wg kursu średniego na dzień 31 grudnia 2013 r. ogłaszanego przez NBP), która przekroczyła wartość księgową inwestycji, co nie dało podstaw do dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przeprowadzono również analizę wrażliwości wartości odzyskiwalnej na kluczowe parametry, które mają znaczący wpływ na wyniki wyceny inwestycji Sierra Gorda. Zidentyfikowano sześć kluczowych czynników o znaczącym wpływie na wartość odzyskiwalną testowanej inwestycji tj.:

- cena miedzi,
- stopa dyskonta,
- koszty przerobu,
- początkowe wydatki inwestycyjne,
- koszty wydobycia,
- cena molibdenu.

Na potrzeby analizy wrażliwości każdy z powyższych parametrów został powiększony oraz pomniejszony o 5% względem wartości bazowej przyjętej dla przeprowadzenia testu. Analiza wrażliwości pokazała, iż największy wpływ na wartość odzyskiwalną testowanego składnika aktywów mają ceny miedzi. Przy zmianach długoterminowej ceny miedzi o 5% w stosunku do wartości bazowej wartość odzyskiwalna udziałów Sierra Gorda zawiera się w przedziale od 1 211,1 mln USD do 1 523,6 mln USD (od 3 647,8 mln zł do 4 589,1 mln zł wg kursu średniego na dzień 31 grudnia 2013 r. ogłaszanego przez NBP).

W przypadku pozostałych parametrów, zmiana ich o 5% względem przyjętych wartości bazowych nie powoduje ryzyka spadku wartości odzyskiwalnej poniżej wartości księgowej inwestycji.

- kopalni Carlota z Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. (segment operacyjny „KGHM INTERNATIONAL LTD.”). Dla tego składnika aktywów w okresie sprawozdawczym istotnie zmieniły się oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne w związku z weryfikacją okresu życia kopalni, co stanowiło przesłankę do przeprowadzenia testu na utratę wartości składnika aktywów. Dla testu przyjęto następujące kluczowe założenia:

Okres życia kopalni	4 lata, rekultywacja rozpocznie się w 2017 r.
Podlegająca sprzedaży produkcja metalu	51 mln funtów miedzi
Średnia marża operacyjna w okresie życia kopalni	23,9%
Nakłady inwestycyjne	13 mln USD w okresie życia kopalni
Zastosowana stopa podatku dochodowego	Federalny podatek USA (35%, z zastrzeżeniem AMT) i podatek dochodowy stanu Arizona (7%)
Zastosowana stopa dyskonta	10%

W wyniku przeprowadzonego testu ustalono wartość odzyskiwalną na podstawie wartości godziwej dla kopalni Carlota na poziomie zera co spowodowało dokonanie odpisu z tytułu utraty wartości bilansowej w kwocie 71 mln USD (228 mln zł) odniesionego w koszty rodzajowe (nota 28).

3. Ważne oszacowania i założenia (kontynuacja)

Wyceny wartości godziwej testowanego składnika aktywów dokonano wykorzystując podejście dochodowe, tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

(e) Koszty usuwania nadkładu

Grupa w okresie sprawozdawczym rozpoznała jako rzeczowe aktywa trwałe (aktywa górnicze i hutnicze) koszty udostępniania złoża poprzez usunięcie nadkładu w trakcie fazy produkcyjnej w kopalniach odkrywkowych należących do KGHM INTERNATIONAL LTD., poniesione w roku 2013 r. w kwocie 282 mln zł. Aktywa te będą podlegać amortyzacji w okresie zgodnym z okresem użytkowania zidentyfikowanego obszaru złoża, do którego dostęp uległ poprawie na skutek prowadzenia tych prac. Zastosowanie KIMS F 20 nie spowodowało zmian dotychczas stosowanych zasad rachunkowości (stąd brak zmian dla danych porównawczych) ze względu na stosowanie przez Grupę KGHM INTERNATIONAL LTD. zasad ujmowania kosztów zdejmowania nadkładu zgodnych z interpretacją KIMS F 20 przed dniem rozpoczęcia okresu obowiązywania interpretacji tj. przed dniem 1 stycznia 2013 r. (saldo aktywów trwałych z tytułu kosztów usuwania nadkładu na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiło 340 mln zł, tj. 113 mln USD).

(f) Utrata wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zgodnie z polityką rachunkowości Grupa dokonała analizy przesłanek do utraty wartości akcji zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Analizy wartości akcji w stosunku do ceny nabycia dokonuje się na dzień kończący każdy kwartał. W roku 2013 r. najistotniejsze zmiany dotyczyły:

- Akcji spółki Tauron Polska Energia S.A. W roku 2012 dokonano odpisu tych akcji w kwocie 151 mln zł z tytułu znaczącego i przedłużającego się spadku wartości godziwej akcji w stosunku do kosztu nabycia. W trakcie bieżącego okresu sprawozdawczego istotne zmiany notowań akcji spółki Tauron spowodowały dokonanie dalszego odpisu aktualizującego w kwocie 85 mln zł odniesionego bezpośrednio w pozostałe koszty operacyjne oraz ujęcie zysku z wyceny po uprzednim rozpoznaniu odpisu aktualizującego w kwocie 16 mln zł z tytułu wzrostu kursu akcji w trakcie okresu sprawozdawczego w porównaniu do poprzedniego dnia kończącego okres sprawozdawczy zwiększając inne całkowite dochody.
- Akcji grupy spółek notowanych na TSX Venture Exchange. Wartość godziwa akcji w roku 2013 r. utrzymywała się na poziomie znacząco niższym niż ich wartość bilansowa co było podstawą do dokonania odpisu z tytułu utraty wartości w kwocie 92 mln zł, z czego 26 mln zł zostało odniesione bezpośrednio w zysk lub stratę, a 66 mln zł zostało przeniesione z innych całkowitych dochodów do zysku lub straty jako korekta z przeklasyfikowania.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość bilansowa aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wyniosła 868 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. 1 041 mln zł).

(g) Wycena zapasów

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ilość zapasów Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. powstających w procesie ługowania, jest określana w oparciu o szacowany odzysk metalu z rudy. Natura procesu wypłukiwania miedzi z rudy ogranicza precyzyjne monitorowanie poziomu zapasów powstających w wyniku tego procesu. W kolejnych okresach sprawozdawczych, dokonuje się korekty szacowanego w danym okresie sprawozdawczym odzysku miedzi z ługowanej rudy do poziomu produkcji osiągniętej w kolejnym okresie.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość zapasów ustalona prowizorycznie wyniosła 276 mln zł (na 31 grudnia 2012 r. 225 mln zł). W roku 2013 nie dokonano korekty zapasów powstających w procesie ługowania (w roku 2012 korekta wyniosła 84 mln zł).

(h) Wycena zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Wrażliwość zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych na zmiany założeń została ustalona dla salda zobowiązań Jednostki Dominującej. W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej, z uwagi na nieistotne salda zobowiązań z tego tytułu, wpływ zmian podstawowych parametrów przyjętych do kalkulacji rezerw na wysokość salda zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym byłby nieistotny.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych tj. odpraw emerytalnych lub rentowych, nagród jubileuszowych, odpraw pośmiertnych oraz ekwiwalentu za węgiel wypłacanego po okresie zatrudnienia równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń. Wysokość zobowiązania zależy od wielu czynników, które są wykorzystywane jako założenia w metodzie aktuarialnej. Wszelkie zmiany założeń mają wpływ na wartość bilansową zobowiązania.

3. Ważne oszacowania i założenia (kontynuacja)

Jednym z podstawowych założeń dla ustalenia wysokości zobowiązania jest stopa procentowa. Na dzień kończący okres sprawozdawczy w oparciu o opinię niezależnego aktuarium przyjmuje się odpowiednią stopę dyskonta, przy użyciu której ustala się wartość bieżącą szacowanych przyszłych wypływów pieniężnych z tytułu tych świadczeń. Przy ustalaniu stopy dyskontowej dla okresu sprawozdawczego aktuarium ekstrapoluje wzdłuż krzywej rentowności bieżące stopy procentowe obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, aby uzyskać stopę dyskontową umożliwiającą dyskontowanie płatności o terminie realizacji dłuższym niż termin wykupu obligacji.

Pozostałe założenia makroekonomiczne wykorzystywane dla wyceny zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych, jak inflacja czy najniższe wynagrodzenie, oparte są w części na obecnie panujących warunkach rynkowych. Założenia przyjęte do wyceny na 31 grudnia 2013 r. zostały ujawnione w nocie 24.

Wpływ zmian wskaźników na saldo zobowiązań (Jednostki Dominującej)

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
wzrost stopy dyskonta o 1%	(168)	(178)
obniżenie stopy dyskonta o 1%	215	230
wzrost o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla i wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	214	227
obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla i wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	(172)	(181)

Zmiana głównych założeń aktuarialnych (stopy dyskonta, wskaźnika wzrostu wynagrodzeń i wskaźnika wzrostu cen węgla) na dzień 31 grudnia 2013 r. w stosunku do założeń przyjętych na 31 grudnia 2012 r. spowodowała obniżenie zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych o kwotę 84 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość bilansowa zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych stanowi 1 694 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosła 1 748 mln zł).

(i) Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych

Wartość rezerwy stanowią zdyskontowane do wartości bieżącej oszacowane koszty przyszłej likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych. Na aktualizację rezerwy na dzień kończący okres sprawozdawczy mają wpływ poniższe wskaźniki:

- 1) W Jednostce Dominującej:
 - a) wskaźnik zmiany cen produkcji budowlano-montażowej publikowany przez GUS,
 - b) realna stopa dyskontowa skalkulowana w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o terminach zapadalności najbardziej zbliżonych do terminów planowanych wypływów finansowych (nominalna stopa dyskontowa) oraz prognozowaną przyszłą stopę inflacji.
- 2) W Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.:
 - a) stopa zwrotu z inwestycji w dziesięcio - dwudziestoletnie bony skarbowe Federalnej Rezerwy Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej,
 - b) stopa zwrotu z inwestycji w pięcioletnie obligacje rządowe emitowane przez rządy Kanady i Chile.

Rentowność obligacji skarbowych oraz stopa inflacji ustalane są oddzielnie dla okresów przyszłych, tj. jednego, dwóch i trzech lat oraz łącznie dla okresów począwszy od czwartego roku.

W Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w celu oszacowania rezerw na koszty likwidacji kopalń i obiektów technologicznych położonych w poszczególnych krajach przyjęto następujące stopy dyskonta:

- 4,5 % w Polsce,
- 1,8% - 3,4% w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej,
- 2,6% - 2,8% w Kanadzie,
- 2,3% w Chile.

3. Ważne oszacowania i założenia (kontynuacja)

Na dzień 31 grudnia 2013 r. dokonano aktualizacji wartości rezerw stosując stopę dyskonta jak w modelu dla rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze (nota 24).

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
wzrost stopy dyskonta o 1%	(205)	(171)
obniżenie stopy dyskonta o 1%	278	223

Wydłużenie okresów dyskontowych rezerwy na dzień 31 grudnia 2013 r., związane z nowymi koncesjami o wydłużonym horyzoncie czasowym do 2063 r. przyznanych Jednostce Dominującej, przy przyjęciu założeń stopy dyskontowej dla wyliczenia rezerwy na dzień 31 grudnia 2012 r. spowodowało spadek wartości rezerwy o 96 mln.

Zwiększenie szacunku kosztów likwidacji obiektów technologicznych na dzień 31 grudnia 2013 r. o 10% spowodowałoby zwiększenie rezerwy o 66 mln zł, zmniejszenie szacunku kosztów likwidacji o 10% spowodowałoby zmniejszenie szacunku rezerw o 40 mln zł.

Szacowana zmiana wielkości rezerwy na koszty likwidacji obiektów technologicznych na dzień 31 grudnia 2013 r. przy przyjętym założeniu prognozowanej stopy dyskontowej zastosowanej do wyliczenia rezerwy na dzień 31 grudnia 2012 r. spowodowałaby wzrost rezerwy o 69 mln zł.

Szczegóły dotyczące aktualizacji rezerw zostały przedstawione w nocie 25.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość bilansowa rezerw na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych stanowi 960 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosła 1 015 mln zł).

Program i harmonogram likwidacji obiektów technologicznych KGHM Polska Miedź SA oraz szacunek kosztów likwidacji zakładów górniczych i innych obiektów technologicznych opracowywany jest począwszy od roku 2001 we współpracy z podmiotem zależnym KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR. W roku 2013 została dokonana aktualizacja szacunku kosztów likwidacji obiektów technologicznych. Aktualizacja programu i harmonogramu likwidacji obiektów technologicznych opracowana została przy założeniu czasokresu realizacji produkcji kopalń Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w aktualnych obszarach koncesyjnych do roku 2060.

Planowany termin likwidacji kopalń i obiektów technologicznych opracowany w 2011 r. we współpracy z podmiotem zależnym KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR i obowiązujący w 2012 r. obejmował lata 2036 do 2043, obecnie opracowanie obejmuje lata 2060 do 2063 r. Znaczne wydłużenie okresu produkcyjnego kopalń powoduje zwiększenie ilości okresów dyskontowych szacowanej rezerwy i w efekcie skutkuje jej obniżeniem.

Szacunek kosztów likwidacji kopalń i obiektów technologicznych w Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. dokonywany jest w oparciu o metodologię współtworzoną przez Departament Ochrony Środowiska w Nevadzie (Nevada Department of Environmental Protection, NDEP) oraz Biuro Zarządzania Gruntami Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (U.S. Bureau of Land Management, BLM). Ostatniej aktualizacji modelu i wskaźnika standardowego kosztu likwidacji (Standard Reclamation Cost Estimator, SRCE) dokonano w 2011 roku. Do kalkulacji kosztów likwidacji kopalń i obiektów technologicznych w Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. przyjęto również, że produkcja górnicza w Kopalni Robinson zakończy się w 2019 roku, a w Kopalni Carlota w 2017 roku.

(j) Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według dostępnych prognoz będą stosowane na moment zrealizowania aktywów lub zobowiązań, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego w danym kraju.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach spółek Grupy Kapitałowej. Spółki Grupy Kapitałowej ujęły w księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągną zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Spółki Grupy Kapitałowej, które historycznie generowały straty i których projekcje finansowe nie przewidują osiągnięcia zysku do opodatkowania umożliwiającego potrącenie ujemnych różnic przejściowych, nie rozpoznają w swoich księgach aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy na dzień	
			31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
"BIOWIND" sp. z o.o. w likwidacji	Lubin	wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej	100	100
BAZALT-NITRON Sp. z o.o.	Wilków	sprzedaż i transport środków strzałowych, wykonywanie prac wiertniczych i strzałowych	85	-
BIPROMET S.A.	Katowice	projektowanie budowlane, urbanistyczne, technologiczne; wnoszenie kompletnych obiektów budowlanych lub ich części; inżynieria lądowa i wodna; wynajem nieruchomości	66	66
Bipromet Ecosystem Sp. z o.o.	Katowice	wykonywanie instalacji centralnego ogrzewania i instalacji wentylacyjnych	47,41	33,66
CBJ sp. z o.o.	Lubin	badania i analizy fizyko-chemiczne; pomiary emisji i emisji; badania przemysłowe	100	100
CENTROZŁOM WROCŁAW S.A.	Wrocław	skup i sprzedaż złomu stalowego, żeliwnego, metali kolorowych i stali stopowych, sprzedaż wyrobów hutniczych i zbrojeń budowlanych, recykling odpadów	98,64	85
Ecoren DKE sp. z o.o. w likwidacji	Polkowice	przyjmowanie odpadów komunalnych i przemysłowych, unieszkodliwianie, składowanie oraz utylizacja śmieci	100	100
"Energetyka" sp. z o.o.	Lubin	wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej; gospodarka wodno-ściekowa	100	100
Fermat 1 S.á r. l.	Luksemburg	zakładanie, rozwój, zarządzanie lub sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Fermat 2 S.á r. l.	Luksemburg	zakładanie, rozwój, zarządzanie lub sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Fermat 3 S.á r. l.	Luksemburg	zakładanie, rozwój, zarządzanie lub sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Fundusz Hotele 01 Sp. z o.o.	Wrocław	działalność finansowa, kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, doradztwo związane z zarządzaniem	100	100
Fundusz Hotele 01 Sp. z o.o. S.K.A.	Wrocław	działalność finansowa, sprzedaż detaliczna i hurtowa różnych towarów i produktów	100	100
Polska Grupa Uzdrawisk Sp. z o.o.	Wrocław	działalność holdingów finansowych, finansowa działalność usługowa, obrót i obsługa rynku nieruchomości	100	100
Polska Grupa Uzdrawisk Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.	Warszawa	działalność finansowa, sprzedaż detaliczna i hurtowa różnych towarów i produktów	100	100
INOVA Spółka z o.o.	Lubin	badania i kontrola maszyn, prace badawczo-rozwojowe	100	100
INTERFERIE S.A.	Lubin	turystyka, hotelarstwo, działalność sanatoryjna	67,71	67,71
Interferie Medical SPA Sp. z o.o.	Lubin	hotelarstwo, wypoczynek, rehabilitacja, turystyka zdrowotna, wellness	89,46	89,46
KGHM AJAX MINING INC.	Vancouver	eksploatacja rudy miedzi i złota	80	80
KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR	Wrocław	działalność badawczo-rozwojowa	100	100

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne (kontynuacja)
Procentowy udział Grupy na dzień

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
KGHM Ecoren S.A.	Lubin	produkcja nadrenianu amonu oraz kruszyw budowlanych; sprzedaż surowca do produkcji ścierniwa; przerób i odzysk metali z rud, surowców mineralnych i odpadów przemysłowych	100	100
KGHM Kupfer AG	Berlin	poszukiwanie i rozpoznanie złóż miedzi i innych metali w Europie	100	100
KGHM I FIZAN	Wrocław	lokowanie aktywów w ramach Portfela Aktywów Niepublicznych oraz Portfela Aktywów Publicznych	100	100
KGHM II FIZAN	Wrocław	lokowanie aktywów w ramach Portfela Aktywów Niepublicznych oraz Portfela Aktywów Publicznych	-	100
KGHM III FIZAN	Wrocław	lokowanie aktywów w ramach Portfela Aktywów Niepublicznych oraz Portfela Aktywów Publicznych	100	100
KGHM IV FIZAN	Wrocław	lokowanie aktywów w ramach Portfela Aktywów Niepublicznych oraz Portfela Aktywów Publicznych	100	-
KGHM V FIZAN	Wrocław	lokowanie aktywów w ramach Portfela Aktywów Niepublicznych oraz Portfela Aktywów Publicznych	100	-
KGHM Kupferhandelsges. m.b.H.i.L	Wiedeń	handel miedzią	100	100
KGHM LETIA S.A.	Legnica	promowanie innowacyjności; transfer technologii; działalność parku technologicznego; sprzedaż i wynajem nieruchomości	88,58	85,45
KGHM Metraco S.A.	Legnica	sprzedaż hurtowa złomów i odpadów, ołowiu, metali kolorowych, wyrobów chemicznych i soli; usługi spedycyjne	100	100
KGHM (SHANGHAI) COPPER TRADING CO., LTD.	Shanghai	sprzedaż hurtowa, import, export produktów i wyrobów miedzianych/krzemowych, chemicznych, sprzętu mechanicznego i elektrycznego, materiałów biurowych, świadczenie usług konsultingu handlowego	100	100
KGHM TFI S.A.	Wrocław	tworzenie i zarządzanie funduszami oraz zarządzanie portfelami instrumentów finansowych	100	100
KGHM ZANAM Sp. z o.o. (wsześniej DFM ZANAM - LEGMET Sp. z o.o.)	Polkowice	remonty i budowa maszyn	100	100
"MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA" S.A.	Lubin	szpitalnictwo; praktyka lekarska; działalność związana z ochroną zdrowia; medycyna pracy	100	100
NITROERG S.A.	Bieruń	produkcja materiałów wybuchowych i środków inicjujących stosowanych w górnictwie	85	85
PeBeKa S.A.	Lubin	budownictwo górnicze, podziemne, budowa tuneli	100	100
PB Katowice S.A. w likwidacji	Katowice	budowa kompletnych obiektów budowlanych lub ich części, wykonywanie robót ogólnobudowlanych i specjalistycznych	58,14	58,08
PHP "MERCUS" sp. z o.o.	Polkowice	handel, produkcja wiązek przewodów elektrycznych	100	100
PHU "Lubinpex" Sp. z o.o.	Lubin	handel detaliczny artykułami spożywczymi, gastronomia	100	100
Sugarloaf Ranches Ltd.	Vancouver	działalność rolnicza	100*	100*

* rzeczywisty udział Grupy

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne (kontynuacja)

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy na dzień	
			31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o.	Polkowice	zarządzanie infrastrukturą kolejową	100	100
POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	Lubin	usługi transportowe kolejowe i drogowe; handel produktami naftowymi	100	100
Uzdrowisko Cieplice Sp. z o.o. - Grupa PGU	Jelenia Góra	działalność uzdrowskowa	92,66	91,67
Uzdrowiska Kłodzkie S.A. - Grupa PGU	Polanica Zdrój	działalność uzdrowskowa, produkcja i sprzedaż wody mineralnej	92,57	91,80
Uzdrowisko Połczyn Grupa PGU S.A.	Połczyn Zdrój	działalność uzdrowskowa	91,38	90,45
Uzdrowisko Świeradów-Czerniawa Sp. z o.o. - Grupa PGU	Świeradów Zdrój	działalność uzdrowskowa	87,74	87,74
WFP Hefra SA	Warszawa	produkcja i sprzedaż nakryć stołowych nierdzewnych, posrebrzanych, srebrnych, z tworzyw sztucznych i ceramiki	98,5	98,5
Walcownia Metali Nieżelaznych "ŁĄBĘDY" S.A.	Gliwice	produkcja metali nieżelaznych, wyrobów z metali nieżelaznych, sprzedaż usług	84,96	84,96
WPEC w Legnicy S.A.	Legnica	wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii cieplnej	85,2	85
Zagłębie Lubin S.A.	Lubin	prowadzenie sekcji piłki nożnej i organizacja zawodów sportowych	100	100
0929260 B.C U.L.C.	Vancouver	zarządzanie lub sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD.				
KGHM INTERNATIONAL LTD.	Vancouver	zakładanie, rozwój, zarządzanie lub sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Quadra FNX Moly Holdings (Barbados) Ltd.	Barbados	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	-	100
Quadra FNX Intermoly Holdings Limited	Barbados	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	-	100
Malmbjerg Molybdenum A/S	Grenlandia	prowadzenie i rozwój projektu Malmbjerg w zakresie wydobycia molibdenu	100	100
International Molybdenum Plc	Wielka Brytania	działalność finansowa	100	100
KGHMI Holdings (Barbados) Ltd. (dawniej Quadra FNX Holdings (Barbados) Ltd.)	Barbados	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Quadra FNX Chile (Barbados) Ltd.	Barbados	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Quadra FNX Holdings Chile Limitada	Chile	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Quadra FNX SG (Barbados) Ltd.	Barbados	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Quadra FNX Water Holdings (Barbados) Ltd.	Barbados	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	-	100
Aguas de la Sierra Limitada	Chile	posiadanie i operowanie prawami do wody w Chile	100	100

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne (kontynuacja)

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy na dzień	
			31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Quadra FNX FFI Ltd.	Barbados	działalność finansowa	100	100
Robinson Holdings (USA) Ltd.	Nevada, USA	usługi techniczne i zarządcze dla jednostek zależnych w USA	100	100
Wendover Bulk Transshipment Company	Nevada, USA	usługi przeładunku dla kopalni Robinson	100	100
Robinson Nevada Mining Company	Nevada, USA	kopalnictwo rud miedzi, produkcja i sprzedaż miedzi	100	100
Robinson Nevada Railroad Company	Nevada, USA	usługi transportu kolejowego dla kopalni Robinson	-	100
Carlota Holdings Company	Arizona, USA	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Carlota Copper Company	Arizona, USA	ługowanie rud miedzi, produkcja i sprzedaż miedzi	100	100
FNX Mining Company Inc.	Ontario, Kanada	kopalnictwo rud miedzi i niklu, produkcja i sprzedaż miedzi i niklu, rozwój projektu Victoria	100	100
DMC Mining Services Ltd.	Ontario, Kanada	kontraktacja usług górniczych	100	100
Quadra FNX Holdings Partnership	Kolumbia Brytyjska, Kanada	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Raise Boring Mining Services, S.A. de C.V.	Meksyk	kontraktacja usług górniczych	100	100
FNX Mining Company USA Inc.	USA	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
DMC Mining Services Corporation	USA	kontraktacja usług górniczych	100	100
Centenario Holdings Ltd.	Brytyjskie Wyspy Dziewicze	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Pan de Azucar (BVI) Ltd.	Brytyjskie Wyspy Dziewicze	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Minera Carrizalillo Limitada	Chile	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Volcanes (BVI) Ltd.	Brytyjskie Wyspy Dziewicze	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Mineria y Exploraciones KGHM International SpA	Chile	świadczenie usług eksploracyjnych dla projektu Sierra Gorda oraz kopalni Franke	100	100
Frankie (BVI) Ltd.	Brytyjskie Wyspy Dziewicze	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Sociedad Contractual Minera Franke	Chile	ługowanie rud miedzi, produkcja i sprzedaż miedzi	100	100
Centenario Copper (BVI) Ltd.	Brytyjskie Wyspy Dziewicze	działalność finansowa	100	100
0899196 B.C. Ltd.	Kolumbia Brytyjska, Kanada	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami	100	100
Quadra Mining Australia PTY Limited	Australia	działania związane z akwizycją spółki zależnej w Australii	-	100

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne (kontynuacja)

Istotne zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w okresie sprawozdawczym

Wykup akcji pracowniczych

W roku 2013 KGHM Ecoren S.A. dokonał wykupu akcji pracowniczych, zgodnie z zapisami odpłatnego zbycia akcji zawartych pomiędzy KGHM Ecoren S.A. a akcjonariuszami mniejszościowymi CENTROZŁOM WROCŁAW S.A. w ilości 1 500 590 sztuk akcji stanowiących 13,64% udziału w kapitale własnym.

Łączna wartość nabytych akcji wynosi 27 mln zł i została rozliczona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na zmniejszenie zobowiązań z tytułu opcji sprzedaży akcji pracowniczych. Na dzień 31 grudnia 2013 r. Grupa Kapitałowa posiadała 98,64% udziału w kapitale podstawowym spółki CENTROZŁOM WROCŁAW S.A.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym KGHM Polska Miedź S.A. dokonano rozliczenia nabycia łącznie 13,64% udziałów niekontrolujących CENTROZŁOM WROCŁAW S.A. poprzez zmniejszenie kapitału udziałowców niekontrolujących w wysokości 22 mln zł, zwiększenie kapitału z wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych w wysokości 22 mln zł, (przeniesienie kapitału powstałego z początkowego ujęcia zobowiązania z tytułu opcji sprzedaży w ramach pozycji zysków zatrzymanych). Wynik na transakcji z udziałowcami nie posiadającymi kontroli w wysokości 5 mln zł ujęto na zwiększenie zysków zatrzymanych przypadających akcjonariuszom Jednostki Dominującej.

Nabycie akcji/udziałów stanowi realizację zobowiązania z tytułu złożonej nieodwołalnej oferty nabycia, w ramach umowy sprzedaży przez Skarb Państwa, wszystkich pozostałych akcji nabytych przez pracowników w procesie prywatyzacji w/w spółek.

Objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych

W roku 2013 KGHM Polska Miedź S.A. objęła certyfikaty inwestycyjne funduszy:

- KGHM I Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (KGHM I FIZAN), w dniu 9 września oraz 20 grudnia 2013 r., w ilości 696 sztuk w cenie 10 629,40 zł oraz w ilości 2 225 sztuk w cenie 9 886,71 zł za jeden certyfikat, opłacone wkładem pieniężnym łącznie w kwocie 29 mln zł.
- KGHM II Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (KGHM II FIZAN), w dniu 19 kwietnia 2013 r. w ilości 4 970 sztuk w cenie 8,5 tys. zł za jeden certyfikat opłacone wkładem pieniężnym w kwocie 42,2 mln zł.
- KGHM V Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (KGHM V FIZAN), w dniu 3 czerwca 2013 r. w ilości 4 210 sztuk w cenie 10 tys. zł za jeden certyfikat opłacone wkładem pieniężnym w kwocie 42,1 mln zł.

Organem zarządzającym Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych Aktywów Niepublicznych KGHM jest KGHM TFI S.A. – jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A. Udział Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale funduszy inwestycyjnych wynosi 100%. Celem inwestycyjnym Funduszu KGHM V FIZAN jest nabywanie lokat kapitałowych w atrakcyjnych branżach (poza lokatami nabywanymi w ramach pozostałych funduszy zarządzanych przez KGHM TFI S.A.), dających synergii dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w oparciu o korzyści wynikające z dywersyfikacji działalności.

Powyższe transakcje nie miały wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Likwidacja KGHM II FIZAN

W dniu 18 czerwca 2013 r. Zgromadzenie Inwestorów KGHM II Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (KGHM II FIZAN), podjęło uchwałę o rozwiązaniu funduszu. Wniosek o likwidację KGHM II FIZAN został złożony do Sądu Okręgowego w Warszawie VII Wydział Cywilny Rejestrowy w dniu 19 czerwca 2013 r. Likwidatorem KGHM II FIZAN jest KGHM TFI S.A.

Rozliczenia likwidacji KGHM II Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych dokonano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 30 września 2013 r. poprzez rozliczenie środków pieniężnych Funduszu z kapitałem własnym.

Transakcja ta nie miała wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Pozostałe zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej w roku 2013 były nieistotne w ujęciu skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Istotne zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. :

- nabycie w dniu 5 marca 2012 r. 100 % akcji KGHM INTERNATIONAL LTD. (wcześniej Quadra FNX Mining Ltd.), szczegółowy rozliczenia nabycia przedstawiono w nocie 2.2. niniejszego raportu,
- wykonanie opcji nabycia dodatkowych 29 % udziałów w spółce KGHM AJAX MINING INC. od Abacus Mining & Exploration Corporation („Abacus”), na podstawie umowy wspólników z dnia 12 października 2010 r., co spowodowało zwiększenie udziału w spółce KGHM AJAX MINING INC. z 51% do 80%. Udziały zostały nabyte za kwotę 30 mln USD (o równowartości 93 mln PLN, wg kursu sprzedaży NBP dla USD/PLN z dnia 2 kwietnia 2012 r.).

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne (kontynuacja)

Różnicę między ceną nabycia 29% udziałów niekontrolujących, a wartością 29% nabytego kapitału własnego spółki KGHM AJAX MINING INC. w kwocie (22) mln zł odniesiono w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zyski zatrzymane w kwocie (33) mln zł oraz w różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych w kwocie 11 mln zł.

5. Informacje dotyczące segmentów działalności

Największy wpływ na strukturę aktywów i generowanie przychodów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. ma Jednostka Dominująca oraz Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD (jednostka zależna). Działalność KGHM Polska Miedź S.A. skoncentrowana jest na przemyśle wydobywczym w Polsce, natomiast działalność Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. skoncentrowana jest na przemyśle wydobywczym zlokalizowanym w krajach Ameryki Północnej i Południowej. Profil działalności większości pozostałych spółek zależnych Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. odbiega od głównego profilu działalności Jednostki Dominującej.

W wyniku dokonanych w 2012 roku istotnych zmian struktury Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. oraz nowego sposobu postrzegania obszarów działalności przez organy podejmujące decyzje operacyjne wprowadzono od 1 stycznia 2012 r. zmiany w sposobie zarządzania Grupą Kapitałową, obowiązujące do momentu sporządzania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

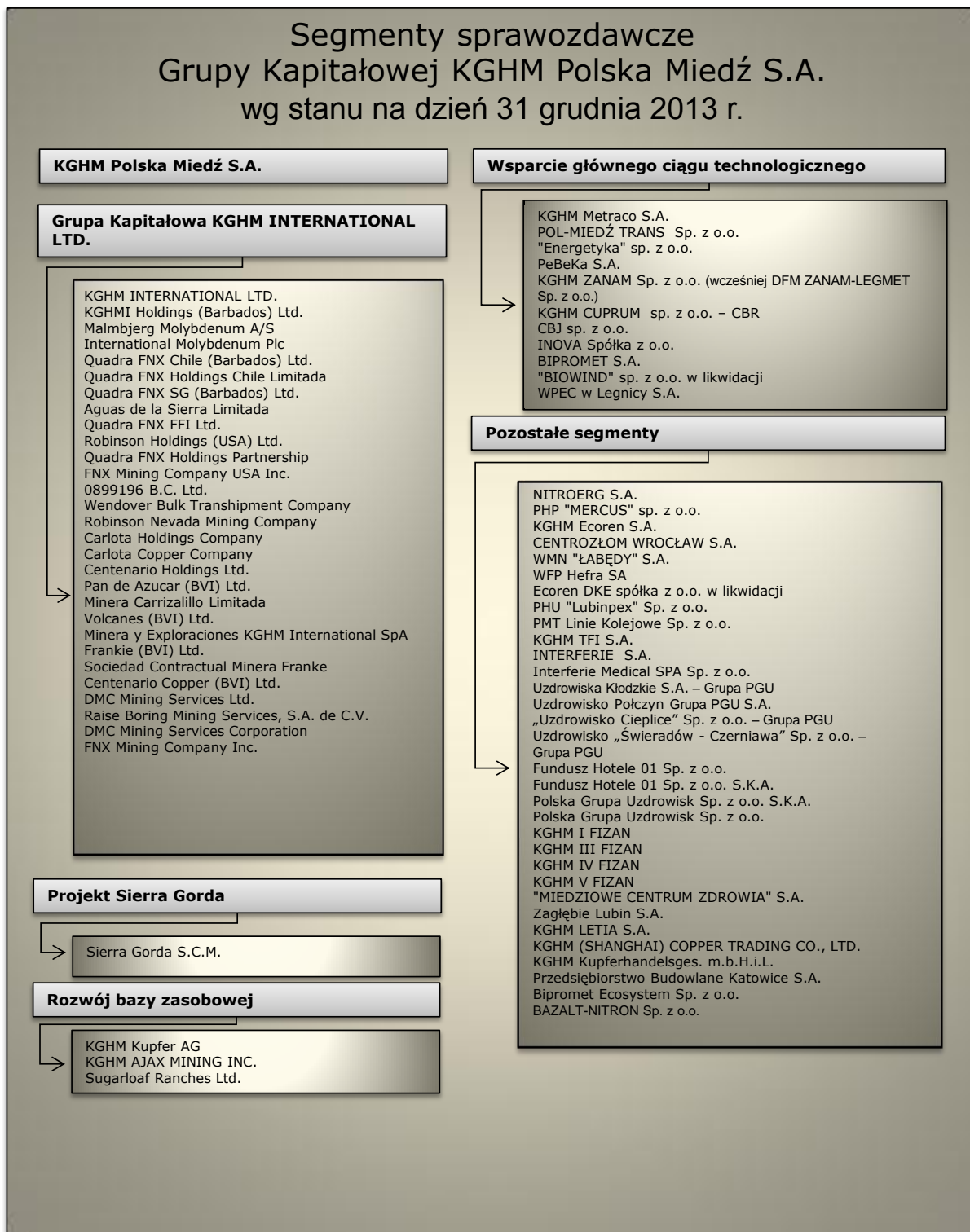
W ramach procesu wyodrębniania segmentów operacyjnych i wypracowywania modelu zarządzania strukturą Grupy Kapitałowej oraz mając na uwadze regulacje MSSF 8, a także przydatność informacji użytkownikom sprawozdania finansowego wyodrębniono pięć głównych segmentów operacyjnych, które podlegają szczegółowej ocenie przez organy zarządcze. Wyodrębnione segmenty operacyjne stanowią jednocześnie segmenty sprawozdawcze:

- KGHM Polska Miedź S.A. – w skład segmentu wchodzi KGHM Polska Miedź S.A.,
- KGHM INTERNATIONAL LTD. – w skład segmentu wchodzi spółki Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.,
- projekt Sierra Gorda – w skład segmentu wchodzi wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda S.C.M.,
- rozwój bazy zasobowej – w skład segmentu wchodzi spółki zajmujące się poszukiwaniem oraz oceną zasobów mineralnych, które docelowo prowadzić będą działalność wydobywczą,
- wsparcie głównego ciągu technologicznego – w skład segmentu wchodzi spółki związane bezpośrednio z ciągiem technologicznym Jednostki Dominującej*,
- pozostałe segmenty, w których ujęto spółki Grupy Kapitałowej niepowiązane z przemysłem wydobywczym.

*w okresie sprawozdawczym spółkę KGHM Metraco S.A. zakwalifikowano do segmentu „wsparcie głównego ciągu technologicznego” ze względu na jej istotny udział w zabezpieczaniu dostaw złomów miedzi do KGHM Polska Miedź S.A.

Segmentację Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. prezentuje poniższy schemat.

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)

Raporty wewnętrzne o wynikach Grupy Kapitałowej sporządzane są w okresach miesięcznych w wersji skróconej, natomiast w okresach kwartalnych w rozszerzonym zakresie. Organem dokonującym regularnych przeglądów wewnętrznych raportów finansowych całej Grupy Kapitałowej dla celów podejmowania głównych decyzji inwestycyjnych jest Zarząd Jednostki Dominującej, który odpowiada za alokację zasobów Grupy Kapitałowej. Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach między segmentami operacyjnymi ustalane są na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązаныmi.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)

	Za okres od 01.01 do 31.12.2013 r.								
	KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Projekt Sierra Gorda ***	Rozwój bazy zasobowej	Wsparcie głównego ciągu technologicznego	Pozostałe segmenty	Korekty doprowadzające do wyceny/zasad zgodnie z MSSF	Korekty konsolidacyjne	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	18 579	3 364	-	1	5 174	2 880	-	(5 888)	24 110
Przychody ze sprzedaży do innych segmentów	278	-	-	-	4 481	1 111	-	(5 870)	-
Przychody ze sprzedaży od klientów zewnętrznych	18 301	3 364	-	1	693	1 769	-	(18)	24 110
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	(13 970)	(3 287)	-	(5)	(5 159)	(2 859)	(218)	5 982	(19 516)
Amortyzacja	(768)	(536)	-	(1)	(137)	(79)	(176)	117	(1 580)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	4 208	212*	-	(4)	87*	11*	(218)	76	4 372
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	4 196	56	-	(4)	80	2	(159)	64	4 235
Podatek dochodowy	(1 138)	(26)	-	(16)	(18)	1	43	(48)	(1 202)
Zysk/(strata) netto	3 058*	30*	-	(20)	62	3*	(116)	16	3 033
Stan na dzień 31.12.2013 r.									
Aktywa segmentu	29 038	11 270	7 381	484	2 647	2 365	(4 726)	(13 994)	34 465
Zobowiązania	5 740	3 652	5 828	33	1 234	573	(4 727)	(932)	11 401
Inne informacje									
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	32	1 488**	-	-	-	2	2 198	-	3 720
Nakłady inwestycyjne	2 357	577	3 551	87	277	100	(3 551)	(12)	3 386
EBITDA (zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację)	4 976	748			224				
% sprzedaży do KGHM Polska Miedź S.A.					82%				
Dane produkcyjne i kosztowe									
Miedź płatna (tys. t)	565,2	100,8							
- w tym z wsadów obcych (tys. t)	134,8	-							
Nikiel (tys. t)	-	4,7							
Molibden (tys. t)	-	0,6							
Srebro (t)	1 161,1	2,6							
Złoto (tys. troz)	34,3	53,2							
Płatyna (tys. troz)	-	13,3							
Pallad (tys. troz)	-	31,8							
Koszt gotówkowy produkcji miedzi w koncentracji C1 (USD/funt) ****	1,78	2,15							

„Korekty doprowadzające do wyceny/zasad zgodnie z MSSF” – dotyczą korekty do wartości godziwej z tytułu ostatecznego rozliczenia nabycia KGHM INTERNATIONAL LTD. na poziomie konsolidacji z uwzględnieniem skumulowanej wartości korekt od dnia nabycia do 31 grudnia 2013 r. dla pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. dla pozycji ze skonsolidowanego sprawozdania z zysków lub strat.

* wyniki analizowane w danym segmencie

** wycena metodą praw własności Sierra Gorda S.C.M.

*** 55% udział Grupy Kapitałowej w Sierra Gorda S.C.M.

**** Gotówkowy koszt produkcji miedzi C1 - gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej, uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, podatek od kopalni, koszty transportu, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo-rafinacyjną koncentratu (TC/RC), pomniejszony o wartość produktów ubocznych.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)
Informacja dotycząca segmentów działalności za okres porównywalny

	Za okres od 01.01 do 31.12.2012 r. – przekształcony*****								
	KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Projekt Sierra Gorda ***	Rozwój bazy zasobowej	Wsparcie głównego ciągu technologicznego	Pozostałe segmenty	Korekty doprowadzające do wyceny/zasad zgodnie z MSSF	Korekty konsolidacyjne	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	20 737	3 836	-	1	6 195	2 859	-	(6 923)	26 705
Przychody ze sprzedaży do innych segmentów	626	-	-	-	5 132	1 024	-	(6 782)	-
Przychody ze sprzedaży od klientów zewnętrznych	20 111	3 836	-	1	1 063	1 835	-	(141)	26 705
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	(13 602)	(3 535)	-	(9)	(6 191)	(2 827)	(447)	6 892	(19 719)
Amortyzacja	(772)	(394)	-	-	(107)	(67)	(421)	37	(1 724)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	6 426	448*	-	(10)	81*	91*	(410)	(151)	6 475
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	6 417	328	-	(9)	68	88	(410)	(153)	6 329
Podatek dochodowy	(1 549)	(97)	-	-	(21)	(13)	124	(20)	(1 576)
Zysk/(strata) netto	4 868*	231*	-	(9)	47	75*	(286)	(173)	4 753

Stan na dzień 31 grudnia 2012 r. – przekształcony*****									
Aktywa segmentu	28 177	11 416	4 689	375	2 341	2 290	(1 476)	(13 850)	33 962
Zobowiązania	6 254	3 674	3 092	17	1 080	628	(1 995)	(702)	12 048

Inne informacje

Inwestycje wyceniane metodą praw własności	33	1 615**	-	-	-	-	2 263	-	3 911
Nakłady inwestycyjne	1 766	348	2 371	86	253	125	(2 371)	(62)	2 516

EBITDA

(zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację)	7 198	842			188				
---	--------------	------------	--	--	------------	--	--	--	--

% sprzedaży do KGHM Polska Miedź S.A.

79%

Dane produkcyjne i kosztowe

Dane produkcyjne i kosztowe w zakresie KGHM INTERNATIONAL LTD. dotyczą okresu 12 m-cy 2012 r.

Miedź płatna (tys. t)	565,8	110,5
- w tym z wsadów obcych (tys. t)	146,7	-
Nikiel (tys. t)	-	4,8
Molibden (tys. t)	-	0,1
Srebro (t)	1 273,8	3,8
Złoto (tys. troz)	29,5	47,9
Płatyna (tys. troz)	-	17,3
Pallad (tys. troz)	-	30,0
Koszt gotówkowy produkcji miedzi w koncentracji C1 (USD/funt) ****	1,34	2,43

„Korekty doprowadzające do wyceny/zasad zgodnie z MSSF” – dotyczą korekty do wartości godziwej z tytułu ostatecznego rozliczenia nabycia KGHM INTERNATIONAL LTD. na poziomie konsolidacji z uwzględnieniem skumulowanej wartości korekt od dnia nabycia do 31 grudnia 2012 r. dla pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. dla pozycji ze skonsolidowanego sprawozdania z zysków lub strat.

* wyniki analizowane w danym segmencie

** wycena metodą praw własności Sierra Gorda S.C.M.

*** 55% udział Grupy Kapitałowej w Sierra Gorda S.C.M.

**** Gotówkowy koszt produkcji miedzi C1 - gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej, uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, podatek od kopalni, koszty transportu, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premie przerobową hutniczo-rafinacyjną koncentratu (TC/RC), pomniejszony o wartość produktów ubocznych.

*****szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)

Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej - klienci zewnętrzni w podziale na obszary geograficzne

Podział geograficzny odpowiada lokalizacji finalnych odbiorców.

	Za okres	
	od 01.01.2013 do 31.12.2013	od 01.01.2012 do 31.12.2012
Polska	4 837	5 309
Niemcy	4 315	4 564
Chiny	3 379	3 047
Wielka Brytania	2 581	3 950
Czechy	1 547	1 604
Kanada	1 199	1 431
Stany Zjednoczone Ameryki	1 144	758
Francja	815	872
Włochy	774	1 217
Węgry	733	750
Turcja	507	269
Szwajcaria	372	404
Austria	269	357
Japonia	220	317
Belgia	158	407
Słowacja	142	155
Dania	110	120
Korea Południowa	93	200
Holandia	35	246
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	880	728
Razem	24 110	26 705

Główni klienci

W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. oraz w okresie porównywalnym z żadnym odbiorcą nie zrealizowano przychodów przekraczających 10% przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej.

Aktywa trwałe Grupy Kapitałowej w 59,44% zlokalizowane są w Polsce. Pozostałe 40,56% aktywów trwałych zlokalizowane jest w krajach: Chile - 19,53%; Kanada - 13,68%; Stany Zjednoczone - 4,77%; inne kraje - 2,57%.

6. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 przekształcony*
Aktywa górnicze i hutnicze, z tego:	12 229	11 368
Budynki, budowle i grunty**	5 270	5 435
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	4 057	3 728
Środki trwałe w budowie	2 902	2 205
Pozostałe aktywa niezwiązane z działalnością górniczą i hutniczą, z tego:	2 899	2 603
Budynki, budowle i grunty	1 513	1 483
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	1 239	907
Środki trwałe w budowie	147	213
Razem	15 128	13 971

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

**W pozycji budynki, budowle i grunty ujęto koszty usuwania nadkładu umożliwiającego wydobywanie, koszty budowy kopalń i hut oraz wartość złóż nabytych w procesie akwizycji aktywów górniczych w Grupie Kapitałowej.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.

	Nota	Aktywa górnicze i hutnicze			Pozostałe aktywa niezwiązane z działalnością górniczą i hutniczą			Ogółem
		Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	
Stan na dzień 1 stycznia 2013 r. - przekształcony*								
Wartość brutto		9 685	7 915	2 207	2 067	1 635	213	23 722
Umorzenie		(4 234)	(4 178)	-	(549)	(715)	-	(9 676)
Odpisy z tytułu utraty wartości		(16)	(9)	(2)	(35)	(13)	-	(75)
Wartość księgowa netto		5 435	3 728	2 205	1 483	907	213	13 971
Zmiany w roku 2013 netto								
Rozliczenie środków trwałych w budowie		299	1 134	(1 651)	176	399	(357)	-
Zakup		92	14	2 311	14	11	351	2 793
Aktywowane koszty usuwania nadkładu w kopalniach odkrywkowych		282	-	-	-	-	-	282
Wytworzenie we własnym zakresie		-	-	34	-	-	20	54
Zmiany z tytułu likwidacji, sprzedaży, darowizny i nieodpłatnego przekazania		(17)	(45)	(5)	(10)	(5)	-	(82)
Zmiany z tytułu przyjęcia / przekazania majątku użytkowanego na podstawie umowy leasingu		-	38	-	-	2	-	40
Nabycie jednostki zależnej		-	-	-	1	3	-	4
Amortyzacja	28	(653)	(771)	-	(3)	(96)	-	(1 523)
Odpisy z tytułu utraty wartości	26, 28	(228)	-	-	(14)	(15)	-	(257)
Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	26, 28	17	9	-	2	6	-	34
Wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości	26	-	-	-	4	-	-	4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(74)	(17)	(1)	(5)	-	-	(97)
Inne zmiany		117	(33)	9	(135)	27	(80)	(95)
Stan na dzień 31 grudnia 2013 r.								
Wartość brutto		10 360	8 519	2 902	1 968	1 931	149	25 829
Umorzenie		(4 904)	(4 475)	2	(418)	(672)	(2)	(10 469)
Odpisy z tytułu utraty wartości		(186)	13	(2)	(37)	(20)	-	(232)
Wartość księgowa netto		5 270	4 057	2 902	1 513	1 239	147	15 128

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. – przekształcony

Nota	Aktywa górnicze i hutnicze			Pozostałe aktywa niezwiązane z działalnością górniczą i hutniczą			Ogółem
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	
Stan na dzień 1 stycznia 2012 r.							
Wartość brutto	6 080	6 545	1 726	1 676	1 464	163	17 654
Umorzenie	(3 594)	(3 775)	-	(487)	(673)	-	(8 529)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	(3)	(21)	(7)	(1)	(32)
Wartość księgowa netto	2 486	2 770	1 723	1 168	784	162	9 093
Zmiany w roku 2012 netto							
Rozliczenie środków trwałych w budowie	358	883	(1 298)	164	224	(331)	-
Zakup	68	37	1 763	34	11	381	2 294
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	42	-	-	1	43
Zmiany z tytułu likwidacji, sprzedaży, darowizny i nieodpłatnego przekazania	(7)	(13)	-	(3)	(7)	-	(30)
Zmiany z tytułu przyjęcia / przekazania majątku użytkowanego na podstawie umowy leasingu	-	-	-	-	12	-	12
Nabycie jednostki zależnej	2 967	675	159	169	2	-	3 972
Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji	242	-	-	30	-	-	272
Amortyzacja	28 (728)	(744)	-	(67)	(116)	-	(1 655)
Odpisy z tytułu utraty wartości	26 (16)	(9)	(2)	(13)	(6)	-	(46)
Inne zmiany	65	129	(182)	1	3	-	16
Stan na dzień 31 grudnia 2012 r. - przekształcony*							
Wartość brutto	9 685	7 915	2 207	2 067	1 635	213	23 722
Umorzenie	(4 234)	(4 178)	-	(549)	(715)	-	(9 676)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(16)	(9)	(2)	(35)	(13)	-	(75)
Wartość księgowa netto	5 435	3 728	2 205	1 483	907	213	13 971

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w produkcji lub świadczeniu usług rozliczona została jako koszty wytworzenia produktów w kwocie 1 462 mln zł (za okres od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 r. 1 570 mln zł). Amortyzacja pozostałych rzeczowych aktywów trwałych rozliczona została w kosztach ogólnego zarządu w kwocie 23 mln zł (za okres od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 r. 22 mln zł), w kosztach sprzedaży w kwocie 32 mln zł (za okres od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 r. 9 mln zł), a w wartości zapasów technologicznych w kwocie 6 mln zł (za okres od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 r. rozliczono 54 mln zł).

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. jako leasingobiorca używa na podstawie umowy leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe niezwiązane z działalnością górniczą i hutniczą

	Stan na dzień					
	31 grudnia 2013			31 grudnia 2012		
	Wartość początkowa	Skumulowane umorzenie	Wartość księgową netto	Wartość początkowa	Skumulowane umorzenie	Wartość księgową netto
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	89	24	65	66	22	44

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. jako leasingodawca oddała do używania na podstawie umowy leasingu operacyjnego następujące rzeczowe aktywa trwałe niezwiązane z działalnością górniczą i hutniczą

	Stan na dzień							
	31 grudnia 2013				31 grudnia 2012			
	Cena nabycia lub koszt wytworzenia	Amortyzacja w okresie	Skumulowane umorzenie	Wartość księgową netto	Cena nabycia lub koszt wytworzenia	Amortyzacja w okresie	Skumulowane umorzenie	Wartość księgową netto
Budynki, budowle i grunty	56	1	28	28	46	1	25	21
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	38	3	4	34	1	-	-	1
Razem	94	4	32	62	47	1	25	22

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Wartość zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. ustanowionego na rzeczowych aktywach trwałych została przedstawiona w nocie 22 Zabezpieczenia spłaty zobowiązań.

Najistotniejsze zadania inwestycyjne ujęte w pozycji środki trwałe w budowie, w kategorii aktywa górnicze i hutnicze

	Stan na dzień	
	<u>31 grudnia 2013</u>	<u>31 grudnia 2012</u>
Program Modernizacji Pirometalurgii	609	195
Głogów Głęboki Przemysłowy	552	419
Budowa szybu SW-4	534	438
Budowa bloków gazowo-parowych	269	345
Inwestycje związane z rozbudową infrastruktury rejonów wydobywczych w kopalniach	222	189
Obiekty elektroenergetyczne i teletechniczne	96	47

Umowne zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte w okresie sprawozdawczym, ale nieujęte jeszcze w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

	Stan na dzień	
	<u>31 grudnia 2013</u>	<u>31 grudnia 2012</u>
Umowne zobowiązania z tytułu nabycia:		
- rzeczowych aktywów trwałych	2 711	2 167
- wartości niematerialnych	38	40
Umowne zobowiązania inwestycyjne, razem:	<u>2 749</u>	<u>2 207</u>

7. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 przekształcony*
Koszty prac rozwojowych	11	3
Wartość firmy	39	66
Oprogramowanie komputerowe	29	27
Nabyte koncesje, patenty, licencje	106	47
Inne wartości niematerialne, w tym:	392	476
- prawa do wody**	181	183
- wartości niematerialne z tytułu zawartych umów sprzedaży usług**	52	65
- opłata za zarządzanie Sierra Gorda S.C.M.**	24	27
Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	1 529	1 334
Pozostałe wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	69	36
Razem	2 175	1 989

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

**Dotyczy Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. największą pozycję wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania stanowiły aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych w wysokości 1 529 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. 1 334 mln zł).

Istotne nakłady na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych rozpoznano w spółkach:

- KGHM INTERNATIONAL LTD. – nakłady związane z pracami eksploracyjnymi, głównie w ramach projektu Victoria położonego w Zagłębiu Sudbury w Kanadzie. Stan nakładów na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosi 963 mln zł, w tym nakłady poniesione w 2013 r. 16 mln zł – (segment operacyjny „KGHM INTERNATIONAL LTD.”),
- KGHM AJAX MINING INC. – nakłady związane z pracami eksploracyjnymi w ramach projektu Afton – Ajax. Stan nakładów na dzień 31 grudnia 2013 wynosi 262 mln zł, w tym nakłady poniesione w 2013 r. 43 mln zł – (segment operacyjny „Rozwój Bazy Zasobowej”),
- KGHM Polska Miedź S.A. - projekt „Poszukiwania i rozpoznania ekonomicznej mineralizacji miedziowej na obszarze Synkliny Grodzieckiej”, który ma na celu rozpoznanie i udokumentowanie zasobów rudy miedziowo-srebrowej na obszarze „Wartowice” i „Niecka Grodziecka” wchodzące w skład tzw. „Starego zagłębia miedziowego”. Stan nakładów na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosi 70 mln zł, w tym w nakłady poniesione 2013 r. 29 mln zł - (segment operacyjny „KGHM Polska Miedź S.A.”),
- KGHM Polska Miedź S.A. - projekt „Rozpoznanie możliwości eksploatacji złoża Radwanice-Gaworzyce”. Spółka przeprowadziła badania mineralogiczno-petrograficzne i hydrogeologiczne złoża. Warunki budowy geologicznej złoża potwierdzone w trakcie prac spowodowały konieczność weryfikacji zakresu dalszych działań oraz zmianę koncesji. Jednostka Dominująca wystąpiła do Ministerstwa Środowiska o zmianę koncesji na rozpoznanie złoża rud miedzi w obszarze dokumentacyjnym „Gaworzyce” i na rozpoznanie złoża rud miedzi w obszarze dokumentacyjnym „Radwanice”. Stan nakładów na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosi 25 mln zł, w tym nakłady poniesione w 2013 r. 4 mln zł- (segment operacyjny „KGHM Polska Miedź S.A.”).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. stan zobowiązań dotyczących działalności inwestycyjnej z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wynosiło 31 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. 16 mln zł). Informacje o przepływach pieniężnych dotyczących poszukiwania i oceny zasobów mineralnych przedstawiono w nocie 39.

Wartość firmy na dzień 31 grudnia 2013 r. została poddana testom na utratę wartości, co zostało szczegółowo opisane w nocie 3d.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

7. Wartości niematerialne (kontynuacja)

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2013 do 31 grudnia 2013 r.

Nota	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania		Ogółem
						Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Pozostałe wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	
Stan na dzień 1 stycznia 2013 r. - przekształcony*								
Wartość brutto	14	70	67	122	536	1 334	36	2 179
Umorzenie	(10)	-	(40)	(75)	(59)	-	-	(184)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(1)	(4)	-	-	(1)	-	-	(6)
Wartość księgowa netto	3	66	27	47	476	1 334	36	1 989
Zmiany w roku 2013 netto								
Rozliczenie wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	2	-	2	11	11	-	(26)	-
Zakup	8	-	5	1	5	176	51	246
Zmiany z tytułu likwidacji, sprzedaży, darowizny i nieodpłatnego przekazania	-	-	-	-	(7)	-	-	(7)
Amortyzacja	28	(2)	(8)	(7)	(40)	-	-	(57)
Odpisy z tytułu utraty wartości	26	-	(27)	-	-	(5)	-	(32)
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości	26, 28	1	-	-	1	-	-	2
Wykorzystanie odpisu z tytułu utraty wartości	26	-	-	-	-	5	-	5
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	(1)	-	(5)	(41)	-	(47)
Inne zmiany	(1)	-	4	54	(49)	60	8	76
Stan na dzień 31 grudnia 2013 r.								
Wartość brutto	21	70	74	196	476	1 529	69	2 435
Umorzenie	(10)	-	(45)	(90)	(84)	-	-	(229)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(31)	-	-	-	-	-	(31)
Wartość księgowa netto	11	39	29	106	392	1 529	69	2 175

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

7. Wartości niematerialne (kontynuacja)

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 r. - przekształcony

Nota	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania		Ogółem
						Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Pozostałe wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	
Stan na dzień 1 stycznia 2012 r.								
Wartość brutto	12	70	48	117	269	250	28	794
Umorzenie	(11)	-	(34)	(65)	(13)	-	-	(123)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(1)	(4)	-	-	(2)	-	(1)	(8)
Wartość księgowa netto	-	66	14	52	254	250	27	663
Zmiany w roku 2012 netto								
Rozliczenie wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	2	-	3	4	1	-	(10)	-
Zakup	-	-	5	1	11	139	20	176
Zmiany z tytułu likwidacji, sprzedaży, darowizny i nieodpłatnego przekazania	-	-	-	-	(12)	-	-	(12)
Nabycie jednostek zależnych	-	-	12	-	316	973	-	1 301
Amortyzacja	28	-	(7)	(9)	(53)	-	-	(69)
Odpisy z tytułu utraty wartości	26, 28	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości	26, 28	-	-	-	2	-	-	2
Inne zmiany	1	-	-	(1)	(42)	(28)	(1)	(71)
Stan na dzień 31 grudnia 2012 r. - przekształcony*								
Wartość brutto	14	70	67	122	536	1 334	36	2 179
Umorzenie	(10)	-	(40)	(75)	(59)	-	-	(184)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(1)	(4)	-	-	(1)	-	-	(6)
Wartość księgowa netto	3	66	27	47	476	1 334	36	1 989

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2.

7. Wartości niematerialne (kontynuacja)

Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Na dzień 31 grudnia 2013 r. jednostki Grupy Kapitałowej użytkowały grunty, na podstawie prawa wieczystego użytkowania o łącznej powierzchni 6 548 ha (na dzień 31 grudnia 2012 r. 6 999 ha).

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
	(ha)	(ha)
KGHM Polska Miedź S.A.	5 703	5 703
Jednostki zależne Grupy Kapitałowej	845	1 296

Jednostka Dominująca oraz polskie jednostki zależne Grupy Kapitałowej otrzymały prawa wieczystego użytkowania gruntów nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawnych. Grunty będące przedmiotem prawa wieczystego użytkowania stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością produkcyjną, w tym również tereny stref ochronnych, na których przekroczone zostały standardy jakości środowiska na skutek prowadzonej działalności gospodarczej.

W związku z charakterem użytkowania powyższych gruntów Grupa Kapitałowa nie dysponowała wartościami godziwymi praw wieczystego użytkowania na dzień 31 grudnia 2013 r.

Przyszłe opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Poniżej jednego roku	12	12
Od jednego roku do pięciu lat	52	50
Powyżej pięciu lat	691	668
Łączna wartość przyszłych warunkowych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	755	730

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęte w zysku lub stracie	10	16

Zobowiązania Grupy Kapitałowej z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

8. Nieruchomości inwestycyjne

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Stan na początek okresu obrotowego	59	60
Nabycie jednostek zależnych	1	-
Wycena do wartości godziwej	3	-
Przekwalifikowanie z nieruchomości używanych na własne potrzeby do nieruchomości inwestycyjnych	6	1
Przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(4)	-
Zbycie nieruchomości	-	(2)
Stan na koniec okresu obrotowego	65	59

Wartość nieruchomości inwestycyjnych w wysokości 65 mln zł ustalona została na podstawie wyceny rzeczoznawcy na dzień 31 grudnia 2013 r.

9. Inwestycje wyceniane metodą praw własności

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Stan na początek okresu obrotowego	3 911	-
Stan na dzień objęcia kontrolą jednostki zależnej	-	3 880
Nabycie akcji, udziałów	9	33
Eliminacja zysków niezrealizowanych	(93)	-
Różnice kursowe z przeliczenia wartości udziałów jednostki zagranicznej na dzień kończący okres sprawozdawczy	(107)	(2)
Stan na koniec okresu obrotowego	3 720	3 911

W roku 2013 istotne zmiany wartości inwestycji wycenianych metodą praw własności dotyczyły:

- spadku wartości inwestycji Sierra Gorda z tytułu różnic kursowych z przeliczenia w kwocie 107 mln zł, (zmiana kursu z 3,0996 USDPLN na dzień 31 grudnia 2012 r. do kursu 3,012 USDPLN na dzień 31 grudnia 2013 r.),
- spadku wartości inwestycji Sierra Gorda z tytułu wyłączenia niezrealizowanych zysków z tytułu transakcji między Grupą Kapitałową a Sierra Gorda (55% -proporcjonalnie do udziału Grupy) w kwocie 93 mln zł.

W roku 2012 wzrost inwestycji wycenianych metodą praw własności w okresie sprawozdawczym dotyczył:

- nabycia Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD., która posiada 55% udziałów we wspólnym przedsięwzięciu Sierra Gorda o wartości 3 878 mln zł. Sierra Gorda to rozwojowy projekt górniczy w fazie przedoperacyjnej zlokalizowany w Chile. Jest to wspólne przedsięwzięcie KGHM INTERNATIONAL LTD. i spółek Grupy Sumitomo-Sumitomo Metal Mining Co, Ltd. i Sumitomo Corporation.

Projekt Sierra Gorda obejmuje budowę kopalni odkrywkowej na jednym z największych nowych złóż miedzi i molibdenu na świecie. Uruchomienie produkcji w Sierra Gorda przewidywane jest na 2014 r.

- utworzenia w dniu 5 września 2012 r. przez Jednostkę Dominującą wraz z TAURON Wytwarzanie SA spółki celowej pod nazwą „Elektrownia Blachownia Nowa” sp. z o.o., w której Jednostka Dominująca objęła 50% udziałów w kapitale zakładowym o wartości 33 mln zł.

W dniu 30 grudnia 2013 r. strony umowy podpisały porozumienie na mocy, którego postanowiono o czasowym zawieszeniu realizacji projektu. Przyczyną zawieszenia jest bieżąca sytuacja na rynku energii elektrycznej i gazu skutkująca wzrostem ryzyka inwestycyjnego i powstała w związku z tym potrzebą weryfikacji i optymalizacji projektu. Postanowienie o wznowieniu realizacji projektu nastąpi w drodze odrębnego porozumienia, które powinno zostać podpisane do 31 grudnia 2016 r.

9. Inwestycje wyceniane metodą praw własności (kontynuacja)

Informacje dotyczące jednostek wycenianych metodą praw własności

	Udział Grupy w kapitale zakładowym	Udział posiadanych głosów	Wartość inwestycji w skonsolidowanym Sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień	
			31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Jednostki współkontrolowane				
Sierra Gorda S.C.M.	55	50	3 686	3 878
"Elektrownia Blachownia Nowa sp. z o.o."	50	50	32	33
NANO CARBON sp. z o.o.	49	50	2	-
Jednostka stowarzyszona				
BAZALT-NITRON Sp. z o.o. *	26	26	-	-

* w wyniku nabycia dodatkowych udziałów spółki BAZALT-NITRON Sp. z o.o., spółka ta na dzień 31 grudnia 2013 r. została objęta kontrolą. Transakcja nie miała istotnego wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Skrócone dane finansowe jednostek wycenianych metodą praw własności na dzień 31 grudnia 2013 r. wykazane w sprawozdaniach finansowych tych jednostek

	Sierra Gorda S.C.M.	"Elektrownia Blachownia Nowa" Sp. z o.o.	NANO CARBON Sp. z o.o.
Aktywa trwałe	11 763	28	1
Aktywa obrotowe	1 656	37	3
Zobowiązania długoterminowe	9 442	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	1 155	-	-

Skrócone dane finansowe jednostek wycenianych metodą praw własności na dzień 31 grudnia 2012 r. wykazane w sprawozdaniach finansowych tych jednostek

	Jednostki współkontrolowane		Jednostka stowarzyszona
	Sierra Gorda S.C.M.	"Elektrownia Blachownia Nowa" Sp. z o.o.	BAZALT-NITRON Sp. z o.o.
Aktywa trwałe	6 186	28	2
Aktywa obrotowe	2 341	39	2
Zobowiązania długoterminowe	4 907	-	1
Zobowiązania krótkoterminowe	715	2	1

Przychody i koszty jednostek wycenianych metodą praw własności zarówno w okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym nie były istotne.

Sierra Gorda S.C.M.

- a) Udział Grupy Kapitałowej w wartości księgowej aktywów netto spółki Sierra Gorda S.C.M. na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniósł 1 553 mln zł. Wartość godziwa inwestycji wycenionej metodą praw własności na dzień objęcia kontroli nad Grupą Kapitałową KGHM INTERNATIONAL LTD. została ustalona w wysokości 3 880 mln zł.
- b) Na 31 grudnia 2013 r., udział Grupy Kapitałowej w umownych zobowiązaniach Sierra Gorda S.C.M. związanych z działalnością inwestycyjną i operacyjną, wyniósł 5 605 mln zł (na 31 grudnia 2012 r. 7 093 mln zł).
- c) Udział Grupy Kapitałowej w łącznej kwocie przyszłych minimalnych opłat z tytułu umów leasingu sprzętu górniczego zawartych przez Sierra Gorda S.C.M. w roku 2013 wyniósł 103 mln zł.
- d) Dnia 26 lutego 2014 r. na wniosek społeczności lokalnej Sąd Apelacyjny w Antofagastie unieważnił zezwolenie środowiskowe wydane przez Urząd Środowiskowy Regionu II na transport oraz składowanie w porcie Antofagasta koncentratu miedzi należącego do Sierra Gorda S.C.M. Pozwani tj. Urząd Środowiskowy Regionu II Chile, spółki Antofagasta Railway Company PLC i Sierra Gorda S.C.M. oraz Międzynarodowy Port Antofagasta stoją na stanowisku, że pozwolenie środowiskowe zostało uzyskane zgodnie z prawem a roszczenia strony skarżącej są prawnie nieuzasadnione. Złożono apelację od tej decyzji i oczekuje się na wyrok sądu drugiej instancji.

10. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie		11	11
Akcje w spółkach notowanych na giełdzie		799	873
Dłużne papiery wartościowe		-	8
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		810	892
Udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie		1	-
Akcje w spółkach notowanych na giełdzie		57	149
Krótkoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		58	149
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem:	33.1	868	1 041

Główne zmiany aktywów dostępnych do sprzedaży w okresie sprawozdawczym dotyczyły:

- zmniejszenia wartości długoterminowych aktywów z tytułu utraty wartości akcji w spółkach notowanych na giełdzie w kwocie 85 mln zł (szczegóły opisano w nocie 3.f),
- zmniejszenia wartości krótkoterminowych aktywów z tytułu utraty wartości akcji w spółkach notowanych na giełdzie w kwocie 92 mln zł (szczegóły opisano w nocie 3.f),
- zmniejszenia wartości krótkoterminowych aktywów w kwocie 42 mln zł w związku z realizacją transakcji sprzedaży akcji przez KGHM INTERNATIONAL LTD., na której zrealizowano zysk w wysokości 24 mln zł odniesiony w pozostałe przychody operacyjne,
- zwiększenia wartości krótkoterminowych aktywów w kwocie 42 mln zł w związku z nabyciem nowych akcji.

11. Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów

	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów		254	164
Dłużne papiery wartościowe		69	296
Długoterminowe aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów		323	460
Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych		1	-
Krótkoterminowe aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń		1	-
Razem aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów:	33.1	324	460

Na dzień 31 grudnia 2013 r. środki pieniężne na likwidację zakładów górniczych i rekultywację składowisk odpadów stanowiły:

- (a) Środki pieniężne gromadzone przez Jednostkę Dominującą na wyodrębnionych rachunkach bankowych Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych (FLZG) na podstawie obowiązku wynikającego z przepisów Ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. nr 11.163.981) oraz Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów (FRSO) na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U.2013.21), w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych oraz rekultywacji składowisk odpadów.
(Saldo środków Funduszu na dzień 31 grudnia 2013 r. – 179 mln zł, na dzień 31 grudnia 2012 r. – 141 mln zł.)
- (b) Środki pieniężne gromadzone przez KGHM INTERNATIONAL LTD. w celu pokrycia kosztów rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością górniczą tej grupy.
(Saldo środków na dzień 31 grudnia 2013 r. – 76 mln zł, na dzień 31 grudnia 2012 r. – 23 mln zł.)

Na dzień 31 grudnia 2013 r. dłużne papiery wartościowe w kwocie 69 mln zł stanowiły środki przeznaczone na pokrycie kosztów likwidacji kopalń Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. Zgodnie z przepisami obowiązującymi w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i Kanadzie, Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD. jest zobligowana do wykupu rządowych obligacji środowiskowych na kwotę szacowanej rezerwy z tytułu likwidacji kopalń i obiektów technologicznych.

Istotny spadek stanu dłużnych papierów wartościowych w okresie sprawozdawczym spowodowany był wycofaniem przez Grupę KGHM INTERNATIONAL LTD. częściowego zaangażowania w dłużne papiery wartościowe stanowiące zabezpieczenie kosztów likwidacji kopalń, w zamian za ustanowienie jako zabezpieczenie wymogów środowiskowych dot. przyszłych kosztów likwidacji kopalń, akredytywy w kwocie 184 mln zł w ramach linii kredytowej udzielonej KGHM INTERNATIONAL LTD. przez Bank of Nova Scotia (Nota 42 Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej).

Szczegóły planowej likwidacji kopalń opisane zostały w nocie 3i.

12. Pochodne instrumenty finansowe

	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
<u>Aktywa długoterminowe</u>			
Instrumenty zabezpieczające		342	742
Instrumenty handlowe i wbudowane		15	3
Razem aktywa długoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		357	745
<u>Aktywa krótkoterminowe</u>			
Instrumenty zabezpieczające		472	381
Instrumenty handlowe i wbudowane		4	1
Razem aktywa krótkoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		476	382
Razem aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		833	1 127
<u>Zobowiązania długoterminowe</u>			
Instrumenty zabezpieczające		15	197
Instrumenty handlowe i wbudowane		2	33
Razem zobowiązania długoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		17	230
<u>Zobowiązania krótkoterminowe</u>			
Instrumenty zabezpieczające		3	21
Instrumenty handlowe i wbudowane		4	4
Razem zobowiązania krótkoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		7	25
Razem zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		24	255
Pochodne instrumenty finansowe netto aktywa/(zobowiązania)	33.1	809	872
w tym:			
Pochodne instrumenty finansowe-walutowe netto		538	446
Pochodne instrumenty finansowe-metale netto		255	425
Wbudowane instrumenty pochodne		16	1

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

12. Pochodne instrumenty finansowe (kontynuacja)

INSTRUMENTY HANDLOWE	Stan na dzień 31 grudnia 2013 [w tys. zł]				Stan na dzień 31 grudnia 2012 [w tys. zł]						
	Wolumen/ nominał transakcji	Średnioważona cena/kurs	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		
			Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	
Typ instrumentu pochodnego	Cu [t] Ag [tys. troz] Waluty [tys. USD] [tys. EUR] [tys. CZK]	Cu [USD/t] Ag [USD/troz] Waluty [USD/PLN] [EUR/PLN] [CZK/PLN]									
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Miedź											
Kontrakty opcyjne											
Sprzedane opcje sprzedaży	123 000	4 659			(138)	(1 651)			(49)	(17 909)	
RAZEM					-	-	(138)	(1 651)	-	(49)	(17 909)
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Srebro											
Kontrakty opcyjne											
Sprzedane opcje sprzedaży									(315)	(142)	
RAZEM					-	-	-	-	(315)	(142)	
Pochodne instrumenty finansowe - Walutowe											
Kontrakty forward/swap											
Kontrakty forward/swap – sprzedaż USD	500	3,1121	46					481			
Kontrakty forward/swap – sprzedaż EUR	22 185	4,1930-4,3267	964	253	(9)			867			
Kontrakty forward/swap – sprzedaż CZK	5 495	0,1511			(2)						
Kontrakty opcyjne											
Nabyte opcje sprzedaży – USD	180 000	2,7000	407								
Sprzedane opcje sprzedaży – USD	360 000	2,7000			(3 885)				(2 017)	(15 174)	
Nabyte opcje sprzedaży – EUR	2 600	4,2000	160								
Nabyte opcje kupna – EUR								22			
Kontrakty korytarz – EUR	8 850	4,2474-4,4248	628	413	(198)	(226)	199		(127)		
RAZEM			2 205	666	(4 094)	(226)	1 569	-	(2 144)	(15 174)	
INSTRUMENTY HANDLOWE OGÓŁEM			2 205	666	(4 232)	(1 877)	1 569	-	(2 508)	(33 225)	

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

12. Pochodne instrumenty finansowe (kontynuacja)

INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE	Wolumen/ Nominał transakcji	Średnioważona cena/kurs	Zapadalność/ okres rozliczenia		Okres ujęcia wpływu na zysk lub stratę		Stan na dzień 31 grudnia 2013 [w tys. zł]				Stan na dzień 31 grudnia 2012 [w tys. zł]			
							Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
							Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe
Typ instrumentu pochodnego	Cu [t] Ag [tys. troz] Waluty [tys. USD]	Cu [USD/t] Ag [USD/troz] Waluty [USD/PLN]	Od	Do	Od	Do								
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Miedź														
Kontrakty opcyjne														
Kontrakty korytarz														
Kontrakty mewa														
RAZEM	123 000	7 749-9 963	sty-14	gru-15	lut-14	sty-16	128 863	140 117	(2 129)	(9 343)	47 040	351 772	(6 255)	(170 461)
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Srebro														
Kontrakty opcyjne														
Kontrakty mewa														
RAZEM							-	-	-	-	102 955	9 585	(5)	(5)
Pochodne instrumenty finansowe - Walutowe														
Kontrakty opcyjne USD														
Kontrakty korytarz														
Kontrakty korytarz - mewa														
Kontrakty mewa														
RAZEM	1 200 000	3,3400-4,3000	sty-14	gru-15	sty-14	gru-15	178 648	202 452	(183)	(5 681)	67 936	229 980	(571)	(19 046)
	180 000	3,5000-4,5000	sty-14	czer-14	sty-14	czer-14	83 985							
	180 000	3,5000-4,5000	lip-14	gru-14	lip-13	gru-14	80 057		(12)	54 503	134 855	(1 479)	(3 877)	
RAZEM							342 690	202 452	(195)	(5 681)	122 439	364 835	(2 050)	(22 923)
INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE OGÓLEM							471 553	342 569	(2 324)	(15 024)	381 024	742 200	(20 906)	(196 976)

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

12. Pochodne instrumenty finansowe (kontynuacja)

INSTRUMENTY WBUDOWANE	Stan na 31 grudnia 2013 [w tys. zł]				Stan na 31 grudnia 2012 [w tys. zł]			
	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe
Typ instrumentu pochodnego								
Pochodne instrumenty wbudowane - bazujące na cenie miedzi:								
Długoterminowe kontrakty na dostawę kwasu siarkowego	2 006	10 927			2 525		(1 594)	
Długoterminowe kontrakty na dostawę wody	174	3 212			605		(546)	
INSTRUMENTY WBUDOWANE – OGÓŁEM*	2 180	14 139			3 130		(2 140)	

* dotyczy KGHM INTERNATIONAL LTD.

13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Lokaty powyżej 12 miesięcy		2	1
Pożyczki udzielone*	33.1	3 378	1 470
Pozostałe należności finansowe		51	20
Razem pożyczki i należności finansowe netto		3 431	1 491
Inne należności niefinansowe		5	-
Rozliczenia międzyokresowe czynne		23	25
Razem należności niefinansowe netto		28	25
		<hr/>	
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		3 459	1 516
<hr/>			
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Należności z tytułu dostaw i usług		2 281	2 248
Kwoty zatrzymane (kaucje) z tytułu umów długoterminowych o budowę		65	31
Należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych	33.4	41	22
Pożyczki udzielone		2	1
Lokaty powyżej 3 do 12 miesięcy		6	47
Pozostałe należności finansowe		63	33
Odpisy aktualizujące	34.2.5	(90)	(70)
Razem pożyczki i należności finansowe netto		2 368	2 312
Inne należności niefinansowe, w tym:		687	507
- z tytułu podatków i innych świadczeń		585	415
- zaliczki udzielone		-	80
Rozliczenia międzyokresowe czynne		89	53
Odpisy aktualizujące		(25)	(26)
Razem należności niefinansowe netto		751	534
		<hr/>	
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		3 119	2 846
		<hr/>	
Razem należności krótkoterminowe i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		6 578	4 362

* Dotyczy pożyczki udzielonej Sierra Gorda S.C.M. przez KGHM INTERNATIONAL LTD. Szczegóły w nocie 34.2.3

W spółkach Grupy Kapitałowej występują kontrakty długoterminowe związane z umowami o usługi budowlane. Na dzień 31 grudnia 2013 r. kwota brutto należna od zamawiających z tytułu prac wynikających z umów o usługi budowlane wyniosła 44 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. 165 mln zł).

14. Zapasy

	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Materiały		727	669
Półprodukty i produkty w toku		1 967	2 162
Produkty gotowe		438	811
Towary		265	127
Razem wartość netto zapasów		3 397	3 769
Za okres			
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Odpisy aktualizujące wartość zapasów w okresie obrotowym			
Utworzony odpis w koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	28	(15)	(8)
Odwrócony odpis w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów	28	3	2

15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Środki pieniężne w kasie		1	1
Środki pieniężne na rachunkach bankowych		524	562
Inne środki pieniężne		68	28
Inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia - depozyty		271	2 038
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	33.1	864	2 629

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

16. Kapitał akcyjny

Na dzień 31 grudnia 2013 r. kapitał zakładowy Jednostki Dominującej, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 2 000 mln zł i dzielił się na 200 000 000 akcji serii A, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Jednostka Dominująca nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Jednostka Dominująca nie posiada akcji własnych.

Spółki zależne i współkontrolowane nie posiadają akcji KGHM Polska Miedź S.A.

W latach zakończonych 31 grudnia 2013 i 31 grudnia 2012 nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego zarejestrowanego i liczby akcji.

W latach 2013 i 2012 nie wystąpiły zmiany własności znacznych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A.

Jedynym akcjonariuszem Jednostki Dominującej, posiadającym w latach 2013 i 2012 liczbę akcji uprawniającą do co najmniej 5% udziału w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów był Skarb Państwa.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej przedstawia się następująco:

akcjonariusz	liczba akcji/liczba głosów	łączna wartość nominalna akcji (w zł)	% udziału w kapitale zakładowym/ ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	63 589 900	635 899 000	31,79%
Pozostali akcjonariusze	136 410 100	1 364 101 000	68,21%
Razem	200 000 000	2 000 000 000	100,00%

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

17. Pozostałe elementy kapitału własnego przypadającego akcjonariuszom Jednostki Dominującej

	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych					Zyski zatrzymane
	Kapitał z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem Kapitał z wyceny instrumentów finansowych			
Nota	(51)	286	235	19	(543)	19 971
Stan na dzień 1 stycznia 2013 r. przekształcony*	(51)	286	235	19	(543)	19 971
Dywidenda z zysku za 2012 r. wypłacona	-	-	-	-	-	(1 960)
Kompensata zysku za lata ubiegłe z kapitałem z tytułu zysków i strat aktuarialnych**	-	-	-	-	356	(356)
Łączne całkowite dochody	74	213	287	(286)	55	3 035
Zysk netto	-	-	-	-	-	3 035
Inne całkowite dochody	74	213	287	(286)	55	-
Kwota przeniesiona do zysku lub straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	61	-	61	-	-	-
Zysk z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży następującej po uprzednim rozpoznaniu utraty wartości	18	-	18	-	-	-
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	34.1.5	-	713	-	-	-
Kwota przeniesiona do zysku lub straty z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	34.1.5	-	(450)	-	-	-
Zyski aktuarialne z tytułu wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia	24,39	-	-	-	68	-
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań zagranicznych jednostek zależnych	-	-	-	(179)	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia inwestycji w Sierra Gorda S.C.M.	9	-	-	(107)	-	-
Podatek odroczoney	23	(5)	(55)	-	(13)	-
Zobowiązania do wykupu udziałów niekontrolujących	-	-	-	-	-	-
Zmiany w udziałach własnościowych w jednostkach zależnych, które nie skutkują utratą kontroli	-	-	-	-	-	28
Stan na dzień 31 grudnia 2013 r.	23	499	522	(267)	(132)	20 718

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

** Dnia 19 czerwca 2013 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej postanowiło uchwałą nr 6/2013 dokonać kompensaty zysku za lata ubiegłe w kwocie 356 mln zł z ujemną wartością kapitału z aktualizacji wyceny w kwocie 356 mln zł powstałych w wyniku zmian zasad polityki rachunkowości.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

17. Pozostałe elementy kapitału własnego przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej (kontynuacja)

	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych			Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Zyski zatrzymane
	Kapitał z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem Kapitał z wyceny instrumentów finansowych			
Stan na dzień 1 stycznia 2012 r.	(38)	574	536	19	-	20 547
Zmiana zasad prezentacji*	-	-	-	-	(373)	373
Stan na dzień 1 stycznia 2012 r. przekształcony*	(38)	574	536	19	(373)	20 920
Dywidenda z zysku za 2011 r. wypłacona	-	-	-	-	-	(5 668)
Łączne całkowite dochody	(13)	(288)	(301)	(11)	(170)	4 752
Zysk netto przekształcony*	-	-	-	-	-	4 752
Inne całkowite dochody przekształcone*	(13)	(288)	(301)	(11)	(170)	-
Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(163)	-	(163)	-	-	-
Kwota przeniesiona do zysku lub straty z tytułu rozliczenia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(1)	-	(1)	-	-	-
Kwota przeniesiona do zysku lub straty z tytułu trwałej utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	158	-	158	-	-	-
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	-	(22)	(22)	-	-	-
Kwota przeniesiona do zysku lub straty z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	-	(333)	(333)	-	-	-
Straty aktuarialne z tytułu wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia	-	-	-	-	(210)	-
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań zagranicznych jednostek zależnych	-	-	-	(9)	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia inwestycji w Sierra Gorda S.C.M.	-	-	-	(2)	-	-
Podatek odroczony	(7)	67	60	-	40	-
Zmiany w udziałach własnościowych w jednostkach zależnych, które nie skutkują utratą kontroli	-	-	-	11	-	(33)
Stan na dzień 31 grudnia 2012 r. przekształcony*	(51)	286	235	19	(543)	19 971

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

18. Zyski zatrzymane

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 przekształcony*
Niepodzielony zysk/(strata) z lat ubiegłych	(679)	(187)
w tym kapitał z wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych	(47)	(70)
Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych	720	720
Kapitał zapasowy tworzony i wykorzystywany zgodnie ze statutami jednostek Grupy Kapitałowej	17 642	14 686
Zysk bieżącego okresu obrotowego	3 035	4 752
Zyski zatrzymane razem	20 718	19 971

* szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Spółki akcyjne Grupy Kapitałowej podlegające pod przepisy Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych tworzą obowiązkowe odpisy z zysku na kapitał zapasowy w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, aż do czasu gdy wartość kapitału zapasowego osiągnie poziom co najmniej 1/3 kapitału zakładowego w celu pokrycia ewentualnych (przyszłych) lub istniejących strat. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi, może być wykorzystany wyłącznie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. kapitał zapasowy z tytułu obowiązkowego odpisu dokonanego przez jednostki Grupy Kapitałowej wynosi 720 mln zł, z tego 660 mln zł dotyczy Jednostki Dominującej.

19. Zmiany kapitałów przypadających na udziały niekontrolujące

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Stan na początek okresu		232	289
Udziały niekontrolujące w zyskach jednostek zależnych		(2)	1
Dywidenda wypłacona udziałowcom niekontrolującym		-	(1)
Zmiany w udziałach własnościowych w jednostkach zależnych, które nie skutkują utratą kontroli	19.1	-	(53)
Zmiany kapitału przypadającego na udziały niekontrolujące z tytułu różnic kursowych z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych		(7)	(4)
Stan na koniec okresu		223	232

19. Zmiany kapitałów przypadających na udziały niekontrolujące (kontynuacja)

19.1 Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi oraz transakcje objęcia kontrolą

Za okres od 01.01.13 do 31.12.13

Nota	Aktywa netto na dzień zmiany % udziału	% udziałów niekontrolujących dotyczących zmian	Wartość aktywów netto przypadających na udziały niekontrolujące dotyczących zmian	Wartość transakcyjna	Wpływ na kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Wpływ na kapitał przypadający jednostce dominującej
Zmiany w udziałach własnościowych w jednostkach zależnych, które nie skutkują utratą kontroli			58	58	-	28
Wykup akcji pracowniczych Centrozłom Wrocław S.A.	201	13,64%	27	27	(27)	27
Wykup akcji pracowniczych spółek Grupy PGU	258	0,77%	2	2	(2)	1
Podwyższenie kapitału podstawowego spółki KGHM AJAX MINING INC.	364	-	29	29	29	-

Za okres od 01.01.12 do 31.12.12

Nota	Aktywa netto na dzień zmiany % udziału	% udziałów niekontrolujących dotyczących zmian	Wartość aktywów netto przypadających na udziały niekontrolujące dotyczących zmian	Wartość transakcyjna	Wpływ na kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Wpływ na kapitał przypadający jednostce dominującej
Zmiany w udziałach własnościowych w jednostkach zależnych, które nie skutkują utratą kontroli			89	3	(53)	(22)
Nabycie udziałów niekontrolujących spółki KGHM AJAX MINING INC.	243	29%	71	93	(71)	(22)
Podwyższenie kapitału podstawowego spółki KGHM AJAX MINING INC.	92	-	18	18	18	-

20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Nota	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 przekształcony*
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	16	5
Zobowiązania z tytułu wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych	27	85
Inne zobowiązania finansowe	11	30
Zobowiązania finansowe razem (zakres MSSF 7)	54	120
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	720	760
w tym zobowiązania z tytułu umowy na dostawę metali do Franco Nevada**	668	716
Zobowiązania niefinansowe razem	720	760
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	774	880
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 275	1 273
w tym zobowiązania z tytułu zakupu, budowy środków trwałych i wartości niematerialnych	414	292
Zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych	19	16
Zobowiązania z tytułu wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych	3	-
Inne zobowiązania finansowe	120	54
Zobowiązania finansowe razem (zakres MSSF 7)	1 417	1 343
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	213	198
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	486	524
Inne zobowiązania niefinansowe	61	49
Fundusze specjalne	206	169
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	47	79
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	664	646
w tym koszty jednorazowych wynagrodzeń wraz z narzutami zarachowane w koszty roku obrotowego	343	353
Zobowiązania niefinansowe razem	1 677	1 665
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	3 094	3 008
Ogółem zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	3 868	3 888

* szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

**zobowiązanie to jest ujęte w wartości godziwej odpowiadającej obowiązkowi wykonania przyszłych świadczeń wynikających z umowy, które rozliczane będzie w przyszłości zgodnie z wielkością wykonanego świadczenia

Na dzień 31 grudnia 2013 r., bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowiły głównie zarachowane w koszty roku obrotowego jednorazowe wynagrodzenia wypłacane po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego oraz inne świadczenia pracownicze wynikające z zakładowych umów zbiorowych w kwocie 343 mln zł (353 mln zł na dzień 31 grudnia 2012 r.) oraz koszty z tytułu niewykorzystanych urlopów w kwocie 53 mln zł (44 mln zł na dzień 31 grudnia 2012 r.)

20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (kontynuacja)

Szczegóły wyceny zobowiązania z tytułu opcji pracowniczych zaprezentowano w tabeli poniżej.

Spółki, których pracownicy mają prawo do nieodpłatnego nabycia akcji/udziałów zgodnie z ustawą z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw	Liczba akcji pracowniczych	cena akcji/udziału (zł, gr)	Wysokość zobowiązania wg stanu na dzień	
			31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
WPEC w Legnicy S.A.	1 770 000	3,00	5	32
„Uzdrowisko Cieplice” Sp. z o.o.	11 546	256,50	3	3
Uzdrowiska Kłodzkie S.A.	343 892	40,06	13	13
Uzdrowisko Połczyn S.A.	162 029	16,51	3	3
Uzdrowisko "Świeradów-Czerniawa" Sp. z o.o.	1 881	1 560,30	3	3
CENTROZŁOM WROCŁAW S.A.	149 410	18,87	3	31
Zobowiązania z tytułu wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych			30	85

Zmniejszenie zobowiązań z tytułu wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych dotyczy:

- wykupu akcji/udziałów pracowniczych jednostek zależnych przez Grupę kapitałową, szczegóły przedstawiono w nocie 4,
- zmiany szacunku zobowiązań z tytułu wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych spółki WPEC w Legnicy S.A. wynikającej ze spadku ceny z 20 zł za akcję na 3 zł za akcję.

Zobowiązania z tytułu opcji sprzedaży akcji pracowniczych stanowią zobowiązania z tytułu złożonej nieodwołalnej oferty nabycia w ramach umowy sprzedaży przez Skarb Państwa akcji/udziałów w/w spółek wszystkich pozostałych akcji posiadanych przez Skarb Państwa a nienabytych przez uprawnionych pracowników tych spółek oraz akcji nabytych przez pracowników (akcje nabyte od Skarbu Państwa w procesie prywatyzacji tych jednostek). Zobowiązania wyceniono w wysokości najlepszego szacunku zdyskontowanej kwoty do zapłaty na podstawie umownych postanowień co do wysokości ceny wykupu tych akcji; cena wykupu zbliżona została do wartości godziwej tych akcji. Zobowiązania z tytułu wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych zdyskontowano przy zastosowaniu stopy dyskontowej na poziomie 4,5%. Zobowiązania z tytułu wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych odniesiono w momencie początkowego ujęcia w roku 2009 i 2010 drugostronnie do zysków zatrzymanych w pozycji „Zobowiązania do wykupu udziałów niekontrolujących”.

21. Kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Kredyty bankowe		162	165
Pożyczki		5	8
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		34	17
Dłużne papiery wartościowe *		1 513	1 593
Długoterminowe kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem		1 714	1 783
Kredyty bankowe **		1 186	1 057
Pożyczki		3	3
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		17	10
Dłużne papiery wartościowe - odsetki		9	5
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem		1 215	1 075
Kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem	33.1	2 929	2 858

* dotyczy wyemitowanych przez KGHM INTERNATIONAL LTD. obligacji (szczegóły w nocie 34.3).

**w tym kwota 1 123 mln zł na dzień 31 grudnia 2013 r. (na dzień 31 grudnia 2012 kwota 1 013 mln zł) dotyczy kredytów KGHM Polska Miedź S.A.

21.1 Zaciągnięte kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Waluta kredytu	Stopa procentowa	w walucie [mln]	Wartość kredytu/pożyczki na koniec okresu sprawozdawczego (w mln) złotych	z tego o terminie spłaty przypadającym w roku:				
				2014 (krótkoterminowe)	2015	2016	2017-2018	2018 i później
EUR	Zmienna	17	70	6	7	7	15	35
USD	Zmienna	373	1 123	1 123	-	-	-	-
PLN	Zmienna	-	145	51	26	14	25	29
PLN	Stała	-	18	9	4	2	1	2
Razem kredyty i pożyczki		-	1 356	1 189	37	23	41	66

21. Kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (kontynuacja)

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.

Waluta kredytu	Stopa procentowa	W walucie [mln]	Wartość kredytu/pożyczki na koniec okresu sprawozdawczego (w mln) złotych	z tego o terminie spłaty przypadającym w roku:					
				2013 (krótkoterminowe)	2014	2015	2016-2017	2017 i później	
EUR	Zmienna	64	264	197	11	7	20	29	
USD	Zmienna	265	822	822	-	-	-	-	
PLN	Zmienna	-	136	33	23	16	25	39	
PLN	Stała	-	11	8	1	2	-	-	
Razem kredyty i pożyczki			-	1 233	1 060	35	25	45	68

21.2 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2013 r.

	2014 (krótkoterminowe)	2015	2016	2017-2018	Razem
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych	18	11	12	11	52
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	(1)	-	-	-	(1)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	17	11	12	11	51

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2012 r.

	2013 (krótkoterminowe)	2014	2015	2016-2017	Razem
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych	11	8	2	7	28
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	(1)	-	-	-	(1)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	10	8	2	7	27

22. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Na dzień zaciągnięcia kredytów i pożyczek, w celu zabezpieczenia ich spłaty, udzielono następujących zabezpieczeń:

- pełnomocnictwa do dysponowania obecnymi i przyszłymi rachunkami bankowymi kredytobiorców,
- zastawu rejestrowego, finansowego na obecnych i przyszłych rachunkach bankowych kredytobiorcy,
- przelewu wierzytelności z tytułu istniejącej umowy ubezpieczenia oraz przyszłych umów,
- hipotek kaucyjnych do kwoty 210 mln zł,
- hipoteki umownej na nieruchomościach i na nieruchomościach inwestycyjnych 114 mln zł,
- weksli in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi,
- oświadczenia o poddaniu się egzekucji,
- cesji praw z polis ubezpieczeniowych,
- cesji wierzytelności,

22. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań (kontynuacja)

- zastawu rejestrowego na maszynach i urządzeniach technicznych wraz z cesją umów ubezpieczeniowych tychże maszyn i urządzeń do wartości 14 mln zł,
- zastawu rejestrowego na środkach transportu do wysokości 24 mln zł,
- zastawu rejestrowego i umowy przewłaszczenia na zapasach wyrobów gotowych, półfabrykatów, towarów i materiałów do wartości 15 mln zł,
- cesji umowy ubezpieczenia ruchomości (cesja polisy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych do łącznej kwoty 16 mln zł.

Wartość bilansowa aktywów spółek Grupy Kapitałowej stanowiąca zabezpieczenia spłaty zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego:

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	275	404
Środki trwałe w budowie	10	10
Budynki i budowle	177	273
Środki transportu ⁽¹⁾	28	54
Urządzenia techniczne i maszyny ⁽¹⁾	60	67
Nieruchomości inwestycyjne	7	17
Zapasy	4	23
Należności z tytułu dostaw i usług ⁽²⁾	10	14
Inne należności finansowe i niefinansowe	8	9
Środki pieniężne	1	1
Razem wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań finansowych	305	468

⁽¹⁾ w tym użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego

⁽²⁾ w tym objęte zastawem lub cesją wierzytelności

23. Odroczonego podatek dochodowy

	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 przekształcony*
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, z tego:		(1 207)	143
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu		565	272
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu		(1 772)	(129)
(Obciążenie)/Uznanie zysku netto	35	(42)	140
(Zmniejszenie)/zwiększenie innych całkowitych dochodów	17	(68)	100
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień objęcia kontrolą jednostek zależnych		-	(1 584)
Różnice kursowe z przeliczenia wartości odroczonego podatku dochodowego jednostek zagranicznych		42	(6)
Nadwyżka aktywów/ (zobowiązań) z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad zobowiązaniami/ aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, z tego:		(1 275)	(1 207)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu		451	565
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu		(1 726)	(1 772)

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Kompensaty aktywów ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w sprawozdaniach z sytuacji finansowej na poziomie sprawozdań jednostkowych spółek zależnych.

Terminy realizacji aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 przekształcony*
o okresie realizacji dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	270	341
o okresie realizacji do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	181	224
Razem	451	565

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 przekształcony*
o okresie realizacji dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	1 699	1 714
o okresie realizacji do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	27	58
Razem	1 726	1 772

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

23. Odroczonego podatku dochodowego (kontynuacja)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą

	Stan na dzień 1 stycznia 2013 przekształcony*	Uznanie/ (Obciążenie) zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Uznanie/ (Obciążenie) pozostałych elementów kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Uznanie/ (Obciążenie) pozostałych elementów kapitału własnego z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	Stan na dzień 31 grudnia 2013
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	68	(4)	-	-	64
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	143	(37)	-	-	106
Wycena transakcji terminowych	467	(157)	-	-	310
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	92	-	(92)	-	-
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi	229	41	-	(5)	265
Realizacja korekty z tytułu wyceny do wartości godziwej KGHM INTERNATIONAL LTD.	(72)	38	-	-	(34)
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	331	2	(13)	-	320
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	17	1	-	-	18
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	33	-	(32)	-	1
Pozostałe	230	42	-	(6)	266
Razem	1 538	(74)	(137)	(11)	1 316

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Na dzień 31 grudnia 2013 r. Grupa Kapitałowa nie ujęła aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niewykorzystanych strat i ulg podatkowych stanowiących kwotę 1 016 mln zł, ponieważ nie było prawdopodobne osiągnięcie w przyszłości zysku do opodatkowania, od którego byłoby możliwe odpisanie tych niewykorzystanych strat i ulg podatkowych.

Daty wygaśnięcia niewykorzystanych strat i ulg podatkowych na dzień 31 grudnia 2013 r. w poszczególnych krajach zostały ujawnione w poniższej tabeli:

	Niewykorzystane straty podatkowe	Data wygaśnięcia	Niewykorzystane ulgi podatkowe	Data wygaśnięcia
Polska	5	2015-2018	2	2014
Kanada	156	2027-2032	108	nieokreślona
Chile	745	nieokreślona	-	-
Razem	906		110	

Stawki podatku obowiązujące w poszczególnych krajach w roku 2013 zostały zaprezentowane w nocie 35.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

23. Odroczonego podatku dochodowego (kontynuacja)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą

	Stan na dzień 1 stycznia 2012	Nabycie przedsięwzięcia	Uznanie/ (Obciążenie) zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Uznanie/ (Obciążenie) pozostałych elementów kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Uznanie/ (Obciążenie) pozostałych elementów kapitału własnego z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	Stan na dzień 31 grudnia 2012 przekształcony*
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	60	-	8	-	-	68
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	95	-	48	-	-	143
Wycena transakcji terminowych	427	-	40	-	-	467
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	79	-	-	13	-	92
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi	33	349	(153)	-	-	229
Korekty z tytułu wyceny do wartości godziwej KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz realizacja w okresie sprawozdawczym	-	(149)	85	-	(8)	(72)
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	277	-	14	40	-	331
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	14	-	3	-	-	17
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	14	-	-	19	-	33
Pozostałe	125	2	100	3	-	230
Razem	1 124	202	145	75	(8)	1 538

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Na dzień 31 grudnia 2012 r. Grupa Kapitałowa nie ujęła aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niewykorzystanych strat i ulg podatkowych stanowiących kwotę 941 mln zł, ponieważ nie było prawdopodobne osiągnięcie w przyszłości zysku do opodatkowania, od którego byłoby możliwe odpisanie tych niewykorzystanych strat i ulg podatkowych.

Daty wygaśnięcia niewykorzystanych strat i ulg podatkowych na dzień 31 grudnia 2012 r. w poszczególnych krajach zostały ujawnione w poniższej tabeli:

	Niewykorzystane straty podatkowe	Data wygaśnięcia	Niewykorzystane ulgi podatkowe	Data wygaśnięcia
Polska	-	-	2	2013
Kanada	83	2023-2027	94	nieokreślona
Chile	762	nieokreślona	-	-
Razem	845		96	

Stawki podatku obowiązujące w poszczególnych krajach w roku 2012 zostały zaprezentowane w nocie 35.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

23. Odroczonego podatek dochodowy (kontynuacja)

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości przed kompensatą

	Stan na dzień 1 stycznia 2013 przekształcony*	(Uznanie)/ Obciążenie zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(Uznanie)/ Obciążenie pozostałych elementów kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(Uznanie)/ Obciążenie pozostałych elementów kapitału własnego z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	Stan na dzień 31 grudnia 2013
Wycena transakcji terminowych	253	(90)	-	-	163
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	160	-	(42)	-	118
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi	959	6	-	(11)	954
Realizacja korekty z tytułu wyceny do wartości godziwej na dzień objęcia kontrolą KGHM INTERNATIONAL LTD.	263	(5)	-	(31)	227
Różnica przejściowa od zysków do wypłacenia z inwestycji w Sierra Gorda	688	-	-	1	689
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	32	-	(27)	-	5
Pozostałe	390	57	-	(12)	435
Razem	2 745	(32)	(69)	(53)	2 591

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Na dzień 31 grudnia 2013 r., Jednostka Dominująca nie ujęła zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego od dodatnich różnic przejściowych w kwocie 204 mln zł związanych z inwestycją w jednostki zależne, stowarzyszone i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, ponieważ spełnione zostały warunki zdefiniowane w MSR 12.39.

23. Odroczone podatek dochodowy (kontynuacja)

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości przed kompensatą

	Stan na dzień 1 stycznia 2012	Nabycie przedsięwzięcia	(Uznanie)/ Obciążenie zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(Uznanie)/ Obciążenie pozostałych elementów kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(Uznanie)/ Obciążenie pozostałych elementów kapitału własnego z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	Stan na dzień 31 grudnia 2012 przekształcony*
Wycena transakcji terminowych	181	-	72	-	-	253
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	214	-	-	(54)	-	160
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi	440	597	(78)	-	-	959
Korekty z tytułu wyceny do wartości godziwej na dzień objęcia kontrolą KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz realizacja w okresie sprawozdawczym	-	304	(37)	-	(4)	263
Różnica przejściowa od zysków do wypłacenia z inwestycji w Sierra Gorda	-	688	-	-	-	688
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	5	-	-	27	-	32
Pozostałe	141	197	48	2	2	390
Razem	981	1 786	5	(25)	(2)	2 745

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Na dzień 31 grudnia 2012 r., Jednostka Dominująca nie ujęła zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego od dodatnich różnic przejściowych w kwocie 264 mln zł związanych z inwestycją w jednostki zależne, stowarzyszone i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, ponieważ spełnione zostały warunki zdefiniowane w MSR 12.39.

24. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Ogólny opis programu świadczeń znajduje się w nocie 2.2.17.

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równa się ich wartości bilansowej.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

		OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	inne świadczenia
Stan na dzień 1 stycznia 2013		1 748	348	258	1 077	65
Łączna kwota kosztów ujęta w zysku lub stracie:	29	126	30	25	62	9
Koszty odsetek		74	14	12	45	3
Koszty bieżącego zatrudnienia		53	18	13	17	5
Koszty przeszłego zatrudnienia		-	(1)	-	-	1
Zyski aktuarialne ujmowane w zysku lub stracie		(1)	(1)	-	-	-
Zyski aktuarialne ujmowane w innych całkowitych dochodach	17	(68)	-	(14)	(49)	(5)
Wyplacone świadczenia	29	(112)	(50)	(19)	(40)	(3)
Stan na dzień 31 grudnia 2013		1 694	328	250	1 050	66
z tego :						
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych		1 563	281	213	1 008	61
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych		131	47	37	42	5

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

24. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (kontynuacja)

		OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	inne świadczenia
Stan na dzień 1 stycznia 2012		1 465	314	245	850	56
Łączna kwota kosztów ujęta w zysku lub stracie:	29	173	76	25	67	5
Koszty odsetek		86	16	13	54	3
Koszty bieżącego zatrudnienia		50	23	12	13	2
Koszty przeszłego zatrudnienia		1	1	-	-	-
Straty aktuarialne ujmowane w zysku lub stracie		36	36	-	-	-
Straty aktuarialne ujmowane w innych całkowitych dochodach	17	210	-	6	198	6
Wypłacone świadczenia	29	(100)	(42)	(18)	(38)	(2)
Stan na dzień 31 grudnia 2012		1 748	348	258	1 077	65
z tego :						
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych		1 615	301	219	1 036	59
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych		133	47	39	41	6

24. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (kontynuacja)

Stan na dzień	Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych
31 grudnia 2013 r.	1 694
31 grudnia 2012 r.	1 748
31 grudnia 2011 r.	1 465
31 grudnia 2010 r.	1 338
31 grudnia 2009 r.	1 298

Główne przyjęte założenia aktuarialne na 31 grudnia 2013

	2014	2015	2016	2017	2018 i następne
- stopa dyskonta	4,50%	4,50%	4,50%	4,50%	4,50%
- stopa wzrostu cen węgla	0,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	5,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	2,40%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%

Główne przyjęte założenia aktuarialne na 31 grudnia 2012

	2013	2014	2015	2016	2017 i następne
- stopa dyskonta	4,20%	4,20%	4,20%	4,20%	4,20%
- stopa wzrostu cen węgla	3,30%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	0,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	2,70%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	2,00%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie stopy wzrostu dyskonta, wzrostu cen węgla oraz wzrostu najniższych wynagrodzeń.

Do aktualizacji rezerwy na koniec bieżącego okresu przyjęto parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wzrostu wskaźników cen węgla i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności długoterminowych obligacji skarbowych.

25. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

Nota	OGÓŁEM	koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych oraz koszty likwidacji środków trwałych	sprawy w toku i postępowaniu sądowym oraz pozostałe rezerwy
Stan rezerw na dzień 1 stycznia 2013	1 079	1 021	58
Utworzenie rezerw w pozostałe koszty operacyjne	23	-	23
Zmiany wartości rezerw po aktualizacji szacunków odniesione w pozostałe (przychody)/koszty operacyjne	(26)	(26)	-
Zmniejszenia wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków odniesione w środki trwałe*	(170)	(170)	-
Zwiększenia wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków odniesione w środki trwałe**	170	170	-
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta) odniesione w koszty finansowe	32 42	42	-
Wykorzystanie rezerw	(28)	(21)	(7)
Rozwiązanie rezerw w pozostałe przychody operacyjne	(5)	(1)	(4)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych	(33)	(33)	-
Pozostałe	(20)	(18)	(2)
Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2013	1 032	964	68
z tego:			
rezerwy długoterminowe	920	906	14
rezerwy krótkoterminowe	112	58	54

* spadek rezerwy spowodowany wydłużeniem horyzontu życia kopalń w Jednostce Dominującej w związku z otrzymanymi koncesjami

** dotyczy utworzenia rezerwy w KGHM INTERNATIONAL LTD. w związku z aktualizacją szacunków dotyczących przyszłych kosztów likwidacji kopalń

Nota	OGÓŁEM	koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych oraz koszty likwidacji środków trwałych	sprawy w toku i postępowaniu sądowym oraz pozostałe rezerwy
Stan rezerw na dzień 1 stycznia 2012	511	483	28
Utworzenie rezerw w pozostałe koszty operacyjne	38	4	34
Rezerwy przyjęte w ramach połączenia jednostek	301	261	40
Zmiany wartości rezerw po aktualizacji szacunków odniesione w pozostałe (przychody)/koszty operacyjne	(2)	5	(7)
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków odniesione w środki trwałe	272	272	-
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta) odniesione w koszty finansowe	32 38	38	-
Wykorzystanie rezerw	(37)	(10)	(27)
Rozwiązanie rezerw w pozostałe przychody operacyjne	(15)	(6)	(9)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych	(25)	(25)	-
Pozostałe	(2)	(1)	(1)
Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2012	1 079	1 021	58
z tego:			
rezerwy długoterminowe	999	983	16
rezerwy krótkoterminowe	80	38	42

25. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia (kontynuacja)

Na dzień 31 grudnia 2013 r. największą pozycję w rezerwach na pozostałe zobowiązania stanowi szacunek kosztów przyszłej likwidacji zakładów górniczych i innych obiektów technologicznych o wartości bilansowej 960 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. 1 015 mln zł).

Szczegółowy opis zasad szacunku rezerwy znajduje się w nocie 2 pkt 2.2.16

Grupa Kapitałowa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy na koniec każdego kwartału przy użyciu modelu zdyskontowanych wskaźników, które opisane zostały w nocie nr 3.i. Na dzień kończący okres sprawozdawczy dokonano aktualizacji wartości rezerwy stosując stopę dyskonta taką jak w modelu dla rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze (nota 24), która jest zbliżona do stopy rentowności obligacji o długim horyzoncie czasowym. Ryzyka związane z rezerwą zostały odzwierciedlone w prognozach przepływów pieniężnych poprzez wskaźnik zmian cen branży budowlano-montażowej.

26. Odpisy z tytułu utraty wartości

Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w produkcji wyrobów lub świadczeniu usług ujęte zostały w zysku lub stracie jako koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Dla pozostałych środków trwałych, dokonane odpisy z tytułu utraty wartości ujęte zostały w kosztach ogólnego zarządu. Szczegółowe zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości stosowane przez Grupę Kapitałową opisane zostały w nocie 2 pkt 2.2.4. Ujawnienia dotyczące ujętych odpisów z tytułu utraty wartości przedstawiono w nocie 3.

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na kategorie aktywów w okresie obrotowym od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

Nota	Wartość dokonanego odpisu	Wartość odwróconego odpisu	Wartość wykorzystanego odpisu	
Aktywa górnicze i hutnicze, z czego:	6	228	26	-
Budynki, budowle i grunty	6	228	17	-
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	6	-	9	-
Pozostałe aktywa niezwiązane z działalnością górniczą i hutniczą, z czego:	6	29	8	4
Budynki, budowle i grunty	6	14	2	4
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	6	15	6	-
Koszty prac rozwojowych	7	-	1	-
Wartość firmy	7	27	-	-
Inne wartości niematerialne	7	-	1	-
Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	7	5	-	5
Razem		289	36	9

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na segmenty w okresie obrotowym od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

	Wartość dokonanego odpisu	Wartość odwróconego odpisu	Wartość wykorzystanego odpisu
KGHM Polska Miedź S.A.	5	25	5
KGHM INTERNATIONAL LTD.	228	-	-
Wsparcie głównego ciągu technologicznego	22	9	-
Pozostałe segmenty	34	2	4
Wartość skonsolidowana ogółem	289	36	9

26. Odpisy z tytułu utraty wartości (kontynuacja)

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na kategorie aktywów w okresie obrotowym od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

	Nota	Wartość dokonanego odpisu	Wartość odwróconego odpisu	Wartość wykorzystanego odpisu
Aktywa górnicze i hutnicze, z czego:	6	27	-	3
Budynki, budowle i grunty	6	16	-	-
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	6	9	-	-
Środki trwałe w budowie	6	2	-	3
Pozostałe aktywa niezwiązane z działalnością górniczą i hutniczą, z czego:	6	19	-	-
Budynki, budowle i grunty	6	13	-	-
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	6	6	-	-
Inne wartości niematerialne	7	1	2	-
Pozostałe wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	7	-	-	1
Razem		47	2	4

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na segmenty w okresie obrotowym od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

	Wartość dokonanego odpisu	Wartość odwróconego odpisu	Wartość wykorzystanego odpisu
KGHM Polska Miedź S.A.	27	-	3
Wsparcie głównego ciągu technologicznego	3	-	-
Pozostałe segmenty	17	2	1
Wartość skonsolidowana ogółem	47	2	4

27. Przychody ze sprzedaży

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (struktura rzeczowa - rodzaje działalności)

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	20 823	22 988
Sól	109	47
Energia	68	81
Usługi	1 222	1 402
Maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	37	47
Produkty elektro - mechaniczne	96	238
Towary - wyroby hutnicze	495	549
Pozostałe towary	454	359
Odpady i materiały	118	83
Pozostałe wyroby	688	911
Ogółem	24 110	26 705

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (struktura terytorialna)

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Kraj	4 837	5 311
Miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	3 134	3 158
Sól	80	37
Energia	68	81
Usługi	534	467
Maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	36	46
Produkty elektro - mechaniczne	91	234
Towary - wyroby hutnicze	184	211
Pozostałe towary	175	314
Odpady i materiały	112	80
Pozostałe wyroby	423	683
Zagranica	19 273	21 394
Miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	17 689	19 830
Sól	29	10
Usługi	688	935
Maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	1	1
Produkty elektro - mechaniczne	5	4
Towary - wyroby hutnicze	311	338
Pozostałe towary	279	45
Odpady i materiały	6	3
Pozostałe wyroby	265	228
Ogółem	24 110	26 705

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Średnie notowania miedzi elektrolitycznej na LME (USD/t)	7 322	7 950
Średni kurs (USD/PLN) NBP	3,16	3,26

27. Przychody ze sprzedaży (kontynuacja)

Umowy o usługi budowlane

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Przychody z tytułu realizacji kontraktów ujęte za dany okres	664	896
Przychody z tytułu realizacji kontraktów budowlanych rozpoznane za dany okres ujęte zostały w nocie 27		
Przychody ze sprzedaży w pozycji - usługi.		

Dane dla kontraktów, które są w toku realizacji na dzień kończący okres sprawozdawczy

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Łączna kwota przychodów z tytułu realizacji kontraktów	1 214	1 523
Łączna kwota dotychczas poniesionych kosztów z tytułu realizacji kontraktów	1 033	1 317
Zyski z tytułu realizacji kontraktów	181	206

28. Koszty według rodzaju

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony*
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	6, 7	1 580	1 724
Koszty świadczeń pracowniczych	29	4 702	4 570
Zużycie materiałów i energii		7 899	8 597
Usługi obce		2 280	2 754
Podatki i opłaty		2 360	2 051
w tym podatek od niektórych kopaliny**	36.1	1 856	1 596
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne		65	75
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe		33	37
Koszty prac badawczych i prac rozwojowych nieaktywowanych w wartościach niematerialnych		8	9
Pozostałe koszty z tego:		377	169
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych	6, 7	257	45
Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczący wartości firmy	7	27	-
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	14	15	8
Odpisy aktualizujące wartość należności	34.2.5	10	4
Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych	6, 7	(36)	(2)
Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	14	(3)	(2)
Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności	34.2.5	(1)	(7)
Straty z tytułu zbycia instrumentów finansowych	33.3	9	9
Inne koszty działalności operacyjnej		99	114
Razem koszty rodzajowe		19 304	19 986
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+)		973	793
Odpisy aktualizujące wartość należności	34.2.5	8	3
Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności	34.2.5	(1)	-
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)		546	(164)
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)***		(1 307)	(896)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży oraz ogólnego zarządu		19 516	19 719
z tego:			
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów		18 101	18 235
Koszty sprzedaży		426	402
Koszty ogólnego zarządu		989	1 082

* szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

**Podatek od wydobycia niektórych kopaliny naliczany jest od ilości miedzi i srebra zawartej w wyprodukowanym koncentracie i jego wysokość jest uzależniona od notowań powyższych metali i kursu USD/PLN. Podatek obciąża koszt wytworzenia produktu podstawowego, jednak nie stanowi kosztu uzyskania przychodów do celów kalkulacji obciążeń z tytułu CIT.

*** Istotną pozycją korekty są aktywowane koszty usuwania nadkładu w kopalniach odkrywkowych Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD., szczegółowe informacje w nocie 3.e.

29. Koszty świadczeń pracowniczych

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Koszty wynagrodzeń		3 509	3 388
Koszty ubezpieczeń społecznych		1 179	1 109
Koszty przyszłych świadczeń	24	14	73
Ogółem	28	4 702	4 570

30. Pozostałe przychody operacyjne

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony*
Przychody oraz zyski z tytułu instrumentów finansowych zaliczane do pozostałej działalności operacyjnej z tytułów:	33.3	612	1 491
Wyceny i realizacji instrumentów pochodnych		324	1 185
Odsetek		225	246
Przychody z dywidend		37	57
Zysków z tytułu zbycia		24	2
Odwrócenia odpisu aktualizującego wartość pożyczek i należności		2	1
Zwiększenie wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych		5	1
Zysk z okazjowego nabycia KGHM INTERNATIONAL LTD.	2.1.2	-	37
Zysk ze zbycia wartości niematerialnych		1	3
Odsetki od należności niefinansowych		2	2
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości pozostałych należności niefinansowych		2	2
Otrzymane dotacje państwowe i inne darowizny		46	27
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw z tytułów:		35	25
Likwidacji kopalń		32	8
Spraw spornych i w postępowaniu sądowym		1	3
Pozostałych		2	14
Ujawnione nadwyżki aktywów obrotowych		4	3
Kary i odszkodowania		16	17
Wynagrodzenie za zarządzanie Sierra Gorda S.C.M.**		49	68
Zmiana szacunku wyceny zobowiązań z tytułu opcji sprzedaży akcji pracowniczych		23	-
Pozostałe przychody / zyski operacyjne		52	30
Ogółem		847	1 706

* szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

** KGHM INTERNATIONAL LTD. i Sierra Gorda S.C.M. podpisały umowę o świadczenie usług, zgodnie z którą KGHM INTERNATIONAL LTD. wspiera proces zarządzania Sierra Gorda S.C.M., szczególnie w zakresie wsparcia operacyjnego i technicznego w całym okresie życia kopalni w zamian za określone w umowie otrzymane roczne wynagrodzenie.

31. Pozostałe koszty operacyjne

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Koszty i straty z tytułu instrumentów finansowych, zaliczane do pozostałej działalności operacyjnej z tytułów:	33.3	921	2 007
Wyceny i realizacji instrumentów pochodnych		676	1 246
Odsetek		1	1
Strat z tytułu różnic kursowych		58	592
Strat z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych		1	-
Odpisów z tytułu utraty wartości należności		3	8
Odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		182	160
Strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		47	8
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie i wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania		5	2
Odsetki od zaległych zobowiązań niefinansowych		-	3
Przekazane darowizny		17	93
Utworzone rezerwy na zobowiązania z tytułów:		27	46
Likwidacji kopalń		3	11
Spraw spornych i w postępowaniu sądowym		6	3
Pozostałych		18	32
Kary i odszkodowania		5	6
Niezawinione niedobory rzeczowych aktywów obrotowych i środków pieniężnych oraz szkody z tytułu zdarzeń losowych		4	1
Składki na rzecz organizacji, do których przynależność nie jest obowiązkowa		15	10
Pozostałe koszty / straty operacyjne		28	41
Ogółem		1 069	2 217

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

32. Koszty finansowe

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Koszty odsetek z tytułów:	33.3	101	126
Obligacji		81	107
Kredytów bankowych i pożyczek		18	17
Leasingu finansowego		2	2
Zyski z tytułu różnic kursowych pochodzących od źródeł finansowania zewnętrznego	33.3	(26)	(33)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu uregulowania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta)	25	42	38
Wyceny rezerwy na likwidację kopalń		41	38
Wyceny pozostałych rezerw		1	-
Zmiany wysokości zobowiązania z tytułu wyceny opcji sprzedaży akcji pracowniczych wynikające z przybliżenia czasu uregulowania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta)	33.3	1	10
Zmiany wysokości pozostałych zobowiązań wynikające z przybliżenia czasu uregulowania zobowiązań (efekt odwracania dyskonta)	33.3	(2)	1
Pozostałe koszty finansowe		21	4
Ogółem		137	146

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe
33.1 Wartość bilansowa

Stan na dzień 31 grudnia 2013

Kategorie instrumentów finansowych

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Pozostałe zobowiązania finansowe						Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39		
Dłużne papiery wartościowe - aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń	11	-	-	69	-	-	-	-	69
Akcje notowane	10	856	-	-	-	-	-	-	856
Udziały nienotowane	10	12	-	-	-	-	-	-	12
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)		-	-	2 219	-	-	-	-	2 219
Środki pieniężne i lokaty		-	-	1 127	-	-	-	-	1 127
Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów	11	-	-	255	-	-	-	-	255
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		-	-	8	-	-	-	-	8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15	-	-	864	-	-	-	-	864
Pożyczki udzielone	13	-	-	3 378	-	-	-	-	3 378
Pozostałe aktywa finansowe (netto)		-	-	194	-	-	-	-	194
Pochodne instrumenty finansowe - walutowe (netto)	12	-	3	-	(4)	-	-	539	538
Pochodne instrumenty finansowe - metale (netto)	12	-	-	-	(2)	-	-	257	255
Wbudowane instrumenty pochodne	12	-	16	-	-	-	-	-	16
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	20	-	-	-	-	(1 291)	-	-	(1 291)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	21	-	-	-	-	(1 356)	-	-	(1 356)
Dłużne papiery wartościowe - wyemitowane obligacje	21	-	-	-	-	(1 522)	-	-	(1 522)
Pozostałe zobowiązania finansowe		-	-	-	-	(180)	(51)	-	(231)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		-	-	-	-	(180)	-	-	(180)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	21	-	-	-	-	-	(51)	-	(51)
Razem		868	19	6 987	(6)	(4 349)	(51)	796	4 264

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

		Stan na dzień 31 grudnia 2012 przekształcony*							
		Kategorie instrumentów finansowych							
		<u>Pozostałe zobowiązania finansowe</u>							
Klasy instrumentów finansowych	Nota	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godzimej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godzimej przez zysk lub stratę**	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Dłużne papiery wartościowe		8	-	296	-	-	-	-	304
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10	8	-	-	-	-	-	-	8
Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń	11	-	-	296	-	-	-	-	296
Akcje notowane	10	1 022	-	-	-	-	-	-	1 022
Udziały nienotowane	10	11	-	-	-	-	-	-	11
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)		-	-	2 196	-	-	-	-	2 196
Środki pieniężne i lokaty		-	-	2 841	-	-	-	-	2 841
Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń	11	-	-	164	-	-	-	-	164
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		-	-	48	-	-	-	-	48
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15	-	-	2 629	-	-	-	-	2 629
Pożyczki udzielone	13	-	-	1 470	-	-	-	-	1 470
Pozostałe aktywa finansowe (netto)		-	-	90	-	-	-	-	90
Pochodne instrumenty finansowe - walutowe (netto)	12	-	1	-	(17)	-	-	462	446
Pochodne instrumenty finansowe - metale (netto)	12	-	-	-	(18)	-	-	443	425
Wbudowane instrumenty pochodne		-	3	-	(2)	-	-	-	1
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	20	-	-	-	-	(1 278)	-	-	(1 278)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	21	-	-	-	-	(1 233)	-	-	(1 233)
Dłużne papiery wartościowe - wyemitowane obligacje	21	-	-	-	-	(1 598)	-	-	(1 598)
Pozostałe zobowiązania finansowe		-	-	-	-	(185)	(27)	-	(212)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		-	-	-	-	(185)	-	-	(185)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	21	-	-	-	-	-	(27)	-	(27)
Razem		1 041	4	6 893	(37)	(4 294)	(27)	905	4 485

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

**Instrumenty pierwotnie zabezpieczające, które zostały wyłączone spod rachunkowości zabezpieczeń zostały ujęte w kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godzinowej przez zysk lub stratę.

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.2 Wartość godziwa

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Stan na dzień		Stan na dzień	
		31 grudnia 2013		31 grudnia 2012	
		wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
		33.1		33.1	
Dłużne papiery wartościowe		69	69	304	304
Akcje notowane		856	856	1 022	1 022
Udziały nienotowane		12	2	11	-
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)		2 219	2 219	2 196	2 196
Środki pieniężne i lokaty		1 127	1 127	2 841	2 841
Pożyczki udzielone		3 378	3 378	1 470	1 470
Pozostałe aktywa finansowe (netto)		194	194	90	90
Pochodne instrumenty finansowe - walutowe, w tym:		538	538	446	446
Aktywa		548	548	489	489
Zobowiązania		(10)	(10)	(43)	(43)
Pochodne instrumenty finansowe - metale, w tym:		255	255	425	425
Aktywa		268	268	637	637
Zobowiązania		(13)	(13)	(212)	(212)
Wbudowane instrumenty pochodne - Aktywa		16	16	1	1
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		(1 291)	(1 291)	(1 278)	(1 278)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte		(1 356)	(1 356)	(1 233)	(1 233)
Dłużne papiery wartościowe - wyemitowane obligacje		(1 522)	(1 626)	(1 598)	(1 617)
Pozostałe zobowiązania finansowe		(231)	(231)	(212)	(212)

Metody i założenia przyjęte przez Grupę Kapitałową przy ustalaniu wartości godziwych zostały opisane w nocie 2.2.7.4

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.3 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w zysku lub stracie w podziale na kategorie instrumentów finansowych

za okres od 01.01.13 do 31.12.13	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty Zabezpieczające	Ogółem
					Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek ujęte w:		-	-	225	(100)	(2)	-	123
Pozostałych przychodach operacyjnych	30	-	-	225	-	-	-	225
Pozostałych kosztach operacyjnych	31	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Kosztach finansowych	32	-	-	-	(99)	(2)	-	(101)
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych ujęte w:		-	-	112	(144)	-	-	(32)
Pozostałych przychodach operacyjnych	30	-	-	123	(123)	-	-	-
Pozostałych kosztach operacyjnych	31	-	-	(11)	(47)	-	-	(58)
Kosztach finansowych	32	-	-	-	26	-	-	26
Zyski/(Straty) z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych ujęte w kosztach finansowych:		-	-	-	-	-	-	-
Pozostałych kosztach operacyjnych	31	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Kosztach finansowych	32	-	-	-	1	-	-	1
Utworzenie odpisów aktualizujących ujęte w:		-	(182)	(21)	-	-	-	(203)
Kosztach według rodzaju	28	-	-	(18)	-	-	-	(18)
Pozostałych kosztach operacyjnych	31	-	(182)	(3)	-	-	-	(185)
Odwrocenie odpisów aktualizujących ujęte w:		-	-	4	-	-	-	4
Kosztach według rodzaju	28	-	-	2	-	-	-	2
Pozostałych przychodach operacyjnych	30	-	-	2	-	-	-	2
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	34.1.5	-	-	-	-	-	(450)	(450)
Zyski/(Straty) ze zbycia instrumentów finansowych ujęte w:		-	24	(9)	-	-	-	15
Kosztach według rodzaju	28	-	-	(9)	-	-	-	(9)
Pozostałych przychodach operacyjnych	30	-	24	-	-	-	-	24
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych	30	324	-	-	-	-	-	324
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych ujęte w Pozostałych kosztach operacyjnych	31	(676)	-	-	-	-	-	(676)
Zysk/(strata) netto na działalności kontynuowanej		(352)	(158)	311	(244)	(2)	(450)	(895)

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

za okres od 01.01.12 do 31.12.12	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty Zabezpieczające	Ogółem
					Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek ujęte w:		-	-	246	(125)	(2)	-	119
Pozostałych przychodach operacyjnych	30	-	-	246	-	-	-	246
Pozostałych kosztach operacyjnych	31	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Kosztach finansowych	32	-	-	-	(124)	(2)	-	(126)
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych ujęte w:		-	-	(377)	(182)	-	-	(559)
Pozostałych kosztach operacyjnych	31	-	-	(377)	(215)	-	-	(592)
Kosztach finansowych	32	-	-	-	33	-	-	33
Zyski/(Straty) z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych ujęte w kosztach finansowych		-	-	-	(11)	-	-	(11)
Utworzenie odpisów aktualizujących ujęte w:		-	(160)	(15)	-	-	-	(175)
Kosztach według rodzaju	28	-	-	(7)	-	-	-	(7)
Pozostałych kosztach operacyjnych	31	-	(160)	(8)	-	-	-	(168)
Odwrócenie odpisów aktualizujących ujęte w:		-	-	9	-	-	-	9
Kosztach według rodzaju	28	-	-	8	-	-	-	8
Pozostałych przychodach operacyjnych	30	-	-	1	-	-	-	1
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	34.1.5	-	-	-	-	-	333	333
Zyski/(Straty) ze zbycia instrumentów finansowych ujęte w:		-	-	(7)	-	-	-	(7)
Kosztach według rodzaju	28	-	-	(9)	-	-	-	(9)
Pozostałych przychodach operacyjnych	30	-	-	2	-	-	-	2
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych	30	1 185	-	-	-	-	-	1 185
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych	31	(1 246)	-	-	-	-	-	(1 246)
Zysk/(strata) netto na działalności kontynuowanej		(61)	(160)	(144)	(318)	(2)	333	(352)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.4 Hierarchia wartości godziwej

Zarówno w okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym, w Grupie Kapitałowej nie miało miejsca przesunięcie instrumentów między poziomem 1 i 2.

W okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym w Grupie Kapitałowej nie dokonano przesunięcia do poziomu 3 instrumentów kwalifikowanych do poziomu 1 i 2.

	Nota	Stan na dzień			
		31 grudnia 2013		31 grudnia 2012	
		poziom 1	poziom 2	poziom 1	poziom 2
Klasy instrumentów finansowych					
Akcje notowane	33.2	856	-	1 022	-
Pozostałe należności finansowe	13	-	41	-	22
Pochodne instrumenty finansowe - walutowe, w tym:	33.2	-	538	-	446
Aktywa		-	548	-	489
Zobowiązania		-	(10)	-	(43)
Pochodne instrumenty finansowe - metale, w tym:	33.2	-	255	-	425
Aktywa		-	268	-	637
Zobowiązania		-	(13)	-	(212)
Wbudowane instrumenty pochodne - aktywa	33.2	-	16	-	1
Pozostałe zobowiązania finansowe	20	-	(19)	-	(16)

Metody oraz w przypadku wykorzystania techniki wyceny - założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwych poszczególnych kategorii aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

Poziom 3

Zarówno w 2013 r. jak i w okresie porównywalnym w Grupie Kapitałowej nie wystąpiły instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej, kwalifikowane do poziomu III.

Poziom 2

Pozostałe należności finansowe

Należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych na dzień kończący okres sprawozdawczy. Data ich rozliczenia przypada po dniu kończącym okres sprawozdawczy. Instrumenty te wycenione zostały do wartości godziwej ustalonej według ceny referencyjnej rozliczenia tych transakcji.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych na dzień kończący okres sprawozdawczy. Data ich rozliczenia przypada po dniu kończącym okres sprawozdawczy. Instrumenty te wycenione zostały do wartości godziwej ustalonej według ceny referencyjnej rozliczenia tych transakcji.

Pochodne instrumenty finansowe - walutowe

W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży walut, w celu ustalenia ich wartości godziwej posłużono się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. Cena terminowa dla kursów walutowych liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Stopy procentowe dla walut oraz wskaźniki zmienności ich kursów są uzyskiwane z serwisu Reuters. Do wyceny opcji europejskich na rynkach walutowych służy standardowy model Germana-Kohlhagena.

Pochodne instrumenty finansowe - metale

W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży towarów, w celu ustalenia ich wartości godziwej posłużono się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. W przypadku miedzi oficjalne ceny zamknięcia London Metal Exchange oraz wskaźniki zmienności na koniec okresu sprawozdawczego uzyskuje się z systemu Reuters. W odniesieniu do srebra oraz złota użyto ceny fixing ustalonej, także na koniec okresu sprawozdawczego, na London Bullion Market Association. W przypadku zmienności oraz cen terminowych zastosowano kwotowania od Banków/Brokerów. Kontrakty terminowe i swap na rynku miedzi wyceniane są do rynkowej krzywej terminowej, natomiast w przypadku srebra cena terminowa liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Do wyceny opcji azjatyckich na rynkach metali wykorzystuje się aproksymację Levy'ego do metodologii Blacka-Scholesa.

Poziom 1

Akcje notowane

Akcje notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie wyceniano w oparciu o kurs zamknięcia na dzień kończący okres sprawozdawczy. Akcje notowane na TSX Venture Exchange wyceniono kursem akcji, który przeliczany jest po średnim fixingu NBP dla dolara kanadyjskiego z dnia wyceny.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne ryzyka finansowe, na które Grupa kapitałowa jest narażona w ramach prowadzonej działalności to:

- ryzyka rynkowe:
 - ryzyko zmian cen metali,
 - ryzyko zmian kursów walutowych,
 - ryzyko cenowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe,
 - ryzyko cenowe związane z inwestycjami w akcje spółek notowanych na giełdzie,
 - ryzyko zmian stóp procentowych,
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe.

Jednostka Dominująca w oparciu o przyjęte Zasady Zarządzania Ryzykiem Rynkowym, Politykę Zarządzania Płynnością Finansową oraz Politykę Zarządzania Ryzykiem Kredytowym w sposób świadomy i odpowiedzialny zarządza zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka finansowego. W Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. (KGHM INTERNATIONAL LTD.) zasady zarządzania ryzykiem finansowym zostały określone w Polityce Inwestycyjnej.

Jednostka Dominująca sprawuje nadzór nad procesem zarządzania płynnością oraz pozyskiwaniem finansowania zewnętrznego w Grupie.

Grupa na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową. Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji na ryzyka, odpowiednia struktura organizacyjna i procedury pozwalają na lepszą realizację zadań.

Proces zarządzania ryzykiem finansowym w Jednostce Dominującej wspomagany jest przez pracę Komitetu Ryzyka Rynkowego oraz Komitetu Ryzyka Kredytowego.

W 2013 r. kontynuowano proces wdrożenia modelu zarządzania ryzykiem rynkowym¹ w wybranych spółkach wydobywczych Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. Przyjęcie wspólnego modelu ma na celu zwiększenie efektywności zarządzania ryzykiem rynkowym w skali Grupy.

34.1 Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe, na które narażona jest Grupa Kapitałowa rozumie się możliwość negatywnego wpływu na wyniki Grupy wynikającego ze zmiany cen rynkowych towarów, kursów walutowych i stóp procentowych, a także cen dłużnych papierów wartościowych oraz cen akcji spółek notowanych na giełdach.

34.1.1 Zasady i techniki zarządzania ryzykiem rynkowym

W zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym (w szczególności ryzykiem zmian cen metali i walutowym) największe znaczenie oraz wpływ na wyniki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. ma skala i profil działalności Jednostki Dominującej oraz spółek wydobywczych KGHM INTERNATIONAL LTD.

Jednostka Dominująca aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Zgodnie z przyjętą polityką, celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego,
- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych,
- utrzymanie w dobrej kondycji finansowej,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji strategicznych w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zależna przede wszystkim od sytuacji wewnętrznej Jednostki Dominującej oraz warunków rynkowych.

Jednostka Dominująca stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Oznacza to podejście do ryzyka rynkowego ogółem, a nie do jego poszczególnych elementów osobno. Przykład stanowią transakcje zabezpieczające na rynku walutowym, które są ściśle związane z kontraktami zawieranymi na rynku metali. Zabezpieczanie cen sprzedaży metali determinuje prawdopodobieństwo uzyskania określonych przychodów ze sprzedaży w USD, które to stanowią pozycję zabezpieczaną dla strategii na rynku walutowym.

¹ W szczególności – ryzykiem zmian cen metali, walutowym oraz ryzykiem zmian stóp procentowych.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

Stosuje się stopniowe i konsekwentne podejście w zarządzaniu ryzykiem rynkowym. W miarę upływu czasu wdrażane są kolejne strategie zabezpieczające, obejmujące coraz większą część produkcji i przychodów ze sprzedaży oraz coraz dalsze okresy. W rezultacie, możliwe jest zabezpieczenie się Jednostki Dominującej przed nieoczekiwanym załamaniem się cen na rynku srebra oraz miedzi, a także gwałtowną aprecjacją złotego względem dolara amerykańskiego. Dzięki temu unika się również angażowania znacznego wolumenu lub nominału na jednym poziomie cenowym.

Jednostka Dominująca na bieżąco prowadzi analizy rynków metalowych oraz walutowych, które są podstawą podejmowania decyzji o wdrożeniu strategii zabezpieczających.

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Wykorzystuje się również hedging naturalny.

Przy wyborze strategii zabezpieczających Jednostka Dominująca uwzględnia następujące czynniki: aktualne i prognozowane warunki rynkowe, sytuację wewnętrzną oraz koszt zabezpieczenia. Stosuje tylko te instrumenty pochodne, które jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu, jak również może zbyć je bez znacznej utraty wartości u kontrahenta innego niż ten, z którym pierwotnie zawarła transakcję. Do wyceny rynkowej danych instrumentów Jednostka Dominująca wykorzystuje informacje uzyskane z wiodących serwisów informacyjnych, banków oraz firm brokerskich.

Polityka wewnętrzna Jednostki Dominującej regulująca zasady zarządzania ryzykiem rynkowym dopuszcza stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty swap,
- kontrakty forward, futures,
- kontrakty opcyjne,
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

Wykorzystywane instrumenty mogą mieć zatem zarówno charakter standaryzowany (instrumenty będące w obrocie giełdowym), jak również charakter niestandaryzowany (instrumenty będące w obrocie na rynku pozagiełdowym tzw. Over-the-counter). Stosowane są przede wszystkim instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne spełniające wymogi skuteczności w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń. Skuteczność zabezpieczających instrumentów finansowych stosowanych przez Jednostkę Dominującą w okresie sprawozdawczym jest bieżąco monitorowana i podlega ciągłej ocenie (szczegóły w Nocie 2.2.7.6 Polityka rachunkowości – Rachunkowość zabezpieczeń).

Jednostka Dominująca kwantyfikuje wielkość ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona i stara się wyrazić je spójną i łączną miarą. Sporządzane symulacje (m.in. analizy scenariuszowe, analizy stress-testingu i backtestingu) oraz kalkulowane miary ryzyka stanowią wsparcie w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym. Wykorzystywane miary ryzyka oparte są w głównej mierze na modelowaniu matematyczno-statystycznym bazującym na historycznych i bieżących danych rynkowych dotyczących czynników ryzyka oraz uwzględniają aktualną ekspozycję Jednostki Dominującej na ryzyko rynkowe.

W 2013 r. dokonywano także identyfikacji i pomiarów ryzyka rynkowego dla KGHM INTERNATIONAL LTD

Jedną z miar ryzyka wykorzystywanych jako narzędzie pomocnicze w podejmowaniu decyzji w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym w Jednostce Dominującej i KGHM INTERNATIONAL LTD. jest miara EaR - Earnings at Risk (zysk netto narażony na ryzyko). Miara ta dla zadanego prawdopodobieństwa wskazuje dolną progową wartość zysku netto (np. z 95% prawdopodobieństwem zysk netto w danym roku nie będzie niższy niż...). Metodologia EaR umożliwia kalkulację zysku netto z uwzględnieniem wpływu zmian rynkowych cen miedzi, srebra oraz kursu walutowego w kontekście planów budżetowych.

W związku z ryzykiem ograniczenia produkcji (na przykład spowodowanym działaniem „siły wyższej”) lub niezrealizowania zakładanej wielkości przychodów walutowych, jak i zakupami metali zawartych we wsadach obcych, Jednostka Dominująca ustala limity zaangażowania w instrumenty pochodne:

- w wysokości do 85% wielkości miesięcznych wolumenów sprzedaży miedzi z wsadów własnych,
- w wysokości do 85% wielkości miesięcznych wolumenów sprzedaży srebra z wsadów własnych,
- w wysokości do 85% wielkości miesięcznych walutowych przychodów ze sprzedaży produktów z wsadów własnych.

Limity odnoszą się zarówno do transakcji zabezpieczających jak i do instrumentów finansujących takie transakcje.

Maksymalny horyzont czasowy, w obrębie którego Jednostka Dominująca podejmuje decyzje w zakresie ograniczania ryzyka rynkowego, jest zgodny z procesem planowania techniczno-ekonomicznego i wynosi 5 lat.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

34.1.2 Ryzyko zmian cen metali

Jednostka Dominująca narażona jest na ryzyko zmian cen sprzedawanych metali: miedzi, ołowiu, srebra i złota. Natomiast Grupa KGHM INTERNATIONAL LTD. jest narażona na ryzyko fluktuacji cen miedzi, złota, niklu, molibdenu, platyny i palladu.

W Jednostce Dominującej oraz Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. formuły ustalania cen zawarte w kontraktach fizycznej sprzedaży oparte są głównie na średnich miesięcznych notowaniach z Londyńskiej Giełdy Metali (LME - London Metal Exchange) w przypadku miedzi i innych metali podstawowych oraz Londyńskiego Rynku Kruszców (LBMA - London Bullion Market Association) w odniesieniu do metali szlachetnych. W ramach polityki handlowej, Jednostka Dominująca oraz KGHM INTERNATIONAL LTD. ustalają bazę cenową dla kontraktów fizycznych jako średnią cen z odpowiedniego miesiąca w przyszłości. W rezultacie, eksponowane są na ryzyko spadku cen metali w okresie od momentu zawarcia kontraktu handlowego do momentu ukształtowania się średniej ceny z umownego miesiąca.

W Grupie Kapitałowej występują również inne formuły ustalania cen sprzedaży metali.

Na rynku metali Grupa Kapitałowa posiada tzw. pozycję długą, to znaczy nadwyżkę sprzedaży nad zakupami. Analizując ekspozycję Grupy na ryzyko rynkowe należy pomniejszyć wolumen sprzedaży metali o ilość zakupionych metali we wsadach obcych.

Ekspozycja Grupy Kapitałowej na ryzyko zmian cen metali kształtowała się następująco²:

	Za okres					
	od 01.01.13 do 31.12.13			od 01.01.12 do 31.12.12		
	Netto	Sprzedaż	Zakup	Netto	Sprzedaż	Zakup
Miedź [t]	525 239	704 880	179 641	490 296	685 408	195 112
Srebro [t]	1 235	1 266	31	1 232	1 267	35
Nikiel [t]	4 672	4 672	-	4 781	4 781	-

Ekspozycja na ryzyko zmian cen pozostałych metali nie została ujęta w tabeli ze względu na mniejszą istotność.

Wrażliwość Grupy na ryzyko zmiany cen miedzi i srebra dla instrumentów finansowych na dzień kończący okres sprawozdawczy została przedstawiona w Nocie 34.1.6 Analiza wrażliwości Grupy Kapitałowej na ryzyko zmian cen metali i walutowe.

34.1.3 Ryzyko walutowe

Niektóre spółki Grupy Kapitałowej narażone są na ryzyko zmian kursów walutowych ze względu na powszechnie przyjęte zawieranie kontraktów fizycznej dostawy metali w USD lub denominowanych w USD, podczas gdy w spółkach tych występują koszty ponoszone również w walutach bazowych innych niż USD - przede wszystkim w polskim złotym (PLN), dolarze kanadyjskim (CAD) oraz chilijskim peso (CLP). Prowadzi to do powstania ryzyka związanego ze zmiennością kursów USD/PLN, USD/CAD oraz USD/CLP w okresie od momentu zawarcia kontraktu handlowego do momentu ustalenia kursu wymiany. Dodatkowo w sytuacji, gdy zagraniczni kontrahenci za importowane przez siebie metale płacą lokalną walutą, występuje również ryzyko związane z wahaniami kursów innych walut, np.: EUR/PLN i GBP/PLN.

Spółki Grupy Kapitałowej są także narażone na ryzyko zmiany kursów walutowych, którego źródłem są kredyty oraz inne zobowiązania (np. wynikające z importu dóbr i usług) denominowane w walutach innych niż waluty, w których spółki te osiągają przychody.

Wrażliwość Grupy Kapitałowej na ryzyko walutowe dla instrumentów finansowych na dzień kończący okres sprawozdawczy została przedstawiona w Nocie 34.1.6 Analiza wrażliwości Grupy Kapitałowej na ryzyko zmian cen metali i walutowe.

² Tonaż dotyczy zawartości płatnego metalu w sprzedawanych i nabywanych produktach.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

34.1.4 Zarządzanie ryzykiem zmian cen metali i walutowym

W celu ograniczenia ryzyka rynkowego związanego ze zmianą cen metali oraz kursów walut Jednostka Dominująca, KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz niektóre krajowe spółki Grupy wykorzystują instrumenty pochodne. Jednakże jedynie Jednostka Dominująca stosuje transakcje zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń.

Biorąc pod uwagę ekspozycję na ryzyko rynkowe największy wpływ na wyniki Grupy Kapitałowej ma działalność Jednostki Dominującej oraz KGHM INTERNATIONAL LTD.

Nominał strategii zabezpieczających cenę miedzi rozliczonych w 2013 r. stanowił około 23% (w 2012 r. 35%) zrealizowanej przez Jednostkę Dominującą całkowitej³ sprzedaży tego metalu. Dla sprzedaży srebra wskaźnik ten ukształtował się na poziomie około 9% (w 2012 r. 27%). W przypadku rynku walutowego, zabezpieczone przychody ze sprzedaży stanowiły około 18% (w 2012 r. 16%) całkowitych przychodów ze sprzedaży metali zrealizowanych przez Jednostkę Dominującą.

W okresie sprawozdawczym Jednostka Dominująca nie wdrożyła żadnych strategii zabezpieczających zarówno cenę miedzi, jak i srebra. Jednakże w II kwartale 2013 r. dokonano restrukturyzacji pozycji zabezpieczającej na rynku srebra polegającej na odkupieniu struktury opcyjnej mewa na II połowę 2013 r., z cenami wykonania opcji 20-40-65 USD/troz i łącznym nominale 1,8 mln troz.

Zamknięcie pozycji zabezpieczającej na rynku srebra przy korzystnych notowaniach zagwarantowało Jednostce Dominującej powiększenie przychodów ze sprzedaży w II połowie 2013 r. o 95 mln zł.

W przypadku terminowego rynku walutowego w 2013 r. Jednostka Dominująca wdrożyła transakcje zabezpieczające przychody ze sprzedaży o łącznym nominale 480 mln USD i horyzoncie czasowym przypadającym na lata 2014-2015. Ponadto w okresie sprawozdawczym dokonano restrukturyzacji strategii opcyjnych mewa na I połowę 2014 r., o łącznym nominale 180 mln USD, poprzez odkupienie sprzedanych opcji sprzedaży. Restrukturyzacja pozycji w instrumentach pochodnych pozwoli na pełne wykorzystanie zakupionych w ramach tych struktur opcji sprzedaży w przypadku ewentualnego umocnienia polskiej waluty w I połowie 2014 r.

W 2013 r. nie zawarto żadnych transakcji w instrumentach pochodnych w ramach zarządzania ryzykiem zmian cen metali i walutowym w spółkach wydobywczych Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.

Skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych Jednostki Dominującej⁴

RYNEK MIEDZI

	Instrument	Wolumen [tony]	Ceny wykonania opcji [USD/t]			Średnioważony poziom premii [USD/t]	Efektywna cena zabezpieczenia [USD/t]	Ograniczenie [USD/t]	
			Sprzedaż opcji kupna	Kupno opcji sprzedaży	Sprzedaż opcji sprzedaży ⁵			Partycypacji	Zabezpieczenia
I poł. 2014	Mewa	6 000	10 200	7 700	4 500	-332	7 368	10 200	4 500
	Mewa	15 000	10 300	7 800	4 500	-368	7 432	10 300	4 500
	Mewa	19 500	9 300	7 700	5 000	-281	7 419	9 300	5 000
	Razem	40 500							
II poł. 2014	Mewa	6 000	10 200	7 700	4 500	-332	7 368	10 200	4 500
	Mewa	15 000	10 300	7 800	4 500	-368	7 432	10 300	4 500
	Mewa	19 500	9 300	7 700	5 000	-281	7 419	9 300	5 000
	Razem	40 500							
SUMA 2014 r.		81 000							
I poł. 2015	Mewa	6 000	10 200	7 700	4 500	-332	7 368	10 200	4 500
	Mewa	15 000	10 300	7 800	4 500	-368	7 432	10 300	4 500
	Razem	21 000							
II poł. 2015	Mewa	6 000	10 200	7 700	4 500	-332	7 368	10 200	4 500
	Mewa	15 000	10 300	7 800	4 500	-368	7 432	10 300	4 500
	Razem	21 000							
SUMA 2015 r.		42 000							

³ Dotyczy sprzedaży z produkcji metali z wsadów własnych oraz obcych.

⁴ Z podziałem na rodzaj zabezpieczonych aktywów oraz wykorzystanych instrumentów na dzień 31 grudnia 2013 r.; zabezpieczony nominał/wolumen w prezentowanych okresach jest rozłożony równomiernie w podziale miesięcznym.

⁵ Ze względu na obowiązujące przepisy rachunkowości zabezpieczeń transakcje *kupione opcje sprzedaży* oraz *sprzedane opcje kupna*, wchodzące w skład struktur mewa, wykazane są w tabeli zawierającej szczegółowe zestawienie pozycji w instrumentach pochodnych „Instrumenty zabezpieczające” (Nota 12), podczas gdy *sprzedane opcje sprzedaży* ze struktur mewa ujęte są w tabeli „Instrumenty handlowe” (Nota 12).

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

RYNEK WALUTOWY

	Instrument	Nominał [mln USD]	Kurs wykonania opcji [USD/PLN]			Średnioważony poziom premii [PLN za 1 USD]	Efektywny kurs zabezpieczenia [USD/PLN]	Ograniczenie [USD/PLN]	
			Sprzedaż opcji kupna	Kupno opcji sprzedaży	Sprzedaż opcji sprzedaży			Partycypacji	Zabezpieczenia
I poł. 2014	Korytarz	180	4,5000	3,5000	-	-0,0641	3,4359	4,5000	-
	Korytarz	180	4,5000	3,4000	-	-0,0093	3,3907	4,5000	-
	Korytarz	120	4,0000	3,2000	-	-0,0574	3,1426	4,0000	-
	Razem	480							
II poł. 2014	Mewa	180	4,5000	3,5000	2,7000	-0,0345	3,4655	4,5000	2,7000
	Korytarz	180	4,5000	3,4000	-	-0,0093	3,3907	4,5000	-
	Korytarz	120	4,0000	3,2000	-	-0,0554	3,1446	4,0000	-
	Razem	480							
SUMA 2014 r.		960							
I poł. 2015	Korytarz	180	4,5000	3,4000	-	-0,0080	3,3920	4,5000	-
	Korytarz	120	4,0000	3,3000	-	-0,0694	3,2306	4,0000	-
	Razem	300							
II poł. 2015	Korytarz	180	4,5000	3,4000	-	-0,0080	3,3920	4,5000	-
	Korytarz	120	4,0000	3,3000	-	-0,0694	3,2306	4,0000	-
	Razem	300							
SUMA 2015 r.		600							

Według stanu na 31 grudnia 2013 r. Jednostka Dominująca pozostawała zabezpieczona dla części planowanej sprzedaży miedzi w 2014 r. (81 tys. ton) oraz w 2015 r. (42 tys. ton). Jednostka Dominująca nie posiada otwartych transakcji zabezpieczających na rynku srebra. Natomiast dla przychodów ze sprzedaży (rynek walutowy) posiada pozycję zabezpieczającą na 2014 r. (960 mln USD) oraz na 2015 r. (600 mln USD).

W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, którego źródłem są kredyty, Jednostka Dominująca stosuje hedging naturalny polegający na zaciąganiu kredytów w walutach, w których osiąga przychody.

34.1.5 Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej

Wpływ instrumentów pochodnych na pozycje sprawozdania z zysków lub strat okresu bieżącego i porównywalnego.

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Wpływ na przychody ze sprzedaży	33.3	450	333
Wpływ na pozostałą działalność operacyjną		(352)	(61)
Strata z tytułu realizacji instrumentów pochodnych		(177)	(267)
(Strata) / zysk z tytułu wyceny instrumentów pochodnych		(175)	206
Wpływ z instrumentów pochodnych na zysk lub stratę okresu, łącznie:		98	272

Wpływ instrumentów pochodnych na kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne.

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Stan na początek okresu (bez uwzględnienia skutków podatku odroczonego)		354	709
Kwota ujęta w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	17	713	(22)
Kwota do przychodów ze sprzedaży - korekta przeklasyfikowania	17	(450)	(333)
Stan na koniec okresu (bez uwzględnienia skutków podatku odroczonego)		617	354

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

Wartość godziwą instrumentów pochodnych Grupy Kapitałowej oraz należności i zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych przedstawia poniższa tabela.⁶

	Stan na dzień 31 grudnia 2013		Stan na dzień 31 grudnia 2012	
	Instrumenty pochodne	Należności / (zobowiązania) z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych ⁷	Instrumenty pochodne	Należności / (zobowiązania) z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych ⁸
Aktywa finansowe	833	41	1 127	22
Zobowiązania finansowe	(24)	(19)	(255)	(16)
Wartość godziwa	809	22	872	6

Pozostałe informacje dotyczące instrumentów pochodnych zostały przedstawione w Nocie 12 Pochodne instrumenty finansowe oraz w Nocie 33 Instrumenty finansowe.

34.1.6 Analiza wrażliwości Grupy Kapitałowej na ryzyko zmian cen metali i walutowe

Analiza wrażliwości dla istotnych rodzajów ryzyka rynkowego, na które Grupa Kapitałowa jest narażona, prezentuje szacunkowy wpływ jaki miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka (na koniec okresu sprawozdawczego) na zysk lub stratę oraz inne całkowite dochody. Możliwe zmiany cen i kursów walutowych zostały przedstawione w stosunku procentowym do cen i kursów wykorzystanych do wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej na koniec okresu sprawozdawczego.⁹

Potencjalnie możliwe zmiany cen i kursów

	na dzień 31.12.13				na dzień 31.12.12			
	SPOT / FIX	UP 95%	DOWN 95%		SPOT / FIX	UP 95%	DOWN 95%	
Miedź [USD/t]	7 376	9 510 29%	5 336 -28%		7 907	10 435 32%	5 570 -30%	
Srebro [USD/troz]	19,50	28,30 45%	12,69 -35%		29,95	43,44 45%	18,72 -37%	
USD/PLN	3,0120	3,5829 19%	2,5358 -16%		3,0996	3,7349 20%	2,5687 -17%	
EUR/PLN	4,1472	4,6570 12%	3,7519 -10%		4,0882	4,6345 13%	3,6603 -10%	
GBP/PLN	4,9828	5,7616 16%	4,3527 -13%		5,0119	5,6764 13%	4,4796 -11%	
CAD/PLN	2,8297	3,2686 16%	2,4731 -13%		3,1172	3,6343 17%	2,6980 -13%	

⁶ W tym: wbudowane instrumenty pochodne.

⁷ Data rozliczenia przypada na dzień 3 stycznia 2014 r.

⁸ Data rozliczenia przypada na dzień 3 stycznia 2013 r.

⁹ Do wyznaczenia zakresu potencjalnych zmian cen/kursów dla celów analizy wrażliwości towarowych czynników ryzyka (miedź, srebro) wykorzystano powracający do średniej model Schwartza (geometryczny proces Ornsteina-Uhlenbecka), natomiast model Blacka-Scholesa (geometryczny ruch Browna) dla kursów walutowych USD/PLN, EUR/PLN i GBP/PLN.

Za potencjalnie możliwe zmiany w horyzoncie półrocznym przyjęto kwantyle z modelu na poziomie 5% i 95% wyznaczone na podstawie 90 tys. symulacji. Modele dla metali skalibrowane zostały do cen historycznych skorygowanych o wpływ inflacji PPI w USA, natomiast walutowe do bieżącej struktury terminowej stóp procentowych.

Potencjalnie możliwe zmiany cen i kursów walutowych zostały przedstawione w stosunku procentowym do cen i kursów wykorzystanych do wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej na koniec okresu sprawozdawczego.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

Struktura walutowa instrumentów finansowych narażonych na ryzyko rynkowe

Instrumenty finansowe	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO na dzień 31.12.13					WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO na dzień 31.12.12				
	razem mln zł	mln USD	mln EUR	mln GBP	mln CAD	razem mln zł	mln USD	mln EUR	mln GBP	mln CAD
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	20	-	-	-	6
Udziały i akcje	3	-	-	-	1	145	-	-	-	47
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	1 417	359	66	5	12	1 075	187	111	8	-
Środki pieniężne i lokaty	322	2	26	-	74	772	83	40	1	111
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	113	38	-	-	-	41	8	3	-	-
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	538	-	-	-	-	446	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	255	85	-	-	-	425	137	-	-	-
Pochodne instrumenty wbudowane	16	5	-	-	-	1	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(216)	(27)	(21)	-	(17)	(205)	(26)	(13)	-	(22)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	(1 193)	(373)	(17)	-	-	(1 085)	(265)	(65)	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(21)	(6)	(1)	-	-	(27)	(8)	(1)	-	-

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ NA RYZYKO WALUTOWE na dzień 31 grudnia 2013

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO	31.12.13 WARTOŚĆ BILANSOWA	USD/PLN				EUR/PLN				GBP/PLN				CAD/PLN			
			3,58		2,54		4,66		3,75		5,76		4,35		3,27		2,47	
			+19%		-16%		+12%		-10%		+16%		-13%		+16%		-13%	
	[mln zł]	[mln zł]	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody		
Udziały i akcje	3	868	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	1 417	2 219	166	-	(139)	-	27	-	(21)	-	3	-	(3)	-	4	-	(3)	-
Środki pieniężne i lokaty	322	1 127	1	-	(1)	-	11	-	(8)	-	-	-	-	-	26	-	(21)	-
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	113	194	7	-	(6)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	(7)	-
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	538	538	(40)	(455)	(105)	741	(15)	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	255	255	18	31	(15)	(25)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(216)	(1 291)	(12)	-	10	-	(9)	-	7	-	-	-	-	-	(6)	-	5	-
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	(1 193)	(1 356)	(173)	-	144	-	(7)	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(21)	(230)	(3)	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
WPLYW NA ZYSK LUB (STRATĘ)			(36)		(110)		7		(4)		3		(3)		32		(26)	
WPLYW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY				(424)		716		-		-		-		-		-		-

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ NA RYZYKO WALUTOWE na dzień 31 grudnia 2012

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO	31.12.12 WARTOŚĆ BILANSOWA	USD/PLN		EUR/PLN		GBP/PLN		CAD/PLN									
			3,73		2,57		4,63		3,66		5,68		4,48		3,63		2,70	
			+20%		-17%		+13%		-10%		+13%		-11%		+17%		-13%	
	[mln zł]	[mln zł]	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody
Dłużne papiery wartościowe	20	304	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	(2)	-
Udziały i akcje	145	1 022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	(16)	-
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	1 075	2 196	96	-	(81)	-	49	-	(38)	-	4	-	(4)	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i lokaty	772	2 841	43	-	(36)	-	18	-	(14)	-	1	-	(1)	-	46	-	(38)	-
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	41	90	4	-	(3)	-	1	-	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	446	446	(334)	(191)	(315)	1 064	(7)	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	425	425	54	33	(45)	(28)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(205)	(1 278)	(14)	-	11	-	(6)	-	5	-	-	-	-	-	(9)	-	8	-
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	(1 085)	(1 233)	(136)	-	114	-	(29)	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(27)	(212)	(4)	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
WPLYW NA ZYSK LUB (STRATE)			(291)		(352)		26		(20)		5		(5)		60		(48)	
WPLYW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY				(158)		1 036		-		-		-		-		-		-

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ NA RYZYKO ZMIAN CEN METALI na dzień 31 grudnia 2013

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO	31.12.13 WARTOŚĆ BILANSOWA	CENY MIEDZI [USD/t]				CENY SREBRA [USD/troz]			
			9 510		5 336		28,30		12,69	
			+29%		-28%		+45%		-35%	
	[mln zł]	[mln zł]	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	255	255	(189)	(180)	(132)	745	-	-	-	-
Pochodne instrumenty wbudowane	16	16	(114)	-	58	-	-	-	-	-
WPŁYW NA ZYSK LUB (STRATĘ)			(303)		(74)		-		-	
WPŁYW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY			(180)		745		-		-	

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ NA RYZYKO ZMIAN CEN METALI na dzień 31 grudnia 2012

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO	31.12.12 WARTOŚĆ BILANSOWA	CENY MIEDZI [USD/t]				CENY SREBRA [USD/troz]			
			10 435		5 570		43,44		18,72	
			+32%		-30%		+45%		-37%	
	[mln zł]	[mln zł]	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody	zysk lub (strata)	inne całkowite dochody
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	425	425	(677)	(461)	(314)	1 654	12	(110)	(11)	112
Pochodne instrumenty wbudowane	1	1	(132)	-	56	-	-	-	-	-
WPŁYW NA ZYSK LUB (STRATĘ)			(809)		(258)		12		(11)	
WPŁYW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY			(461)		1 654		(110)		112	

34.1.7 Ryzyko cenowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe

Na dzień 31 grudnia 2013 r. Grupa Kapitałowa posiadała obligacje rządowe o wartości 69 mln zł, tj. 23 mln USD (według stanu na 31 grudnia 2012 r. 304 mln zł). Kwotę tą stanowią denominowane w USD obligacje środowiskowe w ramach aktywów przeznaczonych na likwidację kopalń KGHM INTERNATIONAL LTD., których emitentem jest rząd Stanów Zjednoczonych. Zmiana wartości została opisana w nocie 11.

Inwestycje Grupy w dłużne papiery wartościowe są w niskim stopniu narażone na ryzyko cenowe.

34.1.8 Ryzyko cenowe związane z zakupem akcji spółek notowanych na giełdzie

Ryzyko cenowe związane z posiadanymi przez Grupę Kapitałową akcjami spółek notowanych na giełdzie, rozumiane jest jako zmiana ich wartości godziwej spowodowana zmianą notowań tych akcji.

Bilansowa wartość posiadanych przez Grupę akcji spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz na TSX Venture Exchange na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiła 856 mln zł.

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2013 r. akcji spółek notowanych na giełdzie na zmiany cen

31.12.2013	Zmiana procentowa ceny akcji				31.12.2012	Zmiana procentowa ceny akcji				
	+24%		-11%			+22%		-13%		
	ZYSK LUB (STRATA)	INNE CAŁKOWITE DOCHODY	ZYSK LUB (STRATA)	INNE CAŁKOWITE DOCHODY		ZYSK LUB (STRATA)	INNE CAŁKOWITE DOCHODY	ZYSK LUB (STRATA)	INNE CAŁKOWITE DOCHODY	
WARTOŚĆ BILANSOWA					WARTOŚĆ BILANSOWA					
[mln zł]					[mln zł]					
Akcje notowane na giełdzie	856	-	208	(70)	(28)	1 022	-	288	(116)	(19)

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

34.1.9 Ryzyko zmian stóp procentowych

Ryzyko stopy procentowej to możliwość niekorzystnego wpływu zmian stóp procentowych na wyniki Grupy Kapitałowej. Na ten rodzaj ryzyka Grupa narażona była w związku z udzielonymi pożyczkami, lokatami środków pieniężnych oraz korzystaniem z zewnętrznych źródeł finansowania.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. salda bilansowe ww. pozycji kształtowały się następująco:

- Udzielone pożyczki: 3 378 mln zł¹⁰ Pozytcję tę stanowiły pożyczki udzielone przez KGHM INTERNATIONAL LTD., przede wszystkim w związku z finansowaniem wspólnego przedsięwzięcia w ramach spółki joint venture, utworzonej wraz ze spółkami Grupy Sumitomo dla realizacji projektu górniczego w Chile, oprocentowane na bazie stałej stopy procentowej.
- Środki pieniężne: 864 mln zł.¹¹
- Finansowanie zewnętrzne: 2 878 mln zł:
 - w formie otrzymanych pożyczek: 8 mln zł¹² Oprocentowanych na bazie stałej stopy procentowej.
 - w formie wyemitowanych obligacji: 1 522 mln zł¹³ Emitentem obligacji jest KGHM INTERNATIONAL LTD., są one oprocentowane na bazie stałej stopy procentowej w wysokości 7,75%, z terminem wykupu przypadającym w 2019 r.
 - w formie kredytów bankowych: 1 348 mln zł¹⁴ Grupa Kapitałowa finansowała bieżącą działalność korzystając z kredytów bankowych zarówno obrotowych, jak i w rachunku bieżącym. Otwarte linie kredytowe dostępne są w walutach PLN, USD i EUR. Oprocentowanie oparte jest na zmiennej stopie procentowej WIBOR, LIBOR, EURIBOR powiększonej o marżę.

W tabeli poniżej zaprezentowano strukturę walutową i wiekową zobowiązań Grupy z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych na dzień 31 grudnia 2013 r.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych

Waluta kredytu	Saldo kredytu w walucie [mln]	Saldo kredytu w PLN [mln]	Z tego kredyty:	
			krótkoterminowe	długoterminowe
PLN	155	155	57	98
USD	373	1 123	1 123	-
EUR	17	70	6	64
	-	1 348	1 186	162

Grupa Kapitałowa w okresie sprawozdawczym, jak i w okresie porównywalnym, nie stosowała instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stopy procentowej.

Wpływ zmian stóp procentowych na wyniki Grupy Kapitałowej, w związku z posiadanymi należnościami finansowymi oraz zaciągniętymi zobowiązaniami finansowymi, oceniany jest jako nieistotny, z uwagi na skalę działalności Grupy Kapitałowej.

34.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się ze zobowiązań przez dłużników Grupy Kapitałowej. Ryzyko kredytowe związane jest z trzema głównymi obszarami:

- wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów,
- wiarygodnością kredytową instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się lub które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających, a także tych w których lokowane są wolne środki pieniężne,
- kondycją finansową spółek będących przedmiotem inwestycji kapitałowych.

¹⁰ Według stanu na 31 grudnia 2012 r. – 1 470 mln zł

¹¹ Według stanu na 31 grudnia 2012 r. – 2 629 mln zł.

¹² Według stanu na 31 grudnia 2012 r. – 8 mln zł.

¹³ Według stanu na 31 grudnia 2012 r. – 1 598 mln zł.

¹⁴ Według stanu na 31 grudnia 2012 r. – 1 222 mln zł.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

W ujęciu szczegółowym źródła ekspozycji na ryzyko kredytowe stanowią:

- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- instrumenty pochodne,
- należności z tytułu dostaw i usług,
- udzielone pożyczki,
- dłużne papiery wartościowe,
- udzielone gwarancje i poręczenia.

Grupa Kapitałowa alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów odsetkowych.

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje depozytowe działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki posiadające rating na poziomie najwyższym¹⁵, średniowysokim¹⁶ i średnim¹⁷, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. W Jednostce Dominującej oraz KGHM INTERNATIONAL LTD. ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej oraz utrzymywanie odpowiednio niskiego poziomu koncentracji w poszczególnych instytucjach finansowych.

W tabeli poniżej zaprezentowano poziom koncentracji odpowiednio:

- na dzień 31 grudnia 2013 r. dla 94%
- na dzień 31 grudnia 2012 r. dla 92%

okresowo wolnych środków pieniężnych z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych¹⁸.

Poziom ratingu	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Najwyższy	36%	32%
Średniowysoki	51%	51%
Średni	13%	17%

Na dzień 31 grudnia 2013 r. maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do wysokości środków ulokowanych przez Grupę wyniósł 22% (według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. 16%).

34.2.1 Ryzyko kredytowe związane z transakcjami w instrumentach pochodnych

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje w instrumentach pochodnych, działają w sektorze finansowym.

W tabeli poniżej zaprezentowano strukturę ratingów instytucji finansowych, z którymi Grupa Kapitałowa posiadała transakcje w instrumentach pochodnych, stanowiące ekspozycję na ryzyko kredytowe¹⁹.

Poziom ratingu	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Najwyższy	16%	12%
Średniowysoki	79%	82%
Średni	5%	6%

Biorąc pod uwagę wartość godziwą otwartych transakcji w instrumentach pochodnych zawartych przez Grupę Kapitałową oraz nierozliczonych instrumentów pochodnych, na dzień 31 grudnia 2013 r. maksymalny udział jednego podmiotu w kwocie narażonej na ryzyko kredytowe wynikające z tych transakcji wyniósł 22% (według stanu na 31 grudnia 2012 r. 17%).

W związku z dywersyfikacją zarówno podmiotową, jak i geograficzną ryzyka oraz współpracą z instytucjami finansowymi o wysokim i średniowysokim ratingu, Grupa Kapitałowa nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające z zawartych transakcji w instrumentach pochodnych.

¹⁵ Przez najwyższy rating rozumie się rating od AAA do AA- w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od Aaa do Aa3 w agencji Moody's.

¹⁶ Przez średniowysoki rating rozumie się rating od A+ do A- w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od A1 do A3 w agencji Moody's.

¹⁷ Przez średni rating rozumie się rating od BBB+ do BBB- w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 w agencji Moody's.

¹⁸ Ważone kwotą depozytów.

¹⁹ Ważone dodatnią wartością godziwą otwartych i nierozliczonych instrumentów pochodnych.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

W celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego Jednostka Dominująca dokonuje rozliczeń netto (na podstawie zawartych z kontrahentami porozumień ramowych) do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem.

Wartość godziwą otwartych instrumentów pochodnych Spółki oraz należności i zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych z podziałem na kontrahentów prezentuje poniższa tabela.²⁰

	Stan na dzień 31 grudnia 2013			Stan na dzień 31 grudnia 2012		
	Aktywa	Zobowiązania	Netto	Aktywa	Zobowiązania	Netto
Kontrahent 1	185	(9)	176	232	(88)	144
Kontrahent 2	140	(6)	134	136	(55)	81
Kontrahent 3	131	(1)	130	116	(11)	105
Kontrahent 4	98	(2)	96	111	(18)	93
Kontrahent 5	82	(2)	80	101	(32)	69
Kontrahent 6	75	(15)	60	197	(45)	152
Kontrahent 7	44	-	44	37	(1)	36
Kontrahent 8	26	-	26	20	(1)	19
Pozostali	77	(8)	69	197	(19)	178
Razem	858	(43)	815	1 147	(270)	877
otwarte instrumenty pochodne	817	(24)	793	1 125	(254)	871
nierozliczone instrumenty pochodne	41	(19)	22	22	(16)	6

34.2.2 Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi

Spółki Grupy Kapitałowej od wielu lat współpracują z dużą liczbą klientów, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności z tytułu dostaw i usług.

Stopień geograficznej koncentracji ryzyka kredytowego dla należności z tytułu sprzedaży miedzi i srebra:

	Stan na dzień					
	31 grudnia 2013			31 grudnia 2012		
	Polska	UE (z wył. Polski)	Inne kraje	Polska	UE (z wył. Polski)	Inne kraje
Należności netto z tytułu sprzedaży miedzi i srebra ²¹	15%	32%	53%	19%	53%	28%

Jednostka Dominująca ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, ustalanie limitów kredytowych oraz stosowanie zabezpieczeń wierzytelności. Nieodłącznym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym realizowanego w Jednostce Dominującej jest bieżący monitoring stanu należności oraz wewnętrzny system raportowania.

Kredyt kupiecki otrzymują sprawdzeni, długoletni kontrahenci, a sprzedaż produktów nowym klientom w większości przypadków dokonywana jest na podstawie przedpłat. Jednostka Dominująca posiada zabezpieczenie większości należności w postaci weksli²², blokady środków na rachunku, zastawów rejestrowych²³, gwarancji bankowych, gwarancji korporacyjnych, zastawów hipotecznych i inkas dokumentowych. Ponadto większość kontrahentów posiadających kredyt kupiecki, w kontraktach posiada zastrzeżenie prawa własności potwierdzone datą pewną²⁴.

²⁰ Z wyłączeniem wbudowanych instrumentów pochodnych, których wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła 16 mln zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2012 r. 1 mln zł.

²¹ Należności netto z tytułu sprzedaży miedzi i srebra stanowią 80% ogółu należności netto z tytułu dostaw i usług.

²² W celu przyspieszenia ewentualnej egzekucji należności zazwyczaj weksel jest przedkładany wraz z notarialnym Aktem o Poddaniu się Egzekucji.

²³ Według stanu na koniec okresu sprawozdawczego Jednostka Dominująca posiadała zastawy na zbiorach rzeczy lub praw stanowiących organizacyjną całość, których skład (zmienny) jest ujęty w księgach handlowych kontrahenta.

²⁴ Stosowana w umowach handlowych klauzula potwierdzona notarialnie oznacza, że prawo własności towaru przechodzi na kupującego dopiero po dokonaniu zapłaty pomimo fizycznej dostawy. Zastosowanie tej klauzuli ma na celu wyłącznie zabezpieczenie ryzyka kredytowego oraz ułatwienie ewentualnego dochodzenia roszczeń z tytułu dostaw na drodze prawnej. Jednostka Dominująca przekazuje znaczące ryzyko i korzyści wynikające z własności, zatem transakcja ma cechy sprzedaży i jest ujmowana jako przychód.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

W celu ograniczenia ryzyka niewypłacalności klientów Jednostka Dominująca zawarła umowę ubezpieczenia należności, którą objęte są należności od jednostek z kredytem kupieckim, od których nie otrzymano twardych zabezpieczeń lub otrzymano zabezpieczenia niepokrywające całości salda należności. Uwzględniając posiadane zabezpieczenia oraz limity kredytowe przyznane przez firmę ubezpieczeniową, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. Jednostka Dominująca posiada zabezpieczenia dla 74% należności handlowych (według stanu na 31 grudnia 2012 r. 82%).

Koncentracja ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej związana jest z terminami płatności przyznawanymi kluczowym odbiorcom. W konsekwencji, na dzień 31 grudnia 2013 r. saldo należności od 7 największych odbiorców, pod względem stanu należności na koniec okresu sprawozdawczego, stanowi 49% salda należności z tytułu dostaw i usług (na dzień 31 grudnia 2012 r. odpowiednio 32%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu ocenia się, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, jak również stosowane zabezpieczenia występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Znaczące salda należności z tytułu dostaw i usług w Grupie Kapitałowej występują w spółkach: KGHM Polska Miedź S.A. 1 565 mln zł, Grupa KGHM INTERNATIONAL LTD. 426 mln zł, CENTROZŁOM WROCŁAW S.A. 63 mln zł, NITROERG S.A. 30 mln zł, WPEC w Legnicy S.A. 26 mln zł, KGHM Metraco S.A. 21 mln zł, PHP „MERCUS” Sp. z o.o. 14 mln zł, „MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA” S.A. 14 mln zł, WMN „ŁABĘDY” S.A. 11 mln zł, POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. 10 mln zł.

Poszczególne spółki Grupy Kapitałowej działają w różnych sektorach gospodarki, m.in. transport, budownictwo, handel, produkcja przemysłowa, energetyka. W związku z tym w przypadku większości spółek Grupy Kapitałowej, pod względem branżowym, nie dochodzi do koncentracji ryzyka kredytowego. Działalność w tym samym sektorze gospodarki, co Jednostka Dominująca prowadzi spółka KGHM INTERNATIONAL LTD. Pomimo funkcjonowania w tej samej branży, spółki różnią się zarówno portfelem oferowanych produktów, jak i geograficzną oraz podmiotową strukturą portfela klientów, w związku z czym branżowa koncentracja ryzyka kredytowego oceniana jest jako akceptowalna.

Spółki Grupy Kapitałowej, z wyjątkiem Jednostki Dominującej, nie zawierają porozumień ramowych o rozliczeniach netto w celu obniżenia ekspozycji na ryzyko kredytowe, jednakże w sytuacjach, kiedy dana jednostka gospodarcza posiada zarówno należności, jak i zobowiązania z tym samym kontrahentem, w praktyce stosuje się rozliczenia netto, przy dwustronnej akceptacji takiego rozliczenia. Ze względu na dużą zmienność wysokości poziomu rozliczeń netto na poszczególne dni kończące okresy sprawozdawcze, w praktyce trudno jest ustalić reprezentacyjną wartość takich kompensat.

34.2.3 Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Na dzień 31 grudnia 2013 r. saldo udzielonych przez Grupę pożyczek wynosiło 3 378 mln zł, tj. 1 122 mln USD (według stanu na 31 grudnia 2012 r. 1 470 mln zł).

Pozycję tę stanowiła przede wszystkim długoterminowa pożyczka, której kwota główna, jak i odsetki płatne są na żądanie, oprocentowanie oparte jest na stałej stopie procentowej. Pożyczka udzielona została przez KGHM INTERNATIONAL LTD. w związku z finansowaniem projektu górniczego w Chile w ramach spółki joint venture.

Ryzyko kredytowe związane z udzieloną pożyczką uzależnione jest od ryzyka związanego z realizacją projektu górniczego i na chwilę obecną oceniane jest jako umiarkowane.

34.2.4 Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe

Na dzień 31 grudnia 2013 r. Grupa Kapitałowa posiadała obligacje rządowe Stanów Zjednoczonych o wartości 69 mln zł, tj. 23 mln USD (według stanu na 31 grudnia 2012 r. 304 mln zł). Kwotę tę stanowią denominowane w USD obligacje środowiskowe w ramach aktywów przeznaczonych na likwidację kopalń KGHM INTERNATIONAL LTD.

Inwestycje te są w niskim stopniu narażone na ryzyko kredytowe ze względu na gwarancję wypłacalności emitenta. Zasady polityki inwestycyjnej w Grupie Kapitałowej ograniczają możliwość zakupu tej kategorii aktywów jedynie do inwestycji w papiery wartościowe emitowane przez rządy oraz w fundusze rynku pieniężnego, lokujące środki finansowe w instrumenty finansowe rynku pieniężnego i rządowe papiery wartościowe, których czas pozostający do wykupu nie przekracza roku lub których wysokość oprocentowania jest ustalona dla okresu nie dłuższego niż rok.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

34.2.5 Pozostałe informacje w zakresie ryzyka kredytowego

Analiza wiekowa aktywów finansowych zaległych na dzień sprawozdawczy, dla których nie zidentyfikowano utraty wartości

Stan na 31 grudnia 2013						
Wartość	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 do 6 m-cy	od 6 do 12 m-cy	powyżej 1 roku	
Należności z tytułu dostaw i usług	81	60	9	5	5	2
Pozostałe należności finansowe	1	1	-	-	-	-

Stan na 31 grudnia 2012						
Wartość	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 do 6 m-cy	od 6 do 12 m-cy	powyżej 1 roku	
Należności z tytułu dostaw i usług	200	164	15	7	8	6
Pozostałe należności finansowe	3	2	-	1	-	-

Poza należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi nie zidentyfikowano klas instrumentów finansowych zaległych na dzień sprawozdawczy nieobjętych odpisem aktualizującym.

Poniższe tabele prezentują zmianę stanu odpisów aktualizujących aktywa finansowe w podziale na klasy instrumentów:

Należności z tytułu dostaw i usług (kategoria: pożyczki i należności finansowe)

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Odpis aktualizujący na początek okresu		52	60
Zmiany odniesione w zysk lub stratę	28	16	-
Wykorzystanie		(1)	(4)
Pozostałe zmniejszenia		(5)	(4)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	13	62	52

Pozostałe aktywa finansowe (kategoria: pożyczki i należności finansowe)

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Odpis aktualizujący na początek okresu		18	12
Zmiany odniesione w zysk lub stratę		1	7
Pozostałe zwiększenia/(zmniejszenia)		9	(1)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	13	28	18

Udziały i akcje (kategoria: aktywa finansowe dostępne do sprzedaży)

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Odpis aktualizujący na początek okresu		165	6
Zmiany odniesione w zysk lub stratę		182	159
Odpis odwrócony w trakcie okresu ujęty w inne całkowite dochody		(18)	-
Odpis aktualizujący na koniec okresu		329	165

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

34.3 Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem ma na celu utrzymywanie płynności finansowej w sposób ciągły, w każdym okresie. Grupa aktywnie zarządza ryzykiem utraty płynności, na które jest narażona. Ryzyko to rozumiane jako utrata zdolności do terminowego regulowania zobowiązań oraz pozyskiwania środków na finansowanie działalności.

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2013 r.

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 265	10	8	1	7	1 291	1 291
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	1 146	45	63	40	65	1 359	1 356
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	1 506	1 506	1 522
Pochodne instrumenty finansowe - waluty	-	-	-	-	-	-	10
Pochodne instrumenty finansowe - metale	-	-	-	-	-	-	13
Pozostałe zobowiązania finansowe	122	37	57	19	2	237	230
Udzielone gwarancje i poręczenia	18	3	1	598	-	620	-
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	2 551	95	129	658	1 580	5 013	

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2012 r.

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 264	9	5	-	-	1 278	1 278
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	26	1 043	63	46	68	1 246	1 233
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	1 550	-	1 550	1 598
Pochodne instrumenty finansowe - waluty	-	-	-	-	-	-	43
Pochodne instrumenty finansowe - metale	-	-	-	-	-	-	212
Wbudowane instrumenty pochodne	-	2	-	-	-	2	2
Pozostałe zobowiązania finansowe	70	29	122	12	-	233	212
Udzielone gwarancje i poręczenia	6	8	84	52	389	539	-
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	1 366	1 091	274	1 660	457	4 848	

Zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych kalkulowane są jako wartość wewnętrzna tych instrumentów bez uwzględnienia czynnika dyskontowego

Na dzień 31 grudnia 2013 r. Grupa Kapitałowa posiadała udzielone gwarancje na kwotę 620 mln zł. Na saldo składa się przede wszystkim gwarancja o wartości 414 mln zł (137,5 mln USD), zabezpieczająca umowę na dostawę energii elektrycznej dla Sierra Gorda JV. Gwarancje stanowią zobowiązania warunkowe i nie wpływają w istotnym stopniu na ryzyko płynności Grupy Kapitałowej.

Zarządzanie płynnością finansową w Jednostce Dominującej odbywa się zgodnie z przyjętą przez Zarząd Polityką Zarządzania Płynnością Finansową. W KGHM INTERNATIONAL LTD. zasady zarządzania płynnością zostały uregulowane w Polityce Inwestycyjnej. Dokumenty te opisują proces zarządzania płynnością finansową z uwzględnieniem specyfiki spółek Grupy, wskazując na zgodne z najlepszymi standardami procedury i instrumenty. Podstawowymi zasadami wynikającymi z dokumentów są:

- lokowanie nadwyżek finansowych w płynne instrumenty,
- limity dla poszczególnych kategorii inwestycji finansowych,
- limity koncentracji środków dla instytucji finansowych,
- zapewnienie odpowiedniej jakości i zróżnicowania dostępnych źródeł finansowania.

W celu zminimalizowania ryzyka związanego z utratą płynności w 2013 r. Grupa w znacznym stopniu korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania w formie kredytów bankowych oraz wyemitowanych obligacji. Wykorzystywano kredyty zarówno inwestycyjne, obrotowe jak i w rachunku bieżącym.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym (kontynuacja)

Na koniec okresu sprawozdawczego Jednostka Dominująca posiadała otwarte linie kredytowe, których saldo prezentuje się następująco:

Otwarte linie kredytowe Jednostki Dominującej na 31 grudnia 2013

Rodzaj kredytu	Waluta kredytu	Saldo dostępnego kredytu w walucie [mln]
Kredyt obrotowy i w rachunku bieżącym	USD	88
Kredyt w rachunku bieżącym	EUR	50
Kredyt obrotowy i w rachunku bieżącym	PLN	2 600

Oprocentowanie oparte jest na zmiennej stopie procentowej WIBOR, LIBOR, EURIBOR powiększonej o marżę. Grupa KGHM INTERNATIONAL LTD. na dzień 31 grudnia 2013 r. posiadała otwartą linię kredytową w wysokości 200 mln USD, która oprocentowana jest według zmiennej stopy procentowej, ustalonej jako suma stawki referencyjnej LIBOR oraz marży uzależnionej od poziomu wskaźnika dług netto/EBITDA.

KGHM INTERNATIONAL LTD. korzysta z finansowania zewnętrznego w postaci długoterminowych obligacji o wartości 1 522 mln zł (494 mln USD), z czego 1 513 mln zł (491 mln USD) stanowi część długoterminową o terminie wykupu przypadającym w 2019 r., a 9 mln zł (3 mln USD) część krótkoterminową w postaci odsetek. Wyemitowane w prywatnej ofercie obligacje dają KGHM INTERNATIONAL LTD. możliwość wcześniejszego ich wykupu, do 15 czerwca 2014 r. do 35% emisji, po tej dacie do 100% emisji, po cenie nominalnej powiększonej w przypadku wykupu przed 15 czerwca 2017 r. o premię.

Mając na uwadze zachowanie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji Grupa zarządza kapitałem w taki sposób, aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z przyjętą praktyką rynkową spółki Grupy Kapitałowej monitorują kapitał między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika dług netto/EBITDA. Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości netto aktywów (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy aktywów. Wskaźnik dług netto/EBITDA jest obliczany jako stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego minus wolne środki pieniężne oraz inwestycje krótkoterminowe o zapadalności do 1 roku do EBITDA (zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji).

W procesie zarządzania płynnością finansową Grupa wykorzystuje wskaźniki finansowe, które pełnią rolę wspomagającą w realizacji tego procesu. Do monitorowania poziomu płynności stosuje się szeroką gamę wskaźników płynności.

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy optymalnym poziomie kosztów Grupa zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie do 2,0.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki dla Grupy Kapitałowej:

Wskaźnik	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Dług netto/EBITDA	0,37	0,04
Kapitału własnego	0,61	0,59

Zarówno w 2013 r. jak i w 2012 r. na Jednostce Dominującej nie spoczywały jakiegokolwiek zewnętrzne wymogi kapitałowe, w tym w zawartych przez Jednostkę Dominującą umowach kredytowych.

KGHM INTERNATIONAL LTD. okresowo monitoruje podstawowe wskaźniki zadłużenia oraz zarządza ryzykiem płynności poprzez:

- sporządzanie i monitorowanie aktualnych prognoz niezdyskontowanych przepływów finansowych w najwcześniejszych z możliwych datach wymagalności,
- zarządzanie strukturą kapitałową oraz dźwignią finansową w celu zapewnienia odpowiednich źródeł finansowania działalności operacyjnej i projektów rozwojowych.

W 2013 r. kontynuowano proces włączania kolejnych uczestników do usługi zarządzania środkami pieniężnymi w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (cash pool rzeczywisty). Środki dostępne w ramach tej usługi oprocentowane są na bazie zmiennej stopy WIBOR. Dostępny limit kredytu w rachunku dla spółek Grupy na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosił 431 mln zł.

Usługa ta pozwala na optymalizację kosztów oraz efektywne zarządzanie bieżącą płynnością Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. uczestnikami struktury cash pool było 25 spółek oraz Jednostka Dominująca, która w strukturze cash poola pełni rolę koordynatora. Funkcja ta polega na określeniu warunków funkcjonowania systemu, w tym w szczególności zasad kalkulacji odsetek oraz reprezentowaniu całej Grupy Kapitałowej w relacjach z bankiem w zakresie usługi. Jednostka Dominująca jednocześnie występuje także jako uczestnik systemu cash pool, który deponuje w systemie nadwyżki finansowe oraz w razie potrzeby korzysta z możliwości finansowania.

35. Podatek dochodowy

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony*
Podatek dochodowy			
Podatek bieżący		1 161	1 724
Podatek odroczony	23	42	(140)
Korekty podatku za poprzednie okresy		(1)	(8)
Ogółem		1 202	1 576

Identyfikacja różnic między podatkiem dochodowym od zysku przed opodatkowaniem Grupy a podatkiem dochodowym jaki uzyskanoby stosując teoretyczną stawkę podatku ustaloną jako iloraz sumy iloczynów zysku brutto i stawki podatku dochodowego wynikającego z miejsca rozliczania podatku przez skonsolidowany zysk brutto.

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony*
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	4 240	6 329
Podatek wyliczony wg stawki krajowej (2013: 19%, 2012: 19%)	806	1 200
Skutek stosowania innych stawek podatkowych za granicą:	1	64
Kanada (2013: 25,75%, 2012: 25%)	(5)	6
USA (2013: 35%, 2012: 35%)	36	64
Chile (2013: 20%, 2012: 20%)	(3)	-
Pozostałe kraje	(27)	(6)
Podatkowe skutki przychodów księgowych, które nie podlegają opodatkowaniu	(95)	(139)
Podatkowe skutki kosztów księgowych, które nie stanowią kosztów uzyskania przychodów**	424	417
Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych	(9)	(28)
Straty podatkowe, z których tytułu nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	43	43
Ujemne różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku dochodowego	33	27
Korekty podatku za poprzednie okresy	(1)	(8)
Obciążenie zysku netto z tytułu podatku dochodowego średnia stawka mająca zastosowanie wyniosła 28,3% (2012: 24,9%)	1 202	1 576

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

**podatkowe skutki kosztów księgowych, które nie stanowią kosztów uzyskania przychodów w roku 2013 i 2012 dotyczyły głównie podatku od wydobycia niektórych kopalini. Szczegóły w nocie 28.

Regulacje prawne dotyczące podatków, w tym m.in. podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych, podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami.

W Polsce organy skarbowe posiadają prawo kontroli deklaracji podatkowych przez okres pięciu lat, jednak spółki mogą w tym okresie dokonywać kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego.

W Kanadzie deklaracje podatkowe mogą zostać poddane weryfikacji przez okres trzech lat bez prawa kompensaty należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego.

35. Podatek dochodowy (kontynuacja)

Obecnie w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. prowadzone są kontrole podatkowe wobec:

- KGHM INTERNATIONAL LTD., FNX Mining Company Inc. oraz Centenario Copper Corporation, działających na terenie Kanady, w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych i cen transferowych za lata 2010 - 2011. Do dnia podpisania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji organy podatkowe nie stwierdziły żadnych nieprawidłowości,
- Robinson Holdings Ltd. oraz Robinson Nevada Mining Company należących do Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD., działających na terenie USA w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2009 - 2011. Do dnia podpisania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji organy podatkowe nie stwierdziły żadnych nieprawidłowości.

W 2013 r. zakończone zostały kontrole podatkowe wobec:

- spółki Minera Carrizalillo Limitada należącej do Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. działającej na terenie Chile, w zakresie sprawdzenia wyniku podatkowego za lata 2007 - 2012 oraz spółki Aguas de la Sierra Limitada należącej do Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. działającej na terenie Chile, w zakresie sprawdzenia wyniku podatkowego za lata 2008 - 2012. W wyniku dokonanych kontroli organy podatkowe nie stwierdziły żadnych nieprawidłowości.

Jednostka Dominująca ocenia, że wykazane zobowiązania podatkowe Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. są prawidłowe dla wszystkich lat podatkowych, które mogą być poddane kontroli przez organy skarbowe. Osąd ten opiera się na ocenie wielu czynników, w tym interpretacji prawa podatkowego oraz doświadczeń z lat poprzednich. Niemniej fakty i okoliczności, które mogą zaistnieć w przyszłości, mogą wpłynąć na ocenę prawidłowości istniejących lub przeszłych zobowiązań podatkowych.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

36. Pozostałe podatki i opłaty

36.1 Podatek z tytułu wydobycia niektórych kopalin

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane wszystkie rodzaje podatków z tytułu wydobycia, którymi obciążona jest Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.

Obszar	Nazwa podatku z tytułu wydobycia kopalin obowiązującego w danym kraju	Kwota podatku za okres od 01.01.13 do 31.12.13 (mln zł)	Kwota podatku za okres od 01.01.12 do 31.12.12 (mln zł)	Podstawa kalkulacji podatku	Stawka podatku obowiązująca w danym kraju	Prezentacja w pozycji skonsolidowanego sprawozdania z zysków lub strat
1 Polska	Podatek od wydobycia niektórych kopalin, z tego:	1 856	1 596			
	- miedź	1 444	1 201	ilość miedzi zawartej w wyprodukowanym koncentracie, wyrażona w tonach	średnioważona stawka podatku obliczona dla każdego okresu sprawozdawczego*	Podatki i opłaty w kosztach według rodzaju zaprezentowanych w nocie 28
	- srebro	412	395	ilość srebra zawartego w wyprodukowanym koncentracie, wyrażona w tonach		
2 USA (Nevada)	Nevada Net proceeds tax	6	15	dochód do opodatkowania osiągnięty w stanie Nevada		
3 Kanada (Ontario)	Ontario Mining tax	11	16	dochód do opodatkowania osiągnięty w prowincji Ontario	10%	Podatek dochodowy

*zgodnie z warunkami określonymi na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalin.

Ryzyko związane z rozliczeniami podatku od wydobycia niektórych kopalin obowiązującego Jednostkę Dominującą Zarząd określił jako znikome. W okresie od dnia wejścia w życie ustawy podatkowej do końca roku 2013 podatek ten był przedmiotem kilku kontroli doraźnych funkcjonariuszy celnych weryfikujących wybrane etapy procesu produkcji i ewidencji koncentratu oraz prawidłowości rozliczeń z tytułu podatku od wydobycia niektórych kopalin za grudzień 2012 r. Żadna z kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości, co potwierdziło poprawność procedur wdrożonych w Jednostce Dominującej.

36. Pozostałe podatki i opłaty (kontynuacja)

36.2 Pozostałe podatki i opłaty według lokalizacji

za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013	Polska	USA	Kanada	Chile	Ogółem
Podstawowa opłata za wydobycie kopalin	100	-	-	-	100
Podatek akcyzowy	53	-	-	-	53
Podatek od nieruchomości	160	6	3	-	169
Opłaty z tytułu ochrony środowiska	35	1	-	-	36
Koszty umorzenia uprawnień do emisji CO2	34	-	-	1	35
Podatek Vat niepodlegający odliczeniu	9	-	-	-	9
Opłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów	13	-	-	-	13
Opłaty PFRON	21	-	-	-	21
Inne podatki i opłaty	19	50	-	-	69
Razem	444	57	3	1	505

za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Polska	USA	Kanada	Chile	Ogółem
Podstawowa opłata za wydobycie kopalin	95	-	-	-	95
Podatek akcyzowy	54	-	-	-	54
Podatek od nieruchomości	152	6	2	-	160
Opłaty z tytułu ochrony środowiska	32	1	-	-	33
Koszty umorzenia uprawnień do emisji CO2	22	-	-	-	22
Podatek Vat niepodlegający odliczeniu	11	-	-	-	11
Opłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów	12	-	-	-	12
Opłaty PFRON	20	-	-	-	20
Inne podatki i opłaty	7	55	-	-	62
Razem	405	62	2	-	469

37. Zysk przypadający na jedną akcję

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony*
Zysk z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	3 035	4 752
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (mln)	200	200
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	15,18	23,76

Nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

38. Dywidendy wypłacone

W roku 2013 zgodnie z Uchwałą Nr 5/2013 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 19 czerwca 2013 r. w sprawie podziału zysku Jednostki Dominującej za rok obrotowy 2012, na dywidendę dla akcjonariuszy z zysku za rok obrotowy 2012 przeznaczono kwotę 1 960 mln zł, co stanowiło 9,8 zł na jedną akcję.

Dzień dywidendy ustalono na 12 lipca 2013 r.

Termin wypłaty dywidendy:

- I raty na dzień 14 sierpnia 2013 r. - kwoty 4,90 zł na akcję,
- II raty na dzień 14 listopada 2013 r. - kwoty 4,90 zł na akcję.

Wszystkie akcje Jednostki Dominującej są akcjami zwykłymi.

W roku 2012 zgodnie z Uchwałą Nr 5/2012 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie podziału zysku Jednostki Dominującej za rok obrotowy 2011, na dywidendę dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 5 668 mln zł, co stanowi 28,34 zł na jedną akcję.

Dzień dywidendy uchwalono na 16 lipca 2012 r., termin wypłaty dywidendy na 20 sierpnia 2012 r. I raty i 16 listopada 2012 r. II raty.

Wszystkie akcje Jednostki Dominującej są akcjami zwykłymi.

Zgodnie z Uchwałą Nr 3/2012 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 11 maja 2012 r. spółki zależnej BIPROMET S.A. w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 2011, na dywidendę dla akcjonariuszy niekontrolujących przeznaczono kwotę 527 tys. zł. Dzień dywidendy uchwalono na 16 lipca 2012 r., termin wypłaty dywidendy na dzień 31 lipca 2012 r.

39. Wyjaśnienia do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Zmiana stanu rezerw

	Nota	Za okres	
		od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Zmiana stanu rezerw na pozostałe zobowiązania i świadczenia pracownicze ze sprawozdania z sytuacji finansowej		(101)	851
Korekty:			
Rezerwa na likwidację zakładów górniczych odniesiona w rzeczowe aktywa trwałe		-	(559)
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia odniesione w inne całkowite dochody	17	68	(210)
Rezerwy w spółkach nabytych na dzień objęcia kontrolą		-	(30)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych		10	16
Inne		4	-
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych		(19)	68

Zmiana stanu zapasów

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony*
Zmiana stanu zapasów ze sprawozdania z sytuacji finansowej	342	(1 111)
Korekty:		
Zapasy w spółkach nabytych na dzień objęcia kontrolą	-	712
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	15	(21)
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	357	(420)

* szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Zmiana stanu należności

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(2 216)	(2 483)
Korekty:		
Pożyczki udzielone długoterminowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 050	1 541
Inne należności finansowe krótkoterminowe i długoterminowe bez dopłat do kapitału i instrumentów pochodnych	(42)	(56)
Zaliczki udzielone z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	29	18
Należności w spółkach nabytych na dzień objęcia kontrolą	-	744
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	(60)	(116)
Inne	(3)	6
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(242)	(346)

39. Wyjaśnienia do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

Zmiana stanu zobowiązań

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12 przekształcony*
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(20)	1 367
Korekty:		
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(139)	(43)
Darowizny i dotacje otrzymane rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(13)	-
Dotacje pieniężne z przeznaczeniem na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(10)	(19)
Korekta stanu zobowiązań księgowanych w korespondencji z wartościami niematerialnymi z tytułu ujęcia praw do emisji dwutlenku węgla	27	49
Zobowiązania w spółkach nabytych na dzień objęcia kontrolą	-	(1 074)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	(63)	46
Inne korekty	(3)	-
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(221)	326

*szczegóły przedstawiono w nocie 2.1.2

Zmiana stanu środków pieniężnych

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(1 765)	(10 501)
Korekty:		
Różnice kursowe z wyceny	3	879
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	(5)	(48)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(1 767)	(9 670)

Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Wartość księgowa netto zbytych rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz koszty związane ze zbyciem	104	46
Strata na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(46)	(5)
(Ujemna)/dodatnia zmiana stanu należności z tytułu zbycia	(2)	1
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	56	42

Wydatki z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych ujęte w działalności operacyjnej

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Zakup odniesiony do zysku lub straty	(3)	(3)
Ujemna zmiana stanu zobowiązań ujętych w działalności operacyjnej z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	(1)	(4)
Razem	(4)	(7)

39. Wyjaśnienia do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

Wydatki z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych ujęte w działalności inwestycyjnej

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Zakup	(176)	(130)
Dodatnia / (ujemna) zmiana stanu zobowiązań ujętych w działalności inwestycyjnej z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	18	(5)
Razem	(158)	(135)

40. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Poprzez kontrolę Skarbu Państwa nad KGHM Polska Miedź S.A. spółki Skarbu Państwa (wg listy publikowanej przez Ministerstwo Skarbu Państwa) na dzień 31 grudnia 2013 r. spełniają definicję jednostek powiązanych. Obroty i salda z tymi jednostkami zostały uwzględnione w informacjach wykazanych w niniejszej notcie w pozycjach dotyczących pozostałych podmiotów powiązanych.

Za okres od 01.01.13 do 31.12.13

	przychody ze sprzedaży produktów	przychody z innych transakcji
Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązany		
- jednostkom stowarzyszonym	1	-
- pozostałym podmiotom powiązany	-	13
Razem, przychody ze sprzedaży jednostkom powiązany	1	13

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. nie wystąpiły transakcje sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych do jednostek powiązanych Grupy Kapitałowej.

Znaczące transakcje ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych:

- świadczenie usług w zakresie wspierania procesu zarządzania Sierra Gorda S.C.M. przez KGHM INTERNATIONAL LTD. w kwocie 49 mln zł,
- przychody z tytułu odsetek od pożyczki udzielonej Sierra Gorda S.C.M. przez KGHM INTERNATIONAL LTD. w kwocie 189 mln zł.

W 2012 r. z w/w tytułów przychody ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych wynosiły 125 mln zł.

Za okres od 01.01.12 do 31.12.12

	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów
Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązany		
- jednostkom stowarzyszonym	3	-
- pozostałym podmiotom powiązany	-	4
Razem, przychody ze sprzedaży jednostkom powiązany	3	4

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. nie wystąpiły transakcje sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych do jednostek powiązanych Grupy Kapitałowej.

Za okres od 01.01.13 do 31.12.13

	zakup usług, towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	inne transakcje zakupu
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych			
- od pozostałych podmiotów powiązanych	24	1	9

40. Transakcje z podmiotami powiązanymi (kontynuacja)

Za okres od 01.01.12 do 31.12.12

Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakup usług, towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	inne transakcje zakupu
- od pozostałych podmiotów powiązanych	26	3	7

Stan na dzień

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności od podmiotów powiązanych	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
- od jednostki współkontrolowanej Sierra Gorda S.C.M. – z tytułu udzielonej pożyczki	34.2.3	3 378	1 471
- od jednostek stowarzyszonych		1	-
- od pozostałych podmiotów powiązanych		2	3
Razem, należności od podmiotów powiązanych		3 381	1 474

Stan na dzień

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
- wobec pozostałych podmiotów powiązanych	6	4

Stan na dzień

Zobowiązania warunkowe	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Gwarancje udzielone w ramach kontraktu na dostawę energii elektrycznej w projekcie Sierra Gorda S.C.M.	414	519
Zabezpieczenie udzielone przez KGHM INTERNATIONAL LTD. na rzecz spłaty zobowiązań środowiskowych Kopalni Robinson	184	-
Razem, zobowiązania warunkowe	598	519

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano indywidualnych transakcji przeprowadzonych między Grupą Kapitałową a Rządem oraz jednostkami, nad którymi ten Rząd sprawuje kontrolę, współkontrolę lub wywiera na nie znaczący wpływ, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i kwotę.

Pozostałe transakcje zawarte przez Grupę Kapitałową z Rządem oraz jednostkami, nad którymi ten Rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ, które były znaczące zbiorowo, wchodziły w zakres normalnych, codziennych operacji gospodarczych, przeprowadzonych na zasadach rynkowych. Transakcje dotyczyły zakupów przez spółki Grupy Kapitałowej materiałów i usług na potrzeby bieżącej działalności operacyjnej (paliwa, energia, usługi transportowe). Obroty z tytułu tych transakcji za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. wyniosły 960 mln zł (za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. – 817 mln zł), a nierozliczone salda zobowiązań z tytułu tych transakcji na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosły 36 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. – 47 mln zł).

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

40. Transakcje z podmiotami powiązаныmi (kontynuacja)

Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego

(a) Wynagrodzenie Zarządu Jednostki Dominującej w tys. zł

	Okres pełnienia funkcji w 2013 r.	Wynagrodzenia stałe	Wynagrodzenia ruchome**	Dochody osiągnięte w spółkach zależnych	Świadczenia, dochody z innych tytułów****	Łączne dochody w 2013 r.	
Członkowie Zarządu pełniący funkcję na dzień 31 grudnia 2013 r.							
Herbert Wirth	01.01-31.12.2013	1 393	363	-	243	1 999	
Jarosław Romanowski	02.09-31.12.2013	419	-	-	61	480	
Wojciech Kędzia	01.01-31.12.2013	1 117	295	-	171	1 583	
Jacek Kardela	02.09-31.12.2013	372	-	210	53	635	
Marcin Chmielewski	02.09-31.12.2013	372	-	-	39	411	
pozostali Członkowie Zarządu*							
Włodzimierz Kiciński	01.01-02.09.2013	1 255	261	-	218	1 734	
Adam Sawicki	01.01-02.09.2013	1 112	175	-	216	1 503	
Dorota Włoch	01.01-02.09.2013	1 109	230	-	193	1 532	
Maciej Tybura	-	-	88	-	-	88	
		7 149	1 412	210	1 194	9 965	
	Okres pełnienia funkcji w 2012 r.	Wynagrodzenia stałe	Wynagrodzenia ruchome***	Dochody osiągnięte w spółkach zależnych	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia, dochody z innych tytułów****	Łączne dochody w 2012 r.
Członkowie Zarządu pełniący funkcję na dzień 31 grudnia 2012 r.							
Herbert Wirth	01.01-31.12.2012	1 148	398	48	-	169	1 763
Włodzimierz Kiciński	28.06-31.12.2012	621	75	-	-	54	750
Wojciech Kędzia	01.01-31.12.2012	918	319	83	-	67	1 387
Adam Sawicki	01.09-31.12.2012	362	22	-	-	54	438
Dorota Włoch	28.06-31.12.2012	552	66	81	-	60	759
pozostali Członkowie Zarządu*							
Maciej Tybura	01.01-28.06.2012	406	254	31	42	116	849
		4 007	1 134	243	42	520	5 946

* Pozycja „Wynagrodzenia stałe” oraz „Wynagrodzenia ruchome” zawierają wynagrodzenia w okresie wypowiedzenia.

** W wynagrodzeniu ruchomym ujęto:

- rozliczenie wynagrodzenia ruchomego za 2012 r.
- zaliczkowe wypłaty wynagrodzenia ruchomego (w okresach kwartalnych) za 2013 r.

*** W wynagrodzeniu ruchomym ujęto:

- rozliczenie wynagrodzenia ruchomego za 2011 r.
- zaliczkowe wypłaty wynagrodzenia ruchomego (w okresach kwartalnych) za 2012 r.

**** Wartości w kolumnie „Świadczenia, dochody z innych tytułów” zawierają dodatkowe świadczenia pieniężne, w tym ubezpieczenie na życie, składki na Pracowniczy Program Emerytalny oraz dofinansowanie do świadczeń niepieniężnych.

40. Transakcje z podmiotami powiązanymi (kontynuacja)

(b) Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej w tys. zł

	Okres pełnienia funkcji w 2013 r.	Wynagrodzenie za czas pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej	Dochody z innych umów*	Inne świadczenia**	Łączne dochody w 2013 r.
Krzysztof Kaczmarczyk	01.01-31.12.2013	102	-	3	105
Aleksandra Magaczewska	01.01-31.12.2013	116	-	4	120
Jacek Poświata	01.01-31.12.2013	93	-	34	127
Bogusław Szarek	01.01-31.12.2013	93	161	10	264
Andrzej Kidyba	19.06-31.12.2013	49	78	9	136
Iwona Zatorska-Pańtak	19.06-31.12.2013	48	-	3	51
Marek Panfil	19.06-31.12.2013	48	16	52	116
Paweł Białek	01.01-19.06.2013	45	-	32	77
Dariusz Krawczyk	01.01-19.06.2013	45	-	2	47
Ireneusz Piecuch	01.01-19.06.2013	45	-	2	47
Krzysztof Opawski	01.01-27.11.2013	85	-	-	85
		769	255	151	1 175

	Okres pełnienia funkcji w 2012 r.	Wynagrodzenie za czas pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej	Dochody z innych umów*	Inne świadczenia**	Łączne dochody w 2012 r.
Marcin Dyl	01.01-19.01.2012	5	-	-	5
Arkadiusz Kawecki	01.01-19.01.2012	5	-	2	7
Marzenna Weresa	01.01-19.01.2012	5	-	-	5
Jan Rymarczyk	01.01-19.01.2012	5	-	2	7
Franciszek Adamczyk	01.01-19.01.2012	5	-	1	6
Jacek Kuciński	01.01-25.04.2012	38	-	13	51
Marek Panfil	01.01-25.04.2012	32	-	6	38
Lech Jaroń	01.01-28.06.2012	46	84	17	147
Maciej Łaganowski	01.01-28.06.2012	46	73	19	138
Paweł Markowski	01.01-28.06.2012	46	107	16	169
Mariusz Kolwas	19.01-24.04.2012	25	-	4	29
Krzysztof Kaczmarczyk	19.01-31.12.2012	91	-	9	100
Aleksandra Magaczewska	19.01-31.12.2012	101	-	10	111
Robert Oliwa	19.01-30.09.2012	58	-	6	64
Jacek Poświata	19.01-31.12.2012	86	-	13	99
Paweł Białek	25.04-31.12.2012	61	-	6	67
Dariusz Krawczyk	25.04-31.12.2012	61	-	4	65
Ireneusz Piecuch	25.04-31.12.2012	61	-	3	64
Krzysztof Opawski	03.09-31.12.2012	29	-	5	34
Bogusław Szarek	21.11-31.12.2012	10	17	-	27
		816	281	136	1 233

* Wartości w kolumnie „Dochody z innych umów” zawierają wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę w Oddziałach KGHM Polska Miedź S.A. oraz wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w organach nadzorczych spółek zależnych Grupy Kapitałowej.

** Wartości w kolumnie „Inne świadczenia” zawierają koszty przejazdu oraz dofinansowanie do świadczeń niepieniężnych.

(c) Wynagrodzenie pozostałego kluczowego personelu kierowniczego w tys. zł

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Wynagrodzenia i inne świadczenia członków pozostałego kluczowego personelu kierowniczego		
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	5 229	7 271
Wynagrodzenie wynikające z umowy/kontraktu należne z tytułu zmiany właściciela KGHM INTERNATIONAL LTD.	-	11 192
Razem	5 229	18 463

W związku z akwizycją KGHM INTERNATIONAL LTD. i istotnymi zmianami struktury Grupy Kapitałowej, konieczna była weryfikacja kompetencji organów zarządczych Grupy. Na podstawie definicji kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24 oraz analizy uprawnień i zakresu odpowiedzialności członków organów zarządczych Grupy Kapitałowej wynikających z dokumentów korporacyjnych oraz umów o zarządzanie, za pozostały kluczowy personel kierowniczy Grupy Kapitałowej uznano członków Rady Dyrektorów KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz Prezesa Zarządu KGHM INTERNATIONAL LTD.

41. Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych w tys. zł

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Spółki grupy PricewaterhouseCoopers	6 597	7 528
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych, w tym:		
- badanie rocznych sprawozdań finansowych	3 888	4 402
- przegląd sprawozdań finansowych	3 036	3 719
- realizacja innych umów	852	683
	2 709	3 126

42. Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Wartości pozycji aktywów, zobowiązań warunkowych oraz zobowiązań nieujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ustalone zostały na podstawie szacunków.

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Aktywa warunkowe	529	448
- sporne sprawy budżetowe	22	29
- otrzymane gwarancje (1)	248	211
- należności wekslowe	126	81
- podatek od nieruchomości od wyrobisk górniczych (2)	87	87
- prace wdrożeniowe, projekty wynalazcze	44	40
- pozostałe tytuły	2	-
Zobowiązania warunkowe	892	732
- zlecenia udzielenia gwarancji i poręczeń, w tym:	620	539
gwarancje udzielone w ramach kontraktu na dostawę energii elektrycznej w projekcie Sierra Gorda S.C.M. (3)	414	519
zabezpieczenie udzielone przez KGHM INTERNATIONAL LTD. na rzecz spłaty zobowiązań środowiskowych Kopalni Robinson	184	-
- zobowiązania wekslowe	15	13
- sprawy sporne i w postępowaniu sądowym	74	26
- zobowiązania z tytułu umów wdrożeniowych i racjonalizatorskich (4)	123	128
- podatek od nieruchomości od wyrobisk górniczych	42	18
- pozostałe tytuły	18	8
Zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	308	329
Zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego		
- w związku z rozbudową zbiornika odpadów produkcyjnych (5)	187	193
- Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	121	136

- (1) Wadia i kaucje od kontrahentów w postaci gwarancji bankowych z tytułu zabezpieczenia wykonywanych usług zgodnie z umową.
- (2) Roszczenie o zwrot nadpłaty w podatku od nieruchomości wskutek wyłączenia przez Jednostkę Dominującą z podstawy opodatkowania wartości podziemnych wyrobisk górniczych w następstwie wydania przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia z 13 września 2011 r. W dniu 23 stycznia 2014 r. przed Naczelny Sąd Administracyjny zapadło pierwsze orzeczenie w tej sprawie. NSA potwierdził prawidłowość trybu postępowania przyjętego przez Jednostkę Dominującą i uchylił zarówno wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, jak i decyzje organów podatkowych obu instancji, kwestionujące przyjęty przez Jednostkę Dominującą formalny tryb postępowania i tym samym odmawiające merytorycznego rozpoznania wniosku. Sąd na tym etapie nie rozstrzygał o zwrocie nadpłaty, ale o dalszym trybie postępowania, w którym organy podatkowe zostały zobowiązane do merytorycznej oceny złożonego przez Jednostkę Dominującą wniosku o zwrot nadpłaty.
- (3) Zgodnie z warunkami umowy „Sierra Gorda Power Purchase Agreement” dotyczącej budowy elektrowni oraz dostawy energii elektrycznej, zawartej pomiędzy Sierra Gorda oraz Empresa Electrica Cochrane S.A., współkontrolujący projektu Sierra Gorda zobowiązani są zapewnić zabezpieczenie płatności zobowiązań. Spółka KGHM INTERNATIONAL LTD. spełniła ten wymóg poprzez wystawienie akredytywy na kwotę 138 mln USD, w ramach umowy kredytowej z dnia 19 czerwca 2013 r. na podstawie której kredytodawca The Bank of Nova Scotia udzielił limitu kredytowego w wysokości 200 mln USD.

42. Aktywa, zobowiązania nieuwjęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (kontynuacja)

- (4) Zobowiązania z tytułu spraw spornych prowadzonych przeciwko Jednostce Dominującej z tytułu niewypłaconych wynagrodzeń dla twórców wynalazków, uznanych przez Jednostkę Dominującą za bezpodstawne i nienależne.
- (5) Zobowiązanie z tytułu rekompensaty za gospodarcze działania Jednostki Dominującej na terenach niektórych gmin. Na podstawie podpisanych porozumień Jednostka Dominująca zobowiązana jest do wypłaty środków pieniężnych na rzecz tych gmin na cele i na warunkach określonych w umowach.

W ramach swojej działalności operacyjnej, spółka DMC Mining Services Ltd. należąca do Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD., zawiera umowy z kontrahentami, w których zobowiązuje się do wypłaty odszkodowań z tytułu niewywiązania się z umowy bez określenia limitu tego zobowiązania. Grupa Kapitałowa nie dokonała dotychczas wypłat ani nie rozponała w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zobowiązań z tego tytułu.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego - łączna wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu najmu i dzierżawy

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Poniżej jednego roku	24	36
Od jednego roku do pięciu lat	59	59
Powyżej pięciu lat	38	41
Razem:	121	136
	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Opłaty z tytułu najmu i dzierżawy ujęte w zysku lub stracie	9	29

Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów została zaprezentowana w nocie 7.

43. Struktura zatrudnienia

	Za okres	
	od 01.01.13 do 31.12.13	od 01.01.12 do 31.12.12
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych (liczba osób)	10 033	9 768
Pracownicy na stanowiskach robotniczych (liczba osób)	24 419	24 277
Razem	34 452	34 045

44. Aktywa i zobowiązania ZFŚS

Saldo netto – zobowiązanie ZFŚS po skompensowaniu na dzień 31 grudnia 2013 r. stanowi 3 mln zł, na 31 grudnia 2012 r. 2 mln zł.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów funduszu.

Aktywa i zobowiązania ZFŚS	Stan na dzień	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Pożyczki udzielone pracownikom na cele mieszkaniowe	134	129
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29	28
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(166)	(159)
Saldo po kompensacie	(3)	(2)

Rozliczenie salda następuje w następnych okresach po dokonaniu refundacji środków.

Obciążenie kosztów operacyjnych okresu obrotowego z tytułu odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	140	135
---	-----	-----

45. Dotacje państwowe

Stan dotacji państwowych ujętych na rozliczeniach międzyokresowych przychodów na dzień 31 grudnia 2013 r. stanowi 41 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 r. 32 mln zł). Są to dotacje pieniężne otrzymane na nabycie rzeczowych aktywów trwałych, na finansowanie wydatków prac rozwojowych, oraz na dofinansowanie kosztów szkoleń pracowników.

Spółki Grupy Kapitałowej otrzymują również pomoc publiczną z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w formie preferencyjnego oprocentowania pożyczek lub umorzenia pożyczek.

46. Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego w celu wydobywania rud miedzi obowiązujące od 1 stycznia 2014 r.

W dniu 1 stycznia 2014 r. Jednostka Dominująca rozpoznała zobowiązanie w kwocie 144 mln zł, stanowiące zdyskontowaną wartość stałej opłaty z tytułu zawartych umów na ustanowienie użytkowania górniczego w celu wydobywania rud miedzi. Wartość stałej opłaty odniesiono w aktywach na wartości niematerialne. Wartość zmienna opłaty (zależna od wartości produkcji) obciążać będzie bieżące koszty i odpowiednio zobowiązania, do rozliczenia w okresie zapadalności.

Wystawienie akredytywy zabezpieczającej zobowiązania KGHM International Ltd.

W dniu 8 stycznia 2014 r., na zlecenie KGHM Polska Miedź S.A., HSBC Bank plc wystawił akredytywę, na kwotę 137,5 mln USD (414 mln zł wg kursu 3,0120 ogłaszanego przez NBP z dnia 31 grudnia 2013 r.), zabezpieczającą zobowiązania KGHM International Ltd. wobec beneficjenta Empresa Eléctrica Cochrane S.A. z tytułu umowy zakupu energii elektrycznej zawartej pomiędzy Sierra Gorda SCM oraz Empresa Eléctrica Cochrane S.A. Zgodnie z umową sponsorzy projektu Sierra Gorda zobowiązani są zapewnić zabezpieczenie transakcji w formie gwarancji lub akredytywy. Z dniem 8 stycznia 2014 r. KGHM Polska Miedź S.A. przejęła od KGHM International Ltd. obowiązek spełnienia tego wymogu.

Poszukiwanie, rozpoznanie i wydobycie złóż

W dniu 10 stycznia 2014 r. KGHM Polska Miedź S.A. podpisała porozumienie z Gdańskimi Zakładami Nawozów Fosforowych FOSFOR Sp. z o.o. oraz spółką Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. dotyczące założeń współpracy w zakresie poszukiwania, rozpoznania i wydobycia złóż soli potasowych, surowców fosforowych, soli kamiennej oraz metali nieżelaznych.

Podpisanie listu intencyjnego ze spółką Grupa Azoty S.A.

W dniu 16 stycznia 2014 r., KGHM Polska Miedź S.A. podpisała ze spółką Grupa Azoty S.A. z siedzibą w Tarnowie list intencyjny określający ogólne zasady dotyczące ewentualnego podejmowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych w takich obszarach działalności jak: przerób fosfogipsów, poszukiwanie złóż soli potasowej na rynkach obcych, pozyskanie dostępu do źródeł gazu ziemnego, budowa elektrowni poligeneracyjnej oraz poszukiwanie i wydobycie fosforytów. Strony ustaliły, że ewentualna realizacja wspólnych projektów w poszczególnych obszarach realizowana będzie w oparciu o szczegółowe umowy lub też poprzez tworzenie spółek typu joint venture.

Otrzymanie koncesji

W dniu 21 stycznia 2014 r. KGHM Polska Miedź S.A. otrzymała koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża rud miedzi w obszarze „Konrad”. Obszar ten położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie koncesji Synklina Grodziecka.

Odmowa udzielenia koncesji

W dniu 28 stycznia 2014 r. Minister Środowiska wydał decyzję odmawiającą udzielenia KGHM Polska Miedź S.A. koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złoża rud miedzi na obszarze „Bytom Odrzański” oraz decyzję przyznania na rzecz KGHM Polska Miedź S.A. koncesji nr 5/2014/p na poszukiwanie złóż rud miedzi w obszarze „Kulów – Luboszyce”, w części obszaru objętego wnioskiem Jednostki Dominującej z roku 2012. Decyzje te nie są prawomocne, a KGHM Polska Miedź S.A. złożyła od nich odwołanie do Ministra Środowiska.

Umowy kredytowe zawarte przez Jednostkę Dominującą

W dniu 29 stycznia 2014 r. podpisano umowę na kredyt w rachunku bieżącym na kwotę:

- 100 mln USD, dostępną w okresie od 31.01.2014 r. do 29.01.2017 r.
- 30 mln USD, dostępną w okresie od 31.01.2014 r. do 29.01.2015 r.

Odsetki od wykorzystanych kwot kredytów będą naliczane wg stopy EURIBOR, LIBOR+ marża banku.

Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej

W dniu 21 stycznia 2014 r. Walne Zgromadzenie KGHM Metraco S.A. oraz Walne Zgromadzenie KGHM Ecoren S.A. podjęło decyzję o połączeniu spółek przez przejęcie spółki KGHM Ecoren S.A. przez spółkę KGHM Metraco S.A. W dniu 31 stycznia 2014 r. został dokonany wpis o połączeniu w Krajowym Rejestrze Sądowym. Z dniem połączenia KGHM Metraco S.A. będzie kontynuować działalność prowadzoną dotychczas przez KGHM Ecoren S.A.

46. Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy (kontynuacja)

W dniu 22 stycznia 2014 r. nastąpiło połączenie podmiotów zależnych Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. Pan de Azucar (BVI) Ltd., Centenario Copper (BVI) Ltd., Volcanes (BVI) Ltd. i przejęcie ich przez Centenario Holdings Ltd. Działania te zostały podjęte w celu uproszczenia struktury Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. poprzez rozwiązanie podmiotów zależnych, których działalność nie jest związana z podstawową działalnością operacyjną KGHM INTERNATIONAL LTD.

Zmiana umowy znaczącej z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem SA

W dniu 30 stycznia 2014 r. został podpisany przez KGHM Polska Miedź S.A. aneks do umowy kompleksowej na zakup paliwa gazowego („Umowa”), zawartej 30 lipca 2010 r. z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem SA (PGNiG), która dotyczy zakupu gazu ziemnego na cele energetyczne – zasilania dwóch bloków gazowo-parowych o mocy ok. 45 MWe każdy i obowiązuje do 30 czerwca 2033 r. Na mocy aneksu wolumen dostaw został zmniejszony z 266 mln m³ do 41,5 mln m³ rocznie. Powodem zmiany jest ograniczenie przez KGHM Polska Miedź S.A. produkcji energii elektrycznej w skojarzeniu z ciepłem wskutek zmian w systemie wsparcia dla kogeneracji w 2013 r. oraz niskich cen energii elektrycznej. Szacunkowa wartość Umowy po podpisaniu aneksu wynosi ok. 830 mln zł. Strony nie wykluczają powrotu do pierwotnego wolumenu dostaw po poprawie otoczenia regulacyjnego i makroekonomicznego. Równoległe aneksowane zostały trzy pozostałe umowy zakupu paliwa gazowego od PGNiG, w których zmiana dotyczy wyłącznie okresu obowiązywania umowy, z okresu bezterminowego na okres zamknięty do dnia 30 czerwca 2033 r. Szacunkowa łączna wartość trzech umów w okresie ich obowiązywania wynosi ok. 2,8 mld zł. Zmiana ta oznacza zabezpieczenie długofalowej współpracy z głównym dostawcą paliwa gazowego tj. PGNiG w zakresie zakupu zaazotowanego gazu ziemnego.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w mln złotych, o ile nie podano inaczej)

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko /Funkcja	Podpis
24.03.2014 r.	Herbert Wirth	Prezes Zarządu	
24.03.2014 r.	Jarosław Romanowski	I Wiceprezes Zarządu	
24.03.2014 r.	Marcin Chmielewski	Wiceprezes Zarządu	
24.03.2014 r.	Jacek Kardela	Wiceprezes Zarządu	
24.03.2014 r.	Wojciech Kędzia	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
24.03.2014 r.	Ludmiła Mordylak	Dyrektor Naczelny Centrum Usług Księgowych Główny Księgowy KGHM Polska Miedź S.A.	